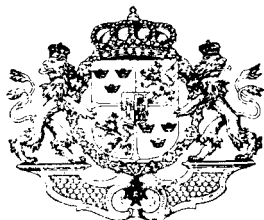

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SOCIALVÅRD

SAMHÄLLET'S BARNAVÅRD

ÅR 1946

AV

KUNGL. SOCIALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1950

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

492447

INLEDNING

TILL

Samhällets barnavård / Kungl. Socialstyrelsen = [Public child welfare] / [Social Welfare Board]. – Stockholm, 1934-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1928-1960.

År 1931, år 1934 utgiven av Statistiska centralbyrån.

1931-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. 1950-1960 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska.

1937-1949 med parallelltitel på franska: Protection de l'enfance. 1951-1960 med parallelltitel på engelska: Public child welfare.

Efterföljare:

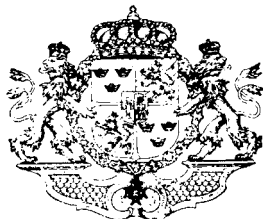
Socialhjälpen / Kungl. Socialstyrelsen = [Social assistance] / [Social Welfare Board]. – Stockholm, 1959-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1957-1960

Socialvården / Statistiska centralbyrån = Social welfare statistics / National Central Bureau of Statistics. – Stockholm, 1963-1983. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1961-1981

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SOCIALVÅRD

SAMHÄLLETS BARNAVÅRD

ÅR 1946

AV

KUNGL. SOCIALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1950

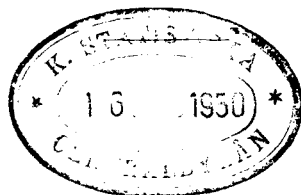
KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

492447

PROTECTION DE L'ENFANCE EN 1946.

Pour la table des matières voir page VI

Pour le résumé voir page VII

Socialstyrelsen får härmed överlämna berättelsen angående samhällets barnavård år 1946. Med avseende på sitt innehåll ansluter sig densamma i huvudsak till berättelsen för närmast föregående redovisningsår, som var år 1943. Preliminära redogörelser för undersökningens huvudresultat ha tidigare lämnats i Sociala Meddelanden (årg. 1947, sid. 1039, årg. 1948, sid. 203).

Berättelsen har utarbetats av aktuarien Carl Y:son Hermelin, som inom styrelsen handhaft den närmaste ledningen av hithörande arbeten.

Stockholm i juli 1949.

ERNST BEXELIUS

ERLAND V. HOFSTEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

<i>Text.</i>	<i>Sid.</i>
Sammanfattning på franska	vii
I. <i>Inledning</i>	1
Primärmaterial m. m.	1
Bearbetningen	2
II. <i>Barnhem och skolor.</i>	6
Barnhem	6
Skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	10
III. <i>Barnavårdsmannaskap och bidragsförskott m. m.</i>	12
Förordnande och tillsyn av barnavårdsmän	12
Bidragsförskott	19
Arbetsföreläggande	22
IV. <i>Barnavårdsnämndernas verksamhet enligt barnavårdslagen</i>	23
Verksamhetens huvudformer	23
Allmän översikt av verksamheten	24
Omsättningen	28
Jämförelse mellan vissa huvudgrupper av barn och ungdom	31
Barnavårdsnämndernas verksamhet i olika riksområden och städer	33
V. <i>Skyddsuppfostran, samhällsvård och därmed sammanhängande åtgärder</i>	36
Förebyggande åtgärder	36
Skyddsuppfostran	40
Samhällsvård	50
Vårdtid. Vårdkostnader	58
VI. <i>Fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn</i>	68
Fosterbarnsbegreppet m. m.	68
Fosterbarnens antal	69
Fosterbarnens kön, ålder, börd, nationalitet	70
Fosterhem	71
Vårdavgifterna	73

Tabellbilaga.

Tab. I. Kommuner (fattigvårdssamhällen) och barnhem år 1946, länsvis	78
› II. Antal barnavårdsmannaförordnanden år 1946, länsvis	80
› III. Barnavårdsmän, bidragsförskott, fastställande av faderskap m. m. år 1946, länsvis	84
› IV. Hela antalet barn och ungdom, som varit föremål för barnavårdsnämndernas verksamhet under år 1946, länsvis	88
› V. Antal barn och ungdom, som omhändertagits för skyddsuppfostran år 1946, sammandrag för hela riket	90
› VI. Antal barn och ungdom, som varit föremål för skyddsuppfostran år 1946, sammandrag för hela riket	91
› VII. Antal barn, som omhändertagits för samhällsvård år 1946, sammandrag för hela riket	92
› VIII. Antal barn, som varit föremål för samhällsvård år 1946, sammandrag för hela riket	93
› IX. Kommunernas utgifter för omhändertagna barns vård år 1946, länsvis, i kronor .	94
› X. Fosterbarn under de lokala barnavårdsnämndernas tillsyn år 1946, länsvis . . .	97

TABLE DES MATIÈRES.

<i>Texte.</i>	<i>Page.</i>
Résumé en français	vii
I. <i>Introduction</i>	1
Données primaires	1
Dépouillement des données primaires	2
II. <i>Asiles d'enfants et écoles de protection de la jeunesse</i>	6
Asiles d'enfants	6
Ecoles relevant de la protection de l'enfance et de la jeunesse	10
III. <i>Curatelle et avances d'aliments en faveur d'enfants illégitimes</i>	12
Constitution et surveillance des curateurs	12
Avances d'aliments	19
Fonctions des curateurs	22
IV. <i>Activité des comités de protection de l'enfance selon la loi de 1924 sur la protection des mineurs</i>	23
Formes principales de l'activité	23
Aperçu général de l'activité	24
Mobilité de la clientèle	28
Comparaison entre certains groupes principaux d'enfants et de jeunes gens	31
Activité des comités de protection de l'enfance dans différentes parties du pays et différentes villes	33
V. <i>Education protectrice, protection sociale et mesures s'y rattachant</i>	36
Mesures préventives	36
Education protectrice	40
Protection sociale	50
Durée et coût de l'entretien des enfants recueillis	58
VI. <i>Pupilles placés sous la surveillance des comités de protection de l'enfance</i>	68
Définition légale des « pupilles »	68
Nombre des pupilles	69
Sexe, état civil, âge, nationalité des pupilles	70
Familles ayant la garde d'un pupille	71
Dépenses d'entretien des pupilles	73
 <i>Tableaux</i>	
Tabl. I. Communes et asiles d'enfants en 1946, par départements	78
» II. Nombre de curatelles pour enfants illégitimes en 1946, par départements	80
» III. Curateurs, avances d'aliments, recherche de la paternité, etc. en 1946, par départements	84
» IV. Nombre total des enfants et des jeunes gens ayant fait l'objet de mesures de la part des comités de protection de l'enfance en 1946, par départements	88
» V. Nombre des enfants et des jeunes gens recueillis pour éducation protectrice en 1946, relevé pour l'ensemble du pays	90
» VI. Nombre des enfants et des jeunes gens soumis à l'éducation protectrice en 1946, relevé pour l'ensemble du pays	91
» VII. Nombre des enfants qui ont été recueillis pour la protection sociale en 1946, relevé pour l'ensemble du pays	92
» VIII. Nombre des enfants qui ont été l'objet de la protection sociale, en 1946, relevé pour l'ensemble du pays	93
» IX. Dépenses des communes pour l'entretien des enfants recueillis en 1946, par départements, en couronnes	94
» X. Pupilles placés sous la surveillance des comités locaux de protection de l'enfance, en 1946, par départements	97

Résumé.

La loi sur la protection des mineurs date de l'année 1924. En 1934 elle fut amendée, notamment dans le but de la rendre applicable, sous certains rapports, aux jeunes gens âgés de 18—21 ans. Les dispositions concernant l'organisation des maisons d'éducation surveillée (appelées désormais écoles de protection de la jeunesse) furent modifiées en 1936; celles qui avaient trait aux asiles d'enfants, ainsi qu'à la surveillance des familles ayant la garde d'un pupille, subirent certaines modifications en 1945.

Aux termes de la loi, la protection des mineurs est confiée à une institution communale, le Comité de protection de l'enfance, élu par le conseil communal ou municipal. A ce comité incombent également, en vertu de lois spéciales, certaines fonctions relatives, entre autres, à la curatelle des enfants nés hors mariage.

Depuis l'année 1928, des statistiques relatives à l'activité des comités de protection de l'enfance ont été établies tous les trois ans. A partir de l'exercice 1947 ces statistiques deviendront annuelles. Elles étaient d'abord confiées au Bureau central de Statistiques mais furent transférées, en 1938, à la Direction générale de la Prévoyance sociale.

Asiles d'enfants.

Les conseils généraux des départements sont astreints par la loi de veiller à ce qu'il existe, dans leurs circonscriptions respectives, un nombre suffisant d'asiles d'enfants, et d'élaborer un plan d'ensemble pour l'organisation de ces asiles en vue de leur assigner des fonctions appropriées (v. ci-dessous). On comptait, en 1946, dans le pays entier, 308 asiles d'enfants pouvant recevoir 6 511 pupilles. 150 en étaient gérés par des sociétés ou des fondations, 69 par des communes, 39 par des conseils généraux, 27 par des unions de communes (réunissant généralement toutes les communes d'un département en vue de développer la protection de l'enfance), 21 par des particuliers et 2 par l'État. Suivant les plans d'organisation établis jusqu'en 1946, et qui portaient sur 228 asiles, 19 de ces établissements étaient des centres de puériculture destinés à des nourrissons

qui ne sont pas accompagnés de leurs mères, 41 étaient des foyers maternels destinés principalement à des nourrissons accompagnés de leurs mères, 109 étaient des asiles dépositaires (centres d'observation et de triage) pour le soin et l'éducation temporaire d'enfants âgés de plus d'un an, tandis que 59 avaient le caractère de homes permanents pour le soin et l'éducation d'enfants au-dessus d'un an.

Pour ce qui est des établissements destinés à recevoir les enfants et les jeunes gens recueillis à cause de leur caractère vicieux, de leur vie irrégulière etc., l'État en assumait la responsabilité à partir de 1938. Ils furent alors transformés en écoles régulières qui n'auraient plus aucun caractère d'institutions correctionnelles. On procéda, en même temps, à une discrimination très soignée entre les élèves, eu égard à leur âge, à la gravité de leurs défauts de caractère ou de leur inconduite, ainsi qu'à leur état mental. Ces «écoles de protection de la jeunesse» avaient en 1946 40 sections et pouvaient recevoir 1 331 pupilles.

Curatelle des enfants illégitimes.

Les Comités de protection de l'enfance sont tenus par la loi de nommer pour chaque enfant né hors mariage un curateur chargé d'aider la mère de ses conseils, de lui donner tous renseignements utiles, de veiller au bien de l'enfant et de sauvegarder ses droits. Les fonctions du curateur cessent lorsque l'enfant atteint l'âge de 18 ans (parfois 16 ans), s'il est adopté ou bien s'il est légitimé par le mariage de ses parents. Depuis 1940 un curateur pourra être nommé aussi dans certains cas pour les enfants de mariages dissous ou désunis. Le nombre des enfants pour lesquels un curateur avait été constitué s'élevait à la fin de l'année 1946 dans le pays entier à 94 724, dont 9 589 étaient nés dans le mariage et 85 135 hors mariage. Ces derniers représentaient 38 % des 226 000 enfants nés hors mariage pendant les 18 dernières années (1929—1946). Pour la majorité des enfants nés hors mariage pendant cette période la fonction du curateur avait donc cessé. Ce fut le cas, au cours de l'année 1946 en particulier, pour

11 271 enfants: dans 37 % de ces cas l'enfant avait été légitimé par le mariage des parents, 13 % avaient été adoptés, 40 % avaient atteint l'âge de 16 ou de 18 ans. Le nombre des personnes qui, à la fin de 1946, faisaient fonction de curateurs sous la surveillance des Comités de protection de l'enfance, s'élevait dans le pays entier à 4 382, dont 79 % étaient des hommes et 21 % des femmes. A la campagne les curateurs femmes étaient peu nombreuses (17 %) mais dans les villes elles étaient la majorité (62 %).

Avances d'aliments en faveur d'enfants illégitimes.

Depuis 1938, les Comités de protection de l'enfance sont également tenus par la loi de payer à la mère d'un enfant illégitime une avance sur les aliments mensuels dûs par le père, chaque fois que celui-ci ne s'acquitte pas de cette obligation. Les dispositions légales relatives à cette activité des comités, et qui étaient en vigueur en 1946, dataient de l'année 1943. Les amendements qui y furent apportés en 1948 ne rentrent donc pas dans le cadre de cet exposé. Sont bénéficiaires de ces avances les enfants illégitimes âgés de moins de 16 ans et dont les parents ne cohabitent pas. En 1946, de telles avances avaient été accordées à 20 200 mères pour le compte de 24 600 enfants. Les enfants en question constituaient 22 % du nombre total des enfants placés sous la surveillance d'un curateur pendant l'année 1946. Les montants versés s'élevèrent à 4-9 millions de couronnes. La moyenne par enfant fut de 198 couronnes. Les comités ont évidemment le droit de se faire rembourser ces sommes par les pères négligents. Cela eut lieu, en 1946, dans 12 900 cas, et les comités touchèrent de la sorte 2 millions de couronnes, soit 42 % des sommes avancées pendant la même année.

Surveillance de l'éducation de pupilles.

Les Comités de protection de l'enfance doivent aussi veiller spécialement au bien-être et à l'éducation d'enfants de moins de 16 ans qui sont élevés par des particuliers autres que leurs parents (s'il ne s'agit de tuteurs spécialement commis auxquels incombe le soin des enfants et qui, légalement, leur tiennent lieu de parents). A partir de 1946, cette surveillance est indépendante du fait si une rémunération est versée, ou non, pour l'entretien des enfants. Les particuliers qui ont pris des pupilles sont tenus d'en aviser le Comité de pro-

tection de l'enfance de la commune où ils habitent, mais il y a tout lieu de croire que beaucoup négligent de le faire. Toutefois, le nombre de pupilles rapportés par les Comités de protection de l'enfance comme étant placés sous leur surveillance s'éleva en 1946 à 27 400. Dans ce chiffre sont compris environ 4 000 enfants pris en charge par les Comités eux-mêmes et confiés à des parents nourriciers en dehors de la commune où ils avaient été recueillis, ainsi que 23 400 enfants, environ, qui avaient été placés en pension, auprès de familles privées, par des particuliers. Les deux cinquièmes (11 260 sur 26 200) étaient soignés chez des proches parents (grands-parents, frères, sœurs, oncles ou tantes). La grande majorité (presque 90 %) avaient pour mères nourricières des femmes mariées, mais un quart seulement se trouvèrent dans des familles qui avaient aussi d'autres enfants au-dessous de 16 ans. Les mères nourricières étaient généralement beaucoup plus âgées dans le groupe des proches parents que parmi les autres: 60 % en avaient plus de cinquante ans et 27 % même plus de 60 ans — il s'agissait là évidemment, dans la majorité des cas, de grand-mères. La plupart des pupilles (plus de 60 %) étaient nés hors mariage. 7 % étaient de nationalité étrangère. Une rémunération, se montant à 31 couronnes par mois en moyenne, était versée pour les trois quart du total des pupilles.

Interventions des Comités en faveur d'enfants indigents, malades, en danger moral etc.

D'une façon générale, les Comités de protection de l'enfance ont le devoir d'intervenir, chaque fois qu'il le jugent nécessaire ou opportun, afin d'assurer la protection, les soins et l'éducation à des enfants ou à des jeunes gens, soit au moyen de mesures préventives, soit en les recueillant. Les enfants dont les Comités ont pris charge relèvent soit de l'«éducation protectrice», soit de la «protection sociale». L'éducation protectrice est destinée aux enfants ou aux jeunes gens dont la rééducation s'impose (d'un caractère vicieux, délinquants, ou en danger de devenir délinquants) mais aussi à ceux dont la santé ou la vie sont menacées par les mauvais traitements ou par un grave manque de soin. L'éducation protectrice doit en général être précédée de mesures préventives, mais si celles-ci s'avèrent insuffisantes, elle peut avoir lieu même contre le gré des parents, à la suite d'une décision du préfet du département.

D'autre part, un enfant doit être recueilli et placé sous la protection sociale lorsqu'il vit dans des conditions par trop précaires ou qu'il a besoin de secours spéciaux. Cette mesure ne peut être appliquée que lorsque des secours à domicile seraient insuffisants et que si les parents y donnent leur consentement.

Le traitement d'un enfant recueilli dépend des circonstances de chaque cas particulier. Les enfants qui ne sont pas dévoyés devront généralement être mis en pension auprès de familles soigneusement choisies. A défaut d'une famille offrant les conditions désirables, ou si cela semble préférable en raison des circonstances, ils pourront être confiés à des asiles. Les enfants et jeunes gens vicieux ou délinquants sont d'ordinaire placés dans les «écoles de protection de la jeunesse» gérées par l'État, et dont il a été question ci-dessus.

Mesures préventives.

Au cours de l'année 1946, les Comités de protection de l'enfance avaient pris des mesures préventives (réprimandes, surveillance, apprentissage etc.) à l'égard de 4 600 enfants et adolescents (dont 3 200 garçons et 1 400 jeunes filles). La moitié se trouvèrent dans l'âge de 7—16 ans; environ 1 000 étaient cependant dans l'âge de 16—18 ans et environ 700 dans l'âge de 18—21 ans. Ces chiffres accusent une augmentation très sensible par rapport aux statistiques de l'année 1943, en particulier pour ce qui est des âges avancés, augmentation due pour beaucoup, sans doute, à une collaboration plus étroite inaugurée à partir de 1944 entre les Comités de protection de l'enfance et les autorités judiciaires, après que celles-ci aient été autorisées à renoncer, dans certains cas, à la poursuite de jeunes délinquants devant les tribunaux.

Éducation protectrice.

Les Comités de protection de l'enfance recueillirent durant l'année 1946, en vue de l'«éducation protectrice», 989 enfants et jeunes gens, dont 569 garçons et 420 filles. Un cinquième avaient moins de 7 ans et presque la moitié étaient dans l'âge scolaire (de 7 à 16 ans), tandis qu'un quart avaient de 16 à 18 ans et un dixième, à peine, de 18 à 21 ans. Parmi ces derniers, les jeunes filles se trouvèrent en majorité (50 sur 74). Les causes de l'intervention des Comités varièrent suivant l'âge des enfants, ainsi qu'il ressort des pourcentages suivants:

	Au-dessous de 7ans %	7—16 ans %	16—18 ans %	18—21 ans %	Tous les âges %
Manque de soins, mauvais traitements.....	48	20	2	—	22
Danger moral.....	52	36	7	—	31
Caractère vicieux, conduite grave.	—	44	91	100	47
	100	100	100	100	100

(En ce qui concerne les jeunes gens au-dessus de 18 ans, seule une conduite grave peut motiver l'intervention des Comités.)

Il n'est que naturel que le traitement des enfants et des jeunes gens pris en charge pour l'éducation protectrice varie également suivant leur âge, comme le font voir les pourcentages réunis ci-dessous:

	Au-dessous de 7 ans %	7—16 ans %	16—18 ans %	18—21 ans %	Tous les âges %
Pension dans famille privée.....	39	30	18	8	27
Asile d'enfants.....	58	36	19	14	35
Ecole de protection de la jeunesse...	—	24	47	60	27
Établissements médicaux etc.....	3	10	16	18	11
	100	100	100	100	100

Le nombre des enfants et jeunes gens recueillis pour l'éducation protectrice au cours de l'année 1946 accuse une diminution par rapport à l'année 1943, mais équivaut à peu près au nombre correspondant des années précédentes pour lesquelles des statistiques ont été établies (chaque troisième année depuis 1928). On avait affaire, toutefois, pendant l'année 1946, non seulement aux enfants recueillis alors mais aussi à un certain nombre d'enfants recueillis précédemment et qui continuaient à bénéficier de l'éducation protectrice. C'est ainsi que le total des enfants et des jeunes gens soumis à cette éducation s'éleva en 1946 à environ 7 900, chiffre qui a augmenté constamment depuis 1928, étant donné que les nouveaux cas ont été plus nombreux que les radiations. Parmi ces 7 900 enfants et jeunes gens, 41 % se trouvèrent dans des familles privées, 18 % dans des asiles d'enfants, 30 % dans les écoles de protection de la jeunesse et 11 % dans d'autres établissements.

Protection sociale.

L'intervention des Comités de protection de l'enfance sous forme de «protection sociale» avait eu lieu, au cours de l'année 1946 dans 6 916 cas,

concernant 3 921 garçons et 2 995 filles. De ces enfants 70 % n'avaient pas encore atteint l'âge de 7 ans, tandis que 30 % étaient dans l'âge de 7—16 ans. (Une intervention de cette nature ne peut se faire, aux termes de la loi, qu'en faveur d'enfants de moins de 16 ans.) Dans 85 % des cas, il s'agissait d'enfants qui se trouvaient en détresse, soit que, parfois, ils aient été abandonnés par leurs parents, soit que ceux-ci ne fussent pas à même de subvenir à leur existence. Le reste souffraient d'une maladie ou d'une infirmité physique ou mentale exigeant des soins spéciaux. Environ 30 % avaient été confiés à des familles privées, presque 60 % furent placés dans des asiles d'enfants et 10 % furent soignés dans des établissements médicaux. — Quand il s'agit d'enfants indigents qui devront passer un séjour temporaire dans un hôpital ordinaire, c'est le plus souvent le Comité de l'Assistance publique qui s'en occupe au lieu du Comité de protection de l'enfance. Cela arriva, en 1946, dans presque 4 000 cas, lesquels ne sont pas compris dans les statistiques citées ci-dessus.

Les Comités de protection de l'enfance avaient aussi à s'occuper d'un grand nombre d'enfants qu'ils avaient pris en charge précédemment, en vue de la protection sociale. C'est ainsi que, pendant l'année 1946, le nombre total des enfants qui bénéficiaient de la protection sociale s'éleva à plus de 25 000. Ce chiffre avait augmenté jusqu'en 1934, lorsqu'il atteint 37 000, mais depuis lors il accuse une diminution constante due, sans doute, aux conditions favorables qui ont régné sur le marché du travail et aux diverses allocations en espèces et en nature introduites en faveur des enfants par les autorités publiques. (Les avances d'aliments aux enfants illégitimes, mentionnées ci-dessus, en sont un exemple, mais on a introduit aussi pendant cette période certaines allocations en faveur des enfants dont les parents sont retraités ou invalides, des rabais sur les loyers en faveur de familles nombreuses etc.)

Du nombre d'enfants bénéficiant, en 1946, de la protection sociale, 62 % se trouvèrent en pension auprès de familles privées, tandis que 26 % seulement se trouvèrent dans des asiles d'enfants et 12 % dans d'autres établissements.

Generalités.

La proportion des naissances hors mariage avait atteint en Suède un niveau assez élevé vers la fin du dernier siècle. Elle ne cessa de s'accroître et culmina environ 1930: elle constituait alors chaque

année environ 16 % du total des naissances. Vers 1940 elle diminua sensiblement du fait des conjonctures favorables qui regnaient sur le marché du travail, amenant une augmentation de la fréquence des mariages, et aussi à cause de certaines mesures introduites en faveur des familles, parmi lesquelles il y a lieu de mentionner en particulier les crédits bon marché accordés aux nouveaux-mariés pour leur permettre d'établir un ménage. Depuis 1940, la proportion des naissances hors mariage s'est maintenue à 9 ou 10 % du total des naissances.

D'autre part, comme il a été dit ci-dessus, beaucoup d'enfants nés hors mariage sont légitimés par le mariage de leurs parents, et cela très souvent dès les premières années de leur vie. Comme on ne connaît pas leurs nombre, il est très difficile de savoir quelle est, à un moment donné, la proportion des enfants illégitimes par rapport à la totalité de la population enfantine. Toutefois, en se basant entre autres sur les données citées ci-dessus concernant la curatelle des enfants illégitimes, on pourrait affirmer que cette proportion ne dépassait certainement pas, en 1946, les 8 % du nombre total des enfants et des jeunes gens au-dessous de 21 ans.

Sous ce rapport, il est intéressant de noter la proportion d'enfants illégitimes dans les divers groupes d'enfants qui, au cours de l'année 1946, avaient fait l'objet d'interventions de la part des Comités de protection de l'enfance. Cette proportion fut comme suit:

	Nombre d'enfants	Pourcentage d'enfants illégitimes
Surveillance de pupilles.	27 400	62
Protection sociale:		
totalité des cas	25 500	49
nouveaux cas.	6 900	29
Mesures préventives.	4 600	10
Education protectrice:		
totalité des cas	7 900	24
nouveaux cas.	990	22

Ce n'est donc pas uniquement sous rapport de la curatelle et de l'allocation d'avances que les Comités ont affaire aux enfants illégitimes. Ceux-ci se retrouvent dans une proportion très élevée parmi tous les enfants dont les Comités ont à s'occuper, qu'il soit question de pupilles confiés à des familles privées ou d'enfants dont les Comités devons prendre charge eux-mêmes, en raison de leurs conditions matérielles déplorables ou à cause d'une éducation qui laisse à désirer. Les données citées ci-dessus semblent témoigner d'une façon éloquentes des préjudices auxquels les enfants illégitimes sont

exposés. On sait par ailleurs qu'aussi parmi les enfants légitimes recueillis en vue de l'éducation protectrice, beaucoup ont subi l'influence défavorable d'un milieu familial défectueux.

Dépenses des Comités de protection de l'enfance.

Les pertes encourues par les Comités de protection de l'enfance du fait qu'ils ne sont pas toujours à même de se faire rembourser leurs avances en faveur d'enfants illégitimes, sont portées au débit de l'État et ne chargent par conséquent pas le budget des communes. Par contre, celles-ci ont à supporter les dépenses des Comités pour les enfants qu'ils ont pris à leur charge. Ces dépenses s'élevèrent en 1946 à 11 millions de couronnes, dont la majeure partie, soit 10 millions de couronnes, était constituée par les frais d'entretien payés à des familles privées et à divers établissements qui avaient pris

soin des enfants. Le reste représentait les frais d'équipement, de déplacement etc. Le coût moyen de l'entretien fut, par enfant et par mois, de 30 couronnes dans les familles privées, de 52 couronnes dans les asiles d'enfants, de 16 couronnes dans les écoles de protection de la jeunesse, et de 56 couronnes dans les divers établissements hospitaliers. Il est à noter que l'État et les conseils généraux contribuent aux frais généraux des établissements destinés aux enfants et aux malades et que les montants cités ne représentent par conséquent pas la totalité des frais encourus pour les enfants en question. 2 800 (8 %) en avaient même été soignés sans que les Comités aient eu à déboursier, soit dans des familles privées, soit dans des asiles (dont certains pouvaient offrir des places gratuites en vertu de fondations), soit dans les écoles de protection de la jeunesse (où l'État se charge des frais relatifs aux jeunes gens dans l'âge de 18 à 21 ans).

I. Inledning.

Primärmaterial m. m. Statistik rörande samhällets barnavård har sedan år 1928 upprättats för vart tredje år, ursprungligen av statistiska centralbyrån och fr. o. m. år 1938 av socialstyrelsen. På framställning av socialstyrelsen har Kungl. Maj:t genom beslut den 30 december 1947 förordnat, att denna statistik fr. o. m. år 1947 skall upprättas årligen.

Barnavårdsstatistiken för år 1946 grundas liksom tidigare på de förteckningar barnavårdsnämnderna föra över barn, som varit föremål för deras verksamhet. Den av socialstyrelsen till barnavårdsnämnderna utsända frågeblanketten för år 1946 överensstämde i huvudsak med den blankett, som användes vid 1943 års statistik. Vissa ändringar ha dock vidtagits, varför blanketten avtryckts på sid. 3 och 4. Sålunda ha de uppgifter om barnhem inom kommunen, vilka skulle lämnas enligt 1943 års blankett, uteslutits år 1946. Uppgifterna om antalet barnavårdsmanaförordnanden ha däremot utvidgats, i det att antalet barn, för vilka barnavårdsmanaförordnandet upphört under året, skulle fördelas på olika grupper, alltefter orsaken till att förordnandet upphört. En nyhet i 1946 års blankett var också, att barnavårdsnämnderna skulle uppgiva antalet utomäktenskapliga barn, för vilka barnavårdsman var förordnad, men faderskapet ej fastställt vid årets slut. I blankettens avdelning I (Förteckning över barn och ungdom, som under året varit föremål för förebyggande åtgärder eller som varit omhändertagna för skyddsuppfostran eller samhällsvård) skulle ej längre antalet personer, som varit föremål för förebyggande åtgärder fördelas efter olika slag av sådana åtgärder. I avdelning II (Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn) tillkommo uppgifter om barnafostrarnas ålder och civilstånd, antal egna barn under 16 år, antal övriga fosterbarn samt ev. anförvantskap till barnet. Namnen på de kommuner, vilka utackorderat omhändertagna barn i redogörelsekommunen, behövde däremot ej längre uppgivas.

Ehuru uppgifterna till barnavårdsstatistiken förbättrats från det ena redovisningsåret till det andra, lämna de alltjämt i många fall åtskilligt övrigt att önska. Ett betydande kompletteringsarbete har därför varit nödvändigt. Den statistiska bearbetningen har sålunda kunnat ske först efter en omfattande brevväxling med barnavårdsnämnderna, varigenom påtagligt felaktiga eller ofullständiga förteckningar i de flesta fall kunnat rättas eller kompletteras. Trots detta kvarstår en del bristfälligheter, som antingen på grund av tidsutdräkt eller ofullständigheter i barnavårdsnämndernas handlingar ej kunnat avhjälpas. Dessa brister äro störst i fosterbarnsredovisningen. Här för redogöres närmare i kapitlet om fosterbarnen (kap. VI sid. 68). De

omhändertagna barnen synas däremot ha redovisats tämligen noggrant. Till följd av att gränserna mellan skyddsuppfostran och samhällsvård samt mellan samhällsvård och fattigvård äro ganska flytande, ha emellertid bestämmelserna i barnavårdslagen ej alltid tillämpats på samma sätt i skilda kommuner. I sådana fall, då ett omhändertagande för skyddsuppfostran varit det rätta förfarandet, torde sålunda vederbörande ej sällan ha omhändertagits för samhällsvård. På många håll sköta barnavårdsnämnderna uppgifter, som tillkomma fattigvårdsstyrelserna och tvärtom.

Inom varje kommun skall finnas en barnavårdsnämnd. Mindre kommun kan dock av Kungl. Maj:t befrias från skyldigheten att ha särskild barnavårdsnämnd. I sådant fall utövas barnavårdsnämndens befogenheter av fattigvårdsstyrelsen, förstärkt med en präst samt en lärare eller lärarinna. Om två eller fler kommuner bilda ett fattigvårdssamhälle, skola de också handha barnavården gemensamt. Antalet kommunala enheter är sålunda i fråga om fattigvården och barnvården detsamma och var år 1946 2 504, varav 2 379 på landsbygden. Särskild barnavårdsnämnd fanns i 2 377 av nyssnämnda 2 504 enheter, vadan fattigvårdsstyrelsen fungerade som barnavårdsnämnd i 127 kommuner.

Bearbetningen. För bearbetningen av de individuella uppgifterna rörande barn och ungdom, som varit föremål för barnavårdsnämndernas verksamhet, har liksom år 1943 hålkortsmetoden använts. Barnavårdsnämndernas uppgifter rörande barnavårdsmannaskap, bidragsförskott m. m. ha däremot bearbetats manuellt.

Endast för vissa huvudtabeller har materialet bearbetats länsvis. I dessa huvudtabeller, vilka återgivas i tabellbilagan, redovisas resultaten länsvis och för vissa större städer. Sammandragssiffror för hela riket, för landsbygden och för städerna finnas i samtliga tabeller i tabellbilagan.

Vid mera ingående grupperingar har bearbetningen i lokalt hänseende skett för s. k. riksområden och för kommuner med olikartat näringsliv. Resultaten av denna bearbetning redovisas endast i texttabellerna. Indelningen i riksområden följer den indelning, som använts vid 1940 års folkräkning. Landskommunerna ha därvid hänförts till sex områden, nämligen 1) Mälarlän (Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Örebro och Västmanlands län), 2) Östra Götaland (Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Gotlands län), 3) Skåne, Blekinge och Halland (Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län), 4) Bohuslän och Vänerlän (Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs och Värmlands län), 5) Dalarna och Nedre Norrland (Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands och Jämtlands län) samt 6) Övre Norrland (Västerbottens och Norrbottens län). Städerna ha uppdelats så, att Stockholm, Göteborg och Malmö redovisas var för sig, medan övriga städer över 30 000 invånare och mindre städer förts till var sin grupp.

Med avseende på olikheter i näringslivet ha landskommunerna indelats i fem kommuntyper: jordbrukskommuner, skogskommuner, blandade kom-

KUNGL. SOCIALSTYRELSEN

STATISTISKA BYRÅN
Tel. Socialstyrelsen 84**Statistisk redogörelse
för år 1946***Uppgifterna skola enligt kungl.
brev den 14 februari 1941 in-
sändas direkt till Socialstyrelsen,
Stockholm 4 senast den 31 mars
1947.*

angående barnavård och ungdomsskydd m. m.

i ..... kommun, ... län

Uppgifter angående barnavårdsnämnden och dess verksamhet.

1. Inom kommunen ^{fanns} _{fanns ej} under år 1946 särskilt tillsatt barnavårdsnämnd.
2. Under redogörelseåret har nämnden *ålagt försörjningspliktig (underhållspliktig) arbete:*
- a) i ..... fall enligt 72 § a barnavårdslagen (avser person vilken är försörjningspliktig mot barn under 16 år, som omhändertagits för skyddsuppfostran eller samhällsvård); åläggandena ha i ..... fall lett till inställelse i arbetet;
- b) i ..... fall enligt 72 § b barnavårdslagen (avser person som enligt domstolsutslag eller avtal är pliktig utgiva underhållsbidrag till barn under 16 år, som icke är omhändertaget av barnavårdsnämnd), varav ..... fall i vilka bidragsförskott utgått; åläggandena ha i ..... fall lett till inställelse i arbetet.
3. Under år 1946 hade barnavårdsnämnden tillsyn över barnavårdsmän för nedanstående antal barn.
	Antal barn födda		
	i äktenskap	utom äktenskap	summa
Antal barnavårdsmannaförordnanden vid 1946 års ingång			
Antal under år 1946 nyttillkomna barnavårdsmannaförordnanden			
Antal under år 1946 upphörda barnavårdsmannaförordnanden			
Därav till följd av			
a) legitimation			
b) adoption			
c) barnets död			
d) uppnådda 16 år			
e) uppnådda 18 år			
f) överflyttning till annan barnavårdsnämnd			
g) annan anledning			
Antal barnavårdsmannaförordnanden vid utgången av år 1946			
4. Antal utomäktenskapliga barn, för vilka barnavårdsmän var förordnad, men faderskapet ej var fastställt vid utgången av år 1946, utgjorde ....., därav ..... barn under 1 år och ..... barn mellan 1 och 2 år.
5. Antal personer, som vid utgången av år 1946 fungerade som barnavårdsmän under nämndens till syn, utgjorde ....., därav ..... män och ..... kvinnor.
6. Under år 1946 utbetalade barnavårdsnämnden *bidragsförskott* i ..... fall för sammanlagt ..... barn. De under året utbetalade bidragsförskotten utgjorde tillhopa ..... kronor (utan avdrag för statsbidraget).
7. Ersättning för utbetalade bidragsförskott har under år 1946 influtit från ..... fäder med ett sammanlagt belopp av ..... kronor.
8. Antal på grund av lagen om bidragsförskott ersättningskyldiga fäder vid 1946 års utgång utgjorde ..... Därav voro ..... icke någon gång under året anträffade.

I. Uppgifter angående barn och ungdom, som under år 1946 voro föremål för förebyggande åtgärder eller (och) omhändertagna av barnavårdsnämnden i denna kommun för skyddsuppfostran eller samhällsvård.

Förteckning över omhändertagna barn: Se nästa sida.

II. Uppgifter angående fosterbarn, som stodo under nämndens tillsyn: Se sista sidan.

..... den ..... 1947.

Barnavårdsnämndens ordförande.

Postadress

Telefon

I. Förteckning över barn och ungdom, som under år 1946 varit föremål för förebyggande åtgärder eller (och) omhändertagna för skyddsuffostran eller samhällsvård.

Uppgifter i kol. 14—31 lämnas endast beträffande barn och ungdom, som enligt kol. 8—13 omhändertagits av nämnden.

Nummer	Barn och ungdom med vilka nämnden tagit befattning				Förebyggande åtgärd enligt 23 §	Omhändertagande för						Har varit omhändertagen sedan år (se anvisn.)	Omhändertagandet har upphört under redogörelseåret		Antal vårdmånader under redogörelseåret	
	Födelseår och -dag	I äktenskap		Utom äktenskap		skyddsuffostran (22 §) på grund av			samhällsvård (29 §) på grund av				genom döden	genom slutlig utskrivning el. på annat sätt		
		m.	kv.	m.	kv.	a) misshandlad, svårörad eller annan fara till kroppslig el. själslig hälsa	b) föräldrarnas oförmåga att fostra barnet (får för vanart)	c) vanart	d) oordentligt hittfyllt el. sedelöst liv el. eljest visad svår oart (ungdom 18—21 år)	förhållanden i hemmet (med i vårdshuset)	kroppslig el. andlig sjukdom el. svaghet hos barnet					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

enskilt hem		Överlämnad till barnhem				allmän uppfostringsanstalt	annan anstalt (t. ex. sjukvårdsanstalt)	Av barnavårdsnämnden villkorligt utskrivna enl. 45 §	Vårdkostnad under året		Barnet har under redogörelseåret åtnjutit		För barn eller ungdom, som överlämnats till enskilt hem eller barnhem utom kommunen, meddelas här <i>vistelsekommunens namn</i> (ej postadressen el. dyl.); för dem som överlämnas till i kol. 22—24 angiven anstalt meddelas <i>anstaltens namn</i> .	Nummer
inom kommunen	utom kommunen	inom kommunen	inom kommunen	inom kommunen	inom kommunen				inom kommunen	inom kommunen	inom kommunen	inom kommunen		
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	

II. Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Obs.! Här redovisas endast barn, som fostras i enskilt hem. Barn, som av barnavårdsnämnden i denna kommun omhändertagits för skyddsuffostran eller samhällsvård, skola ej upptagas, efter som dessa redovisats i avdelning I.

I ..... fall har barnavårdsnämnden befriat enskilt fosterhem från tillsyn.

Förteckning över fosterbarn under nämndens tillsyn.

Nummer	Nyttillkommen under år 1946	Avgången under redogörelseåret		Födelseår och -dag	I äktenskap		Utom äktenskap		Utländsk nationalitet	Barnafostrare						Fortsett tillsyn (16—18 år) enl. 49 § 1	Barnet skall tills vidare anses som fosterbarn enl. 49 § 2	Vårdavgift per månad i kronor	
		genom döden	på annat sätt		m.	kv.	m.	kv.		fosterfadern		fostermodern		antal egna barn under 16 år	antal övriga fosterbarn				nära anförvant till barnet (ja, nej)
										födelseår	civilstånd	födelseår	civilstånd						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

muner, industrikommuner och övriga kommuner. Härvid har den indelning följts, som användes vid 1940 års folkräkning. Till jordbrukskommuner ha räknats kommuner, där minst 75 % av befolkningen tillhör jordbruk med binäringar. Av dessa kommuner ha emellertid en del, belägna i Värmlands och Kopparbergs läns samt Norrlands skogsbygder, förts till en särskild grupp, skogskommuner. Inom ingen av sistnämnda kommuner överstiger åkararealen 3 % av den totala landarealen. Såsom »blandade» kommuner ha räknats kommuner, i vilka 50—75 % av befolkningen tillhöra jordbruk med binäringar, och såsom industrikommuner kommuner, i vilka mindre än 50 % av befolkningen tillhöra jordbruk med binäringar, och befolkningen är agglomererad (minst $\frac{2}{3}$ boende i tätorter). Till en särskild grupp, »övriga» kommuner, ha slutligen förts alla icke agglomererade landskommuner, i vilka mindre än 50 % av befolkningen tillhöra jordbruk med binäringar.

Det bör framhållas, att den i texttabellerna använda åldersfördelningen icke är fullt exakt, när den grundar sig på födelseår och ej på åldersår.

II. Barnhem och skolor.

Barnavårdslagens bestämmelser om barnavårdsanstalter ändrades vid 1945 års riksdag. De nya bestämmelserna, vilka trädde i kraft den 1 januari 1946, syftade till att förstärka samhällets tillsyn över barnavårdsanstalterna, att säkra tillgången på barnhemsplatser samt att trygga barnhemmens ekonomi. Enligt barnavårdslagen 39 § förstås med barnavårdsanstalt anstalt för barns vård och uppfostran, som ej är att hänföra till sjukhus, sjukhem, anstalt för abnorma eller vanföra, ungdomsvårdsskola, allmän uppfostringsanstalt eller skoldistrikt tillhörande skolhem. Särskilda slag av barnavårdsanstalter äro barnhem, barnkolonier och anstalter för halvöppen barnavård.

Barnhem. Lagbestämmelserna rörande barnhem innebära, att landsting (och stad som ej deltar i landsting) i sista hand ansvarar för att erforderligt antal platser på barnhem av olika slag finns inom landstingsområdet (staden). Varje landsting har därför ålagts att för sitt område utarbета en plan för barnhemsvårdens ordnande. Denna barnhemsplan skulle fastställas av Kungl. Maj:t. Efter arten indelas barnhemmen i följande grupper: a) *spädbarnshem*, för vård av späda barn, som ej åtföljas av sina mödrar; b) *mödrahem*, för vård huvudsakligen av späda barn med deras mödrar; c) *upptagningshem*, för tillfällig vård och uppfostran samt observation av barn, som fyllt ett år; d) *barnhem för varaktig vård*, för vård och uppfostran under längre tid av barn, som fyllt ett år. I princip skola de olika formerna av barnhem såvitt möjligt hållas isär och kombinationer dem emellan undvikas.

Barnhemmen, liksom andra barnavårdsanstalter, stå enligt barnavårdslagen 42 § under barnavårdsnämndernas tillsyn. Barnavårdsnämnden skall sålunda tillse »att verksamheten vid envar barnavårdsanstalt inom kommunen bedrivs med iakttagande av gällande bestämmelser samt att förhållandena vid anstalten äro sådana, att där intagna barn erhålla tillfredsställande vård och uppfostran och, vad angår barnhem, erforderlig vård vid sjukdom». Barn, intagna på barnhem, äro numera ej fosterbarn i lagens mening och följaktligen ej underkastade tillsyn som fosterbarn enligt barnavårdslagen 49 §¹.

Uppgifter om barnhemmen ha hämtats från socialstyrelsens register över barnhemmen. I tab. I i tabellbilagan redovisas antalet barnhem av olika slag och antalet platser vid dessa barnhem länsvis och för var och en av de städer, som ha mer än 25 000 invånare. För landsbygden i dess helhet, för städerna och för hela riket meddelas vidare i tab. 1 barnhemmens fördelning efter huvudmän.

I hela riket funnos år 1946 308 barnhem med tillhoppa 6 511 platser. De flesta av dessa barnhem (228 eller 74 %) voro upptagna i landstingens barn-

¹ Jfr sid. 68.

Tab. 1. Barnhem år 1946 (och 1943).

Barnhemmets art	Barnhem drivna av										Samtliga barnhem	
	kommuner		landsting		barnavårdsförbund		föreningar el. stiftelser		enskilda personer			
	Antal	Platsantal	Antal	Platsantal	Antal	Platsantal	Antal	Platsantal	Antal	Platsantal	Antal	Platsantal
<i>Landsbygden.</i>												
Barnhem inom barnhemsplanen	16	378	28	550	14	256	40	794	3	65	101	2 043
spädbarnshem	1	18	1	21	—	—	2	25	1	25	5	89
mödrahem	1	12	2	40	7	122	3	59	—	—	13	233
upptagningshem	9	187	18	372	7	134	17	382	1	14	52	1 089
barnh. f. varakt. vård	5	161	7	117	—	—	18	328	1	26	31	632
Barnhem utom barnhemsplanen	1	206	1	30	—	—	22	392	14	190	145	1 818
Summa år 1946	24	584	29	580	14	256	62	1 186	17	255	146	2 861
» » 1943	25	587	21	492	17	329	70	1 432	19	306	152	3 126
<i>Städerna.</i>												
Barnhem inom barnhemsplanen	41	1 325	10	176	13	259	63	1 307	—	—	127	3 067
spädbarnshem	5	100	2	40	—	—	7	194	—	—	14	334
mödrahem	7	194	2	29	5	97	14	328	—	—	28	648
upptagningshem	25	978	4	75	7	146	21	474	—	—	57	1 673
barnh. f. varakt. vård	4	53	2	32	1	16	21	311	—	—	28	412
Barnhem utom barnhemsplanen	6	146	—	—	—	—	25	392	4	45	35	583
Summa år 1946	47	1 471	10	176	13	259	88	1 699	4	45	162	3 650
» » 1943	41	1 433	3	61	12	225	104	2 010	6	84	166	3 813
<i>Hela riket.</i>												
Barnhem inom barnhemsplanen	57	1 703	38	726	27	515	103	2 101	3	65	228	5 110
spädbarnshem	6	118	3	61	—	—	9	219	1	25	19	423
mödrahem	8	206	4	69	12	219	17	387	—	—	41	881
upptagningshem	34	1 165	22	447	14	280	38	856	1	14	109	2 762
barnh. f. varakt. vård	9	214	9	149	1	16	39	639	1	26	59	1 044
Barnhem utom barnhemsplanen	14	352	1	30	—	—	47	784	18	235	180	1 401
Summa år 1946	71	2 055	39	756	27	515	150	2 885	21	300	308	6 511
» » 1943	66	2 000	24	553	29	554	174	3 442	25	390	318	6 939

hemsplaner. För barnhem inom barnhemsplanen framgår av följande tabell den relativa fördelningen av antalet barnhem och antalet platser på olika slag av barnhem.²

	Hela antalet		Antal platser i barnhem, drivna av				
	barnhem	platser	kommuner	landsting	barnavårdsförbund	föreningar eller stiftelser	enskilda personer
Barnhem inom barnhemsplanen.	228	5 110	1 703	726	515	2 101	65
Därav i %							
spädbarnshem	8.3	8.3	6.9	8.4	—	10.4	38.5
mödrahem	18.0	17.2	12.1	9.5	42.5	18.4	—
upptagningshem	47.8	54.1	68.4	61.5	54.4	40.8	21.5
barnhem för varaktig vård	25.9	20.4	12.6	20.6	3.1	30.4	40.0

¹ Av staten drivna 2 barnhem med tillhopa 25 platser ingå.

² För barnhem utom barnhemsplanen saknas uppgifter om deras karaktär.

Omkring hälften av barnhemmen inom barnhemsplanen var sålunda upp-tagningshem, en fjärdedel spädbarnshem eller mödrahem och en fjärdedel barnhem för varaktig vård. Ungefär samma relativa fördelning erhålles, om man ser till platsantalet.

Med avseende på den huvudman, som driver verksamheten, ha barnhemmen i tab. 1 indelats i fem grupper nämligen barnhem, som drivas av kommuner (staten), landsting, barnavårdsförbund, föreningar eller stiftelser samt enskilda personer. Den relativa fördelningen av antalet barnhem och antalet platser efter olika slag av huvudmän framgår av nedanstående tablå:

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	Antal barnhem	Plats-antal	Antal barnhem	Plats-antal	Antal barnhem	Plats-antal
Barnhem inom barnhemsplanen	101	2 043	127	3 067	228	5 110
Därav, i %, drivna av						
kommuner	15.8	18.5	32.3	43.2	25.0	33.3
landsting	27.7	26.9	7.8	5.7	16.7	14.2
barnavårdsförbund	13.9	12.5	10.3	8.5	11.8	10.1
föreningar eller stiftelser	39.6	38.9	49.6	42.6	45.2	41.1
enskilda personer	3.0	3.2	—	—	1.3	1.3
Barnhem utom barnhemsplanen	45	818	35	583	80	1 401
Därav, i %, drivna av						
staten	4.5	3.1	—	—	2.5	1.8
kommuner	13.3	22.1	17.2	25.1	15.0	23.3
landsting	2.2	3.7	—	—	1.2	2.1
barnavårdsförbund	—	—	—	—	—	—
föreningar eller stiftelser	48.9	47.9	71.4	67.2	58.8	56.0
enskilda personer	31.1	23.2	11.4	7.7	22.5	16.8

Nästan hälften av alla barnhem inom barnhemsplanen drevos av föreningar eller stiftelser. På dessa barnhem funnos två femtedelar av platserna. Kommunerna voro huvudmän för en fjärdedel av barnhemmen (en tredjedel av platserna) inom barnhemsplanen, medan landstingen stodo för omkring ett sjättedel av antalet barnhem och en sjundedel av platserna. Barnavårdsförbundens barnhem, vilka utgjorde 12 % av samtliga barnhem inom barnhemsplanen, äro också till sin art närmast kommunala, enär de ägas av länsförbund, bestående av kommuner. Det bör i detta sammanhang framhållas, att landstingets huvudmannaskap för barnhemmen inom landstingsområdet även omfattar det yttersta ansvaret för barnhemmens ekonomi. Landstinget är sålunda skyldigt att bestrida kostnaderna för barnhemmens anordnande och drift, där erforderliga medel ej ställas till förfogande på annat sätt. Denna bidragsskyldighet gäller dock endast sådana barnhem, vilkas vårdplatser äro avsedda för landstingsområdets gemensamma behov. Av barnhemmen utom barnhemsplanen tillhörde fler än hälften föreningar eller stiftelser och en femtedel enskilda personer. Staten drev år 1946 två barnhem för utläningar, nämligen Örserumsbrunns mödra- och spädbarnshem samt Telestads vårdhem. Båda dessa äro dock numer nedlagda,

Tab. 2. Barnhem år 1946, fördelade efter storlek.

Barnhemmets art	Antal barnhem med ..... platser							Summa	Platser i medeltal per barnhem
	mindre än 10	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 och flera		
<i>Landsbygden.</i>									
Barnhem inom barnhemsplanen .	—	55	40	3	2	—	1	101	20
spädbarnshem	—	3	2	—	—	—	—	5	18
mödrahem	—	9	4	—	—	—	—	13	18
upptagningshem	—	21	28	3	—	—	—	52	21
barnhem för varaktig vård ...	—	22	6	—	2	—	1	31	20
Barnhem utom barnhemsplanen..	5	24	9	5	1	—	1	45	18
Summa	5	79	49	8	3	—	2	146	20
<i>Städerna.</i>									
Barnhem inom barnhemsplanen .	2	59	48	8	5	1	4	127	24
spädbarnshem	—	4	7	1	2	—	—	14	24
mödrahem	1	17	3	4	1	—	2	28	23
upptagningshem	1	15	33	3	2	1	2	57	29
barnhem för varaktig vård ...	—	23	5	—	—	—	—	28	15
Barnhem utom barnhemsplanen .	5	20	6	3	1	—	—	35	17
Summa	7	79	54	11	6	1	4	162	23
<i>Hela riket.</i>									
Barnhem inom barnhemsplanen .	2	114	88	11	7	1	5	228	22
spädbarnshem	—	7	9	1	2	—	—	19	22
mödrahem	1	26	7	4	1	—	2	41	21
upptagningshem	1	36	61	6	2	1	2	109	25
barnhem för varaktig vård ...	—	45	11	—	2	—	1	59	18
Barnhem utom barnhemsplanen .	10	44	15	8	2	—	1	80	18
Summa	12	158	103	19	9	1	6	308	21

Örserumsbrunns barnhem sedan 1 september 1947 och Telestads vårdhem sedan 28 oktober 1947.

Kommunerna driva företrädesvis upptagningshem, medan föreningar eller stiftelser ha relativt många barnhem för varaktig vård. Av antalet platser i kommunernas barnhem tillhörde sålunda 68 % upptagningshemmen och av antalet platser i föreningarnas eller stiftelsers barnhem 30 % barnhemmen för varaktig vård (se tablån på sid. 7). Barnavårdsförbunden hade ett jämförelsevis stort antal platser på mödrahemmen (43 %).

Sedan år 1943 hade hela antalet barnhem minskat med 10 och antalet platser med 428. Minskningen berörde särskilt barnhem, drivna av föreningar eller stiftelser, men även barnavårdsförbundens och enskilda personers barnhem (tab. 1). Däremot drevo landstingen fler barnhem 1946 än 1943 — en ökning på 15 barnhem och 203 platser.

I genomsnitt hade barnhemmen 21 platser. Barnhemmens fördelning på olika storleksgrupper (om antalet platser tages som mått på storleken) framgår av tab. 2. Hälften av samtliga barnhem hade mellan 10 och 19 platser. Av de fyra olika slags barnhemmen inom barnhemsplanen voro upptagningshemmen i genomsnitt störst (25 platser) och barnhemmen för varaktig vård minst (18 platser). Mer än halva antalet upptagningshem

hade mellan 20 och 29 platser, medan för mödrahem och barnhem för varaktig vård storleksgruppen 10—19 platser var vanligast. I städerna voro barnhemmen i allmänhet något större än på landsbygden.

Skolor tillhörande barna- och ungdomsvården. De barn och ungdomar, som av barnavårdsnämnderna omhändertagits för skyddsuppfostran på grund av vanart (barnavårdslagen 22 § mom c och d) och som icke ansetts böra utackorderas i fosterhem eller barnhem brukar hänvisas till någon »skola tillhörande barna- och ungdomsvården» (ungdomsvårdsskola). Benämningen »skola tillhörande barna- och ungdomsvården» tillkom 1946 och ersatte den tidigare benämningen »skyddshem». Samtidigt ändrades i vissa avseenden beteckningarna på de olika typer av anstalter, som bereda skyddsuppfostran. Sålunda skola inom barna- och ungdomsvården finnas a) *skolhem* för barn i skolpliktig ålder, b) *yrkesskolor* för barn, som vid omhändertagandet avslutat sin skolgång men ej fyllt 18 år eller för personer i åldern 18—21 år, som omhändertagits för lättjefullt eller sedeslöst liv eller eljest för svår oart, c) *hemsolor* för väntande mödrar och mödrar med späda barn samt d) *specialskolor för psykiskt abnormalt* och omhändertagna, som behöva särskild läkartillsyn.

Sedan år 1938 har staten övertagit ansvaret för att erforderligt antal skyddshemsplatser finns. Tidigare hade detta ansvar åvilat landstingen och de städer, som ej deltaga i landsting. Emellertid har staten i praktiken endast övertagit omkring hälften av ungdomsvårdsskolorna. Av de övriga drivas vissa av diakonissanstalter, stiftelser och ideella föreningar, men platserna disponeras helt av staten enligt avtal. Stockholm och Göteborg ha egna ungdomsvårdsskolor men erhålla statsbidrag till verksamheten. Med huvudmännen för de icke statliga ungdomsvårdsskolorna har avtalats att verksamheten skall bedrivas efter samma riktlinjer som vid de statliga skolorna. — Tillsynen över ungdomsvårdsskolorna utövas av socialstyrelsen genom dess skolbyrå, vars chef tillika är statens inspektör för skolor, tillhörande barna- och ungdomsvården.

Ungdomsvårdsskolornas klientel uppdelas på olika skolor alltefter kön, ålder, intellektuell utveckling och psykiska särdrag. Skolhemmen taga emot såväl normalbegåvade som hjälpklassmässiga barn. Av yrkesskolorna avses några för omhändertagna över skolpliktig ålder, vilka äro efterblivna till förståndsutvecklingen.

År 1946 var antalet ungdomsvårdsskolor 33 eller lika många som år 1943. Vid några av dessa skolor funnos avdelningar av mer än en typ. Hela antalet avdelningar uppgick år 1946 till 40. Hur dessa avdelningar och antalet platser vid dem fördelade sig på de olika skoltyperna framgår av tablan på nästa sida.

Över hälften av samtliga platser kom på skolavdelningar, drivna av staten. Återstående platser fördelade sig ungefär lika på föreningar och stiftelser och på kommuner (Stockholm och Göteborg). Jämfört med år 1943 hade antalet av föreningar eller stiftelser upplåtna platser minskat betydligt (från

Skoltyper	Antal		Därav drivna av					
	skol- avdel- ningar	plat- ser	staten		kommuner		föreningar el. stiftelser	
			skol- avdel- ningar	plat- ser	skol- avdel- ningar	plat- ser	skol- avdel- ningar	plat- ser
Skolhem	14	416	9	280	4	111	1	25
Yrkesskolor	19	640	9	340	5	182	5	118
Hemskolor	2	26	1	15	—	—	1	11
Yrkesskolor för begåvningssvaga (hjälpklassmässiga)	3	73	—	—	—	—	3	73
Skolor för själsligt abnorma	2	176	1	85	—	—	1	91
Summa år 1946	40	1 331	20	720	9	293	11	318
» » 1943	—	1 226	—	588	—	237	—	401

401 år 1943 till 318 år 1946). Antalet vårdplatser på statens skolor hade däremot stigit mycket starkt (från 588 till 720).

III. Barnavårdsmannaskap och bidragsförskott m. m.

Utom arbetsuppgifterna enligt barnavårdslagen ha barnavårdsnämnderna vissa åligganden enligt lagarna om barn utom äktenskap (1917) och om barn i äktenskap (1920), såsom förordnande av barnavårdsmän och tillsyn av deras verksamhet. Till barnavårdsnämndernas verksamhet hör vidare fr. o. m. år 1938 att handlägga ärenden rörande bidragsförskott samt att utreda behovet av mödrahjälp och övervaka hjälpens användning. Även en del andra ärenden, vilka angivas i 2 § barnavårdslagen, kunna beröra barnavårdsnämnderna.

Sedan år 1940 inhämtar socialstyrelsen från barnavårdsnämnderna statistiska uppgifter rörande barnavårdsmannaskap och bidragsförskott. En översikt över dessa verksamhetsgrenar lämnas här nedan. Mödrahjälpsnämnderna ingiva varje månad uppgifter om mödrahjälpen till socialstyrelsen. Dessa uppgifter publiceras halvårsvis i Sociala Meddelanden.

Förordnande och tillsyn av barnavårdsmän. En utförlig redogörelse för lagarna på detta område har lämnats i 1943 års berättelse om samhällets barnavård. Då lagarna ej ändrats sedan dess, hänvisas beträffande deras innehåll till nämnda redogörelse.

De statistiska uppgifterna rörande antalet barnavårdsmannaförordnanden, som inhämtats för år 1946, ha sammanställts länsvis och för de större städerna i tab. II i tabellbilagan. Uppgifterna avse antalet barnavårdsmannaförordnanden för i och utom äktenskapet födda barn vid början och slutet av år 1946, antalet nytillkomna förordnanden under år 1946 samt antalet av olika orsaker under året upphörda förordnanden. Ett sammandrag av uppgifterna i tab. II (utom uppgifterna om orsakerna till förordnandenas upphörande) lämnas i tab. 3.

Antalet barn med förordnad barnavårdsman utgjorde vid slutet av år 1946 i hela riket 94 724, varav 9 589 födda i och 85 135 födda utom äktenskapet. Hur antalet barnavårdsmannaförordnanden förändrat sig sedan år 1940 framgår av nedanstående tablå:

	Antal barnavårdsmannaförordnanden vid utgången av respektive år för barn		
	i äktenskap	utom äktenskap	tillhopa
Landsbygden			
1940	1 748	60 801	62 549
1943	2 459	52 865	55 324
1946	2 906	50 091	52 997
Städerna			
1940	1 800	34 554	36 354
1943	3 780	33 697	37 477
1946	6 683	35 044	41 727
Hela riket			
1940	3 548	95 355	98 903
1943	6 239	86 562	92 801
1946	9 589	85 135	94 724

Tab. 3. Omsättningen av barn med förordnad barnvårdsman år 1946.

Riksområden och kommuntyper	Antal barn									Samtliga förordnanden $\frac{1}{4}$ 1946 per 100 barn under 15 år
	i äktenskap				utom äktenskap					
	vid årets in-gång	till-komna under året	av-gång-na under året	vid årets ut-gång	vid årets in-gång	till-komna under året	av-gång-na under året	vid årets utgång		
								antal	i % av barn födda u. ä. 1929-46	
<i>Landsbygden</i>	2 562	781	437	2 906	49 987	9 338	9 234	50 091	34.8	5.8
Mälardalen	522	204	126	600	7 348	1 760	1 714	7 394	31.1	5.5
Östra Götaland	392	91	53	430	6 505	1 175	1 234	6 446	34.4	4.4
Skåne, Blek. o. Halland..	344	132	67	409	8 323	1 460	1 637	8 146	34.6	5.9
Bohuslän o. Vänerlän..	385	88	55	418	6 788	1 218	1 156	6 850	34.3	4.4
Dalarna o. Nedre Norrland	602	182	99	685	15 369	2 812	2 643	15 538	35.3	9.3
Övre Norrland	317	84	37	364	5 654	913	850	5 717	40.9	5.1
Jordbrukskommuner	319	82	68	333	7 799	1 440	1 402	7 837	.	.
Skogskommuner	122	43	10	155	3 713	592	573	3 732	.	.
Blandade kommuner	906	262	147	1 021	19 317	3 397	3 525	19 189	.	.
Industrikommuner	433	146	79	500	5 843	1 430	1 267	6 006	.	.
Övriga kommuner	782	248	133	897	13 315	2 479	2 467	13 327	.	.
<i>Städerna</i>	5 652	1 756	725	6 683	34 501	8 120	7 577	35 044	43.0	7.2
Stockholm	1 285	369	141	1 513	8 361	1 995	1 974	8 382	40.4	8.3
Göteborg	493	118	44	567	4 055	701	690	4 066	44.4	7.2
Malmö	951	224	121	1 054	2 559	478	581	2 456	44.4	10.3
Övr. städer över 30 000 inv.	1 622	548	233	1 937	8 245	2 172	1 980	8 437	43.7	7.1
Städer under 30 000 inv..	1 301	497	186	1 612	11 281	2 774	2 352	11 703	43.7	6.2
<i>Hela riket</i>	8 214	2 537	1 162	9 589	84 488	17 458	16 811	85 135	37.8	6.4

Sedan år 1943 har antalet förordnanden stigit med ca 1 900 eller 2 %. Denna ökning gällde uteslutande antalet barnavårdsmanförordnanden för i äktenskapet födda barn, vilket var 50 % större än år 1943. Jämfört med år 1940 hade antalet stigit till nära det tredubbla (från 3 500 år 1940 till 9 600 år 1946). Detta torde bero på att lagarna om barnavårdsman för barn, födda i äktenskapet, som trätt i kraft fr. o. m. år 1940, först efter hand börjat tillämpas. Även det tilltagande antalet söndrade eller upplösta äktenskap torde dock ha påverkat utvecklingen.

För att belysa den relativa förekomsten av barnavårdsmanförordnanden i olika riksområden har i tab. 3 antalet förordnanden vid början av år 1946 satts i relation till antalet barn under 15 år inom hela befolkningen vid slutet av år 1945. På 100 barn under 15 år komma i hela riket 6.4 barn med förordnad barnavårdsman, i städerna 7.2 och på landsbygden 5.8. Den relativa förekomsten av barnavårdsmanförordnanden var enligt tabellen betydligt olika i skilda delar av riket. På landsbygden uppvisade Östra Götaland samt Bohuslän och Vänerlän de lägsta talen (4.4 %) men Dalarna och Nedre Norrland det högsta (9.3 %). I Stockholm redovisades 8.3 förordnanden på 100 barn under 15 år och i Malmö 10.3. Dessa lokala olikheter torde främst bero på skillnader i andelen utomäktenskapliga födelser.

Barnavårdsmanaskapet skall, enligt lagen, upphöra senast då barnet

fyllt 18 år. Samtliga utomäktenskapliga barn, för vilka barnavårdsman var förordnad vid utgången av år 1946, voro således födda under åren 1929—1946. Under denna 18-årsperiod ha utom äktenskapet fötts i runt tal 226 000 barn.

I näst sista kolumnen av tab. 3 redovisas för olika riksområden antalet utomäktenskapliga barn med förordnad barnavårdsman vid slutet av år 1946 i procent av hela antalet utom äktenskapet födda barn åren 1929—1946. Av de 226 000 barn, som åren 1929—1946 fötts utom äktenskapet, stodo vid slutet av år 1946 38 % under tillsyn av förordnad barnavårdsman. I övriga fall ha barnavårdsmanförordnandena upphört av olika anledningar. På landsbygden utgjorde antalet utomäktenskapliga barn med förordnad barnavårdsman 35 % av antalet utom äktenskapet födda barn åren 1929—1946, medan motsvarande andel i städerna uppgick till 43 %. Relativa antalet upphörda förordnanden var sålunda större på landsbygden (65 %) än i städerna (57 %). Vid beräkningen av dessa procenttal har dock ingen hänsyn kunnat tagas till de ändringar i den administrativa indelningen (gränserna mellan land och stad), som ägt rum åren 1929—1946 och ej heller till flyttningar mellan landsbygd och städer. Skillnaden mellan landsbygd och städer torde därför i verkligheten ha varit mindre än vad procenttalen visa, även om de nämnda faktorerna ej äro av så stor betydelse, att de kunna förklara hela skillnaden. Med undantag för Övre Norrland skilde sig andelen bestående barnavårdsmanförordnanden i de olika riksområdena obetydligt från genomsnittet för hela landsbygden.

Omsättningen av barn med förordnad barnavårdsman år 1946 framgår av tab. 3. Emellertid ingå i tabellens uppgifter om antalet under året tillkomna och upphörda barnavårdsmanförordnanden även sådana förordnanden, som tillkommit eller upphört på grund av att barnet överförs till annan barnavårdsnämnd. Sådana överflyttningar av barnavårdsmanskapet från den ena till den andra barnavårdsnämnden borde helst ej påverka de tal, som skola karakterisera omsättningen av barn med förordnad barnavårdsman. En korrigerigering av antalet tillkomna och upphörda förordnanden under året är dock, med tillgängliga uppgifter, endast möjlig för hela riket: både antalet tillkomna och antalet upphörda förordnanden minskas med antalet förordnanden, som upphört på grund av att barnet överflyttats till annan barnavårdsnämnd. Räknat på detta sätt skulle i hela riket under år 1946 ha tillkommit 2 112 och upphört 737 förordnanden för *barn i äktenskapet*. Av de i äktenskapet födda barn, som haft förordnad barnavårdsman hela året 1946 eller någon del av året, hade sålunda 20 % tillkommit och 7 % avgått under året. Nettotillskottet utgjorde 1 375 eller ej mindre än 17 % av antalet förordnanden vid årets början (8 214). Under året tillkommo förordnanden för 11 918 *utomäktenskapliga barn*. Antalet upphörda förordnanden var 11 271. Såväl de tillkomna som de upphörda förordnandena utgjorde var för sig 12 % av antalet utom äktenskapet födda barn, för vilka barnavårdsman varit förordnad hela året eller någon del av det samma. Nettotillskottet under året (647 förordnanden) var i förhållande till antalet förordnanden vid årets början obetydligt (0·8 %).

Enligt från statistiska centralbyrån inhämtade uppgifter föddes år 1946 utom äktenskapet 12 381 barn. Detta antal var således något större än antalet utomäktenskapliga barn, för vilka barnavårdsman förordnats under året (11 918). Skillnaden torde med all sannolikhet bero på att barnavårdsman aldrig förordnas för ett antal utom äktenskapet födda barn, beträffande vilka barnavårdsnämnden vet, att de inom kort bli legitimerade.

De under år 1946 upphörda barnavårdsmannaförordnandena, fördelade efter orsaken till upphörandet, redovisas i tab. II i tabellbilagan. Deras (utom de som upphört på grund av barnets flyttning till annan kommun) procentuella fördelning på olika orsaker till upphörandet kan studeras i tab. 4.

För de *utom äktenskapet födda barnen* har föräldrarnas giftermål med varandra spelat den största rollen som anledning till barnavårdsmannens entledigande (i mer än $\frac{1}{3}$ av samtliga fall). Därefter i betydelse följa entlediganden på grund av uppnådda 16 resp. 18 år, vilka tillsammans utgjorde $\frac{2}{5}$ av hela antalet upphörda förordnanden. I 13 % av fallen hade barnavårdsmannens entledigande föranletts av barnets adoption. Stora olikheter rådde mellan landsbygd och städer. Sålunda förekom adoption dubbelt så ofta i städerna (18 % av fallen) som i landskommunerna (8 %), och även legitimation var något vanligare i städerna (40 %) än på landet (35 %). I 30 % av de fall, då barnavårdsmannen entledigats i städerna var orsaken, att barnet fyllt 16 eller 18 år. För landsbygden var procenttalet 48. På landet hade regeln att barnavårdsmannaskapet upphör, då barnet fyller 16 år, tillämpats i dubbelt så stor utsträckning som den av lagen anvisade 18-årsgränsen. För städerna var däremot förhållandet omvänt. Även mellan olika riksområden och kommuntyper rådde stora olikheter. I Mälarlänet och Övre Norrland var sålunda bland de fall, då barnavårdsmannaskapet upphört, orsaken adoption dubbelt så vanlig (11 %) som i Dalarna och Nedre Norrland (6 %). I fråga om legitimationer uppvisades det högsta procenttalet för Dalarna och Nedre Norrland (39) och det lägsta för Bohuslän och Vänerlänen (29). I jordbrukskommunerna synas barnavårdsmannaförordnanden, som ej upphört till följd av legitimation, adoption eller barnets död, normalt avslutas vid 16 års ålder. I industrikommunerna tillämpades däremot 16-årsgränsen i mindre omfattning än 18-årsgränsen.

I sista kolumnen av tab. 4 har antalet under år 1946 legitimerade barn uträknats per 100 utomäktenskapliga barn, som haft förordnad barnavårdsman under hela året eller någon del av detsamma. Antalet barn med förordnad barnavårdsman har därvid beräknats som summan av antalet barnavårdsmannaförordnanden vid årets början och antalet under året tillkomna förordnanden. Om förekomsten av legitimationer mäts på detta sätt, blir skillnaden mellan landsbygd och städer större än om ovannämnda procenttal över antalet på grund av legitimation upphörda barnavårdsmannaförordnanden användas.

Över hälften (53 %) av de under år 1946 upphörda barnavårdsmannaförordnandena för *barn, födda i äktenskapet*, hade avslutats till följd av att barnet fyllt 16 eller 18 år. Därefter i storlek kom gruppen förordnanden,

Tab. 4. Antal upphörda barnavårdsmannaförordnanden år 1946.

Riksområden och kommuntyper	Antal upp- hörda förord- nanden	Därav i % på grund av						Legitima- tioner år 1946 per 100 förord- nanden ^{1/1} 1946 + ny- tillkomna
		legi- tima- tion	adop- tion	bar- nets död	upp- nådda 16 år	upp- nådda 18 år	annan anled- ning	
Barn i äktenskapet.								
<i>Landsbygden</i>	234	—	13.2	4.7	37.2	10.7	34.2	—
Mälardalen	55	—	5.5	5.5	30.9	16.3	41.8	—
Östra Götaland	30	—	13.4	—	60.0	13.3	13.3	—
Skåne, Blekinge och Halland ..	32	—	6.3	3.1	50.0	12.5	28.1	—
Bohuslän och Vänerlän	26	—	7.7	—	46.2	11.5	34.6	—
Dalarna och Nedre Norrland ..	68	—	16.2	7.4	23.5	4.4	48.5	—
Övre Norrland	23	—	39.1	8.7	34.8	8.7	8.7	—
Jordbrukskommuner	41	—	4.9	7.3	46.3	12.2	29.3	—
Skogskommuner	6	—	16.7	16.7	66.6	—	—	—
Blandade kommuner	89	—	4.5	4.5	41.6	4.5	44.9	—
Industrikommuner	33	—	45.5	3.0	21.2	12.1	18.2	—
Övriga kommuner	65	—	13.8	3.1	30.8	18.5	33.8	—
<i>Städerna</i>	503	—	11.9	1.4	22.3	32.6	31.8	—
Stockholm	100	—	11.0	1.0	—	37.0	51.0	—
Göteborg	37	—	13.5	—	13.5	21.6	51.4	—
Malmö	104	—	10.6	—	41.3	23.1	25.0	—
Städer över 30 000 inv.	156	—	11.5	—	19.9	41.0	27.6	—
Städer under 30 000 inv.	106	—	14.2	5.7	31.1	29.2	19.8	—
<i>Hela riket</i>	737	—	12.3	2.4	27.0	25.7	32.6	—
Barn utom äktenskapet.								
<i>Landsbygden</i>	5 900	34.5	8.3	3.5	32.3	16.0	5.4	3.4
Mälardalen	944	33.7	11.4	3.6	26.7	17.1	7.5	3.5
Östra Götaland	712	29.6	8.6	3.1	39.9	11.9	6.9	2.7
Skåne, Blekinge och Halland ..	990	32.3	7.9	2.5	36.6	15.6	5.1	3.3
Bohuslän och Vänerlän	736	29.4	9.2	3.1	37.9	13.9	6.5	2.7
Dalarna och Nedre Norrland ..	1 908	39.2	5.7	3.7	30.6	16.1	4.7	4.1
Övre Norrland	610	36.6	11.1	4.8	23.8	22.4	1.3	3.4
Jordbrukskommuner	839	29.7	7.5	2.5	41.4	10.3	8.6	2.7
Skogskommuner	433	36.3	7.6	3.2	30.7	19.6	2.6	3.6
Blandade kommuner	2 222	34.4	7.9	3.6	35.2	13.8	5.1	3.4
Industrikommuner	802	36.3	12.7	2.9	19.0	25.0	4.1	4.0
Övriga kommuner	1 604	35.8	7.4	4.1	30.7	16.6	5.4	3.6
<i>Städerna</i>	5 371	39.7	17.7	4.9	8.9	20.9	7.9	5.0
Stockholm	1 387	38.3	18.3	5.0	—	19.2	19.2	5.1
Göteborg	604	36.3	19.2	3.8	6.8	20.7	13.2	4.6
Malmö	477	35.2	15.7	1.7	28.1	14.9	4.4	5.5
Städer över 30 000 inv.	1 368	43.9	16.7	5.8	8.6	23.5	1.5	5.8
Städer under 30 000 inv.	1 535	39.9	18.2	5.4	12.2	22.0	2.3	4.4
<i>Hela riket</i>	11 271	37.0	12.8	4.1	21.2	18.3	6.6	4.1

upphörda på grund av »annan anledning» (33 %). Gruppens storlek tyder på, att många av de barn i söndrade eller upplösta äktenskap, för vilka barnavårdsman en gång förordnats, kunnat tillförsäkras sådan vård i hemmet, att särskild hjälp eller kontroll från barnavårdsnämndens sida ej längre ansetts påkallad. På grund av adoption upphörde slutligen barnavårdsmanaförordnanden för 91 barn (12%), födda i äktenskapet.

¹ I detta procenttal ingå även en del barn, för vilka förordnandet upphört vid fyllda 16 år.

Antalet adopterade barn var relativt sett ungefär lika stort bland de utom som bland de i äktenskapet födda barnen, för vilka barnavårdsmannaförordnandet upphört. Tillhoppa utgjorde antalet barnavårdsmannaförordnanden, som upphört under året på grund av adoption 1 535. Enligt från statistiska centralbyrån erhållna uppgifter hade domstolarna under året slutligt handlagt 3 204 ärenden angående antagande av adoptivbarn. Hur många av dessa ärenden, som ej lett till adoption är dock ej känt. Skillnaden mellan antalet av domstolarna avgjorda ärenden rörande adoption och antalet barnavårdsmannaförordnanden, som upphört därför att barnet adopterats, torde dock i huvudsak förklaras av att ett stort antal barn adopterats, för vilka ej någon barnavårdsman var förordnad. Detta gäller sålunda i regel i äktenskapet födda barn.

Det framgår av nedanstående tablå, att antalet barnavårdsmän minskat sedan år 1940.

	Å r		
	1940	1943	1946
Antal barnavårdsmän	6 321	5 187	4 382
Därav i %:			
Manliga	85.5	82.8	78.8
Kvinnliga	14.5	17.2	21.2
Antal barnavårdsmän per 100 förordnanden....	6.4	5.6	4.6

År 1946 var sålunda antalet barnavårdsmän 4 382 eller 30 % mindre än år 1940. Även räknat per 100 förordnanden har antalet sjunkit lika mycket. Kvinnliga barnavårdsmän förordnas numera i allt större omfattning.

Antalet barnavårdsmän vid 1946 års slut — länsvis och för de större städerna — med fördelning på män och kvinnor redovisas i tab. III och ett sammandrag av dessa uppgifter i tab. 5.

Det stora flertalet barnavårdsmän, 3 958 eller 90 %, funnos i landskommunerna och således endast 424 i städerna. I förhållande till antalet barnavårdsmannauppdrag hade landskommunerna ojämförligt mycket fler barnavårdsmän än städerna. I de förra kommo sålunda år 1946 7.5 barnavårdsmän per 100 förordnanden mot 1.0 i de senare. De flesta landskommuner äro nämligen ganska små och antalet barnavårdsmannauppdrag följaktligen litet. På varje barnavårdsman kommer därför endast ett fåtal uppdrag. Det kan i detta sammanhang nämnas, att vid bearbetningen av 1943 års barnavårdsstatistik fördelades barnavårdsnämnderna efter antalet fungerande barnavårdsmän och deras sammanlagda antal barnavårdsmannauppdrag vid årets slut.¹ Denna fördelning visade, att av de landskommuner, som vid tidpunkten ifråga hade någon barnavårdsman förordnad, hade 48 % högst 10 barnavårdsmannauppdrag och 74 % högst 25. Redan vid ett fåtal barnavårdsmannauppdrag fördelades dessa i landskommunerna på flera barnavårdsmän. Av landskommuner med högst 25 barnavårdsmannauppdrag hade sålunda 32 % förordnat flera barnavårdsmän.

Proportionen män och kvinnor bland barnavårdsmän i olika riksområden och kommuntyper framgår av tab. 5. Av samtliga redovisade barnavårdsmän voro 3 451 eller 79 % män och 931 eller 21 % kvinnor. På landsbygden

¹ Samhällets barnavård år 1943, sid. 15 o. f.

Tab. 5. Barnavårdsmän år 1946.

Riksområden och kommuntyper	Antal barnavårdsmän	Därav i procent	
		män	kvinnor
<i>Landsbygden</i>	3 958	83·1	16·9
Mälardalen	585	73·8	26·2
Östra Götaland	961	86·3	13·7
Skåne, Blekinge och Halland ...	615	76·6	23·4
Bohuslän och Västergötland	1 309	86·6	13·4
Dalarna och Nedre Norrland....	416	88·7	11·3
Övre Norrland	72	79·2	20·8
Jordbrukskommuner	1 375	87·6	12·4
Skogskommuner	78	85·9	14·1
Blandade kommuner	1 607	84·7	15·3
Industrikommuner	224	68·8	31·2
Övriga kommuner	674	74·8	25·2
<i>Städerna</i>	424	37·7	62·3
Stockholm	84	21·4	78·6
Göteborg	30	33·3	66·7
Malmö	14	—	100·0
Övriga städer över 30 000 inv...	70	25·7	74·3
Städer under 30 000 inv.....	226	50·4	49·6
<i>Hela riket</i>	4 382	78·8	21·2

Tab. 6. Antal barn u. ä., för vilka barnavårdsman var förordnad men faderskapet ej var fastställt den 31/12 1946.

Riksområden och kommuntyper	Barn utan fastställt faderskap		Därav i åldern		
	antal	i % av samtliga förordnanden	under 1 år	1—2 år	2—18 år
<i>Landsbygden</i>	3 677	7·3	1 046	595	2 036
Mälardalen	542	7·3	159	83	300
Östra Götaland	445	6·9	143	77	225
Skåne, Blekinge och Halland ...	471	5·8	119	74	278
Bohuslän och Västergötland	539	7·9	156	96	287
Dalarna och Nedre Norrland ...	1 116	7·2	316	186	614
Övre Norrland	564	9·9	153	79	332
Jordbrukskommuner	641	8·2	183	106	352
Skogskommuner	244	6·5	88	51	105
Blandade kommuner	1 401	7·3	379	235	787
Industrikommuner	485	8·1	139	69	277
Övriga kommuner	906	6·8	257	134	515
<i>Städerna</i>	3 259	9·3	1 126	471	1 662
Stockholm	1 229	14·7	397	203	629
Göteborg	312	7·7	77	36	199
Malmö	219	8·9	85	24	110
Städer över 30 000 inv.....	634	7·5	232	86	316
Städer under 30 000 inv.....	865	7·4	335	122	408
<i>Hela riket</i>	6 936	8·1	2 172	1 066	3 698

voro de kvinnliga barnavårdsmännen fåtaliga (17 %), men i städerna voro de i majoritet (62 %). De större städerna hade relativt taget det största antalet kvinnliga barnavårdsmän, Dalarna och Nedre Norrland däremot det minsta.

Barnavårdsnämndernas redogörelser för år 1946 innehöllo som en nyhet uppgifter om antalet utomäktenskapliga barn, för vilka barnavårdsman var förordnad men faderskapet ej fastställt vid årets utgång. Dessa uppgifter redovisas länsvis och för vissa större städer i tab. III och för olika riksområden och kommuntyper i tab. 6. Antalet barn, till vilka faderskapet icke var fastställt, uppgick den 31 december 1946 i hela riket till 6 936 eller 8 % av antalet utom äktenskapet födda barn med förordnad barnavårdsman. Omkring 2 200 eller $\frac{1}{3}$ av de barn, till vilka faderskapet ej fastställdes, voro spädbarn (under 1 år) och 3 200 eller nära hälften under 2 år.

Bidragförskott. Om fadern till ett utomäktenskapligt barn eller till frånskild kvinnas barn är förpliktad utgiva underhållsbidrag enligt dom eller avtal men icke fullgör denna underhållsskyldighet, skall barnavårdsnämnden under vissa förutsättningar förskotta underhållsbidraget. Detta s. k. bidragförskott utbetalas efter särskild ansökan enligt bestämmelserna i bidragförskottslagen av den 11 juni 1943.

Föreliggande statistiska uppgifter rörande bidragförskotten under år 1946 redovisas länsvis och för de större städerna i tab. III i tabellbilagan. I tab. 7 återgives för olika riksområden och kommuntyper antalet fall, då bidragförskott utbetalats, antalet barn, som fått bidragförskott och förskottets storlek i medeltal per barn och år.

Under år 1946 utgick bidragförskott i nära 20 200 fall, därav 10 300 på landsbygden och 9 900 i städerna. Antalet barn, som åtnjutit bidragförskott under någon del av året, uppgick i runt tal till 24 600, varav i landskommunerna 11 900 och i städerna 12 700.

Antalet barn med bidragförskott utgör på landsbygden 19 %, i städerna 25 % och i hela riket 22 % av antalet barn, för vilka barnavårdsman varit förordnad under någon del av år 1946. Göteborg hade det högsta procenttalet (35) och därefter kom Stockholm (31). Procenttalen för Malmö, gruppen »Övriga städer över 30 000 inv.» och »Städer under 30 000 inv.» skilde sig ej mycket från genomsnittet för hela landsbygden (19 %). På landsbygden redovisas de lägsta talen för Mälardalen samt Skåne, Blekinge och Halland (16 %), de högsta för Dalarna och Nedre Norrland och Övre Norrland (21 %).

Differenserna mellan å ena sidan Stockholm och Göteborg och å andra sidan landskommunerna och övriga städer med avseende på den relativa förekomsten av bidragförskott torde bero på flera omständigheter. Det relativa antalet barn, vilkas föräldrar sammanbo utan att vara gifta med varandra är sålunda betydligt större på landet än i storstäderna. Vidare är frekvensen av bidragförsummelser från barnafädernas sida mindre på landet än i städerna.

Tab. 7. Bidragsförskott under år 1946.

Riksområden och kommuntyper	Bidragsförskott ha utbetalats			Antal barn med bidrags- förskott i % av barn med förordnad barnavårds- man	Beloppet av utbetalat bidragsför- skott per barn och år kr
	till antal		med kronor		
	fall	barn			
<i>Landsbygden</i>	10 300	11 939	2 248 959	19.1	188
Mälardalen	1 362	1 584	282 158	16.1	178
Östra Götaland	1 334	1 509	272 581	18.5	181
Skåne, Blekinge och Halland ...	1 371	1 633	294 063	15.9	180
Bohuslän och Vänerlän	1 455	1 650	314 209	19.5	190
Dalarna och Nedre Norrland ...	3 544	4 080	791 901	21.5	194
Övre Norrland	1 234	1 483	294 047	21.3	198
Jordbrukskommuner	1 663	1 848	357 629	19.2	194
Skogskommuner	833	926	181 956	20.7	196
Blandade kommuner	4 122	4 780	889 006	20.0	186
Industrikommuner	1 206	1 452	270 719	18.5	186
Övriga kommuner	2 476	2 933	549 649	17.4	187
<i>Städerna</i>	9 866	12 671	2 611 890	25.3	208
Stockholm	2 800	3 755	798 823	31.3	213
Göteborg	1 412	1 873	473 796	34.9	253
Malmö	568	814	161 000	19.3	198
Övriga städer över 30 000 inv...	2 426	2 784	520 385	22.1	187
Städer under 30 000 inv	2 660	3 445	657 886	21.7	191
<i>Hela riket</i>	20 166	24 610	4 860 849	21.8	198

Enligt barnavårdsnämndernas uppgifter hade i bidragsförskott år 1946 utbetalats sammanlagt (inräknat statsbidraget) omkring 4.9 milj. kr, varav på landsbygden 2.3 milj. kr och i städerna 2.6 milj. kr. Kommunernas brutto-utgifter (1 000-tal kronor) för bidragsförskott under åren 1940—1945 enligt de till finansstatistiken lämnade uppgifterna framgå av följande tablå.

År	Landsbygden	Städerna	Hela riket
1938	2 547	1 380	3 927
1939	2 929	2 114	5 043
1940	2 926	2 093	5 019
1941	2 985	1 993	4 978
1942	2 833	1 818	4 651
1943	2 534	1 840	4 374
1944	2 464	2 046	4 510
1945	2 374	2 039	4 413
1946	2 334	2 184	4 518

I städerna hade således år 1946 enligt finansstatistiken utbetalats 428 000 kr mindre i bidragsförskott än enligt barnavårdsstatistiken. Detta beror uppenbarligen på att i finansstatistiken ha statsbidragen i vissa städer icke inräknats i de förskotterade underhållsbidragen.

Beträffande utvecklingen visa finansstatistikens uppgifter, att de utgående bidragsbeloppen voro betydligt större under år 1939 än under begynnelseåret 1938. De i landskommunerna utbetalda beloppen sjunka därefter så gott som oavbrutet år från år. I städerna följde också en minskning, som dock ej varade längre än till år 1942. Därefter har tendensen varit mer obe-

Tab. 8. Återbetalningen av bidragförskotten.

Riksområden och kommuntyper	Antal fäder, som år 1946 helt el. delvis ersatt utbetalt bidragförskott		Återbetalat belopp		Antal ersätt- nings- skyldiga fäder vid 1946 års slut	Därav, i %, icke anträffade någon gång under året
	hela antalet	per 100 ersättnings- skyldiga fäder vid årets slut	i % av utbetalda bidrags- förskott år 1946	per fäder kr		
<i>Landsbygden</i>	5 602	53	40·6	163	9 699	10·7
Mälardlänen	690	57	36·9	138	1 219	15·8
Östra Götaland	631	52	34·9	175	1 206	12·3
Skåne, Blekinge o. Halland ...	713	56	37·6	170	1 278	13·4
Bohuslän och Vänerlänen	722	51	38·7	168	1 407	14·2
Dalarna och Nedre Norrland ..	2 128	62	44·7	166	3 434	7·3
Övre Norrland	718	62	43·3	177	1 155	6·7
Jordbrukskommuner	823	52	37·4	163	1 595	13·7
Skogskommuner	450	55	43·0	174	813	5·0
Blandade kommuner	2 153	56	41·0	169	3 856	11·6
Industrikommuner	742	65	41·5	151	1 134	8·8
Övriga kommuner	1 434	62	40·7	156	2 301	10·1
<i>Städerna</i>	7 257	50	42·7	154	14 484	4·6
Stockholm	2 398	32	42·1	140	7 623	11·4
Göteborg	1 125	91	43·0	181	1 240	2·3
Malmö	650	124	43·1	107	526	4·6
Övriga städer över 30 000 inv.	1 498	66	45·1	157	2 279	3·8
Städer under 30 000 inv.	1 536	56	41·4	172	2 816	15·4
<i>Hela riket</i>	12 859	53	41·7	158	24 183	7·0

stämd. Emellertid torde redovisningen för år 1938 ha varit ofullständigare än för senare år och bidragförskott detta år alltså ha utbetalats i något större omfattning än vad finansstatistikens uppgifter ge vid handen.

Bidragförskottens genomsnittliga belopp per barn var under år 1946 på landet 188 kr och i städerna 206 kr (tab. 7). För hela riket blev medeltalet 198 kr.

Vid 1946 års slut voro enligt barnavårdsnämndernas uppgifter ungefär 24 000 fäder ersättningsskyldiga för utbetalade bidragförskott. Häri skola således även ingå fäder, som äro skyldiga för bidragförskott, utbetalade under tidigare år. I verkligheten torde dock detta ej alltid vara fallet. Det redovisade antalet ersättningsskyldiga fäder måste därför anses för lågt. Av detta antal hade 7 % icke anträffats någon gång under året (på landsbygden 11 % och i städerna 5 %).

Ersättning helt eller delvis för bidragförskott, som utbetalats under år 1946 eller tidigare, inflöt under redovisningsåret från i runt tal 12 900 fäder, därav 5 600 på landsbygden och 7 300 i städerna (tab. 8). Mot 100 ersättningsskyldiga fäder vid årets slut svarade i hela riket 53 fäder, som under året helt eller delvis ersatt utbetalt bidragförskott. Proportionen var ofördelaktig i Stockholm (32 på 100). Det bör dock framhållas, att då uppgifterna om antalet ersättningsskyldiga fäder äro osäkra (se ovan!), måste pro-

portionstalen i den andra kolumnen av tab. 8, särskilt för mindre områden, användas med stor försiktighet.

De belopp, som återbetalats av de ersättningsskyldiga fäderna, utgjorde drygt 2 milj. kr. På landsbygden hade återbetalats 0,9 milj. kr och i städerna 1,1 milj. kr. De återbetalade beloppen utgjorde 42 % av de under år 1946 förskotterade underhållsbidragen, på landsbygden 41 % och i städerna 43 %. I medeltal hade var och en av fäderna återbetalat 158 kr, nämligen på landsbygden 163 kr och i städerna 154 kr.

Till 1946 års fattigvårdsstatistik inhämtade socialstyrelsen uppgifter från fattigvårdsstyrelserna om antalet barn med bidragsförskott i de familjer, som erhållit fattigvårdsunderstöd i någon form under hela år 1946 eller någon del av året. Antalet sådana barn utgjorde i hela riket 6 966, därav 2 309 på landsbygden och 4 657 i städerna, dvs. 28, 19 och 37 % av hela antalet barn med bidragsförskott under året.

Arbetsföreläggande. Föräldrarnas på lastbarhet, vårdslöshet, lättja eller liknöjdhet beroende försummelse av underhållsskyldigheten kan enligt barnavårdslagen, liksom enligt fattigvårdslagen, föranleda arbetsföreläggande. Antalet under år 1946 meddelade arbetsförelägganden enligt barnavårdslagens 72 § redovisas länsvis och för de större städerna i tab. III. I nedanstående tablå lämnas en översikt av antalet arbetsförelägganden åren 1940, 1943 och 1946 (de tre år, för vilka sådana uppgifter inhämtats).

År	Enligt 72 §, mom. a		Enligt 72 §, mom. b		
	Antal fall	Antal inställelser	Antal fall	därav med bidragsförskott	Antal inställelser
1940	139	28	673	538	105
1943	210	34	896	649	106
1946	173	25	1 002	657	90

På 1 000 barn med skyddsuppfostran eller samhällsvård kommo år 1940 4 fall av arbetsföreläggande enligt barnavårdslagen 72 § mom. a (försummelsen har föranlett omhändertagande för samhällsvård eller skyddsuppfostran), år 1943 6 fall och år 1946 5 fall. Arbetsföreläggande enligt detta moment är således sällsynt. Frekvensen var ungefär lika stor alla tre åren. Arbetsföreläggande enligt 72 § mom. b (försummelsen har ej föranlett omhändertagande) hade år 1940 förekommit i 2,2 % av de fall, då bidragsförskott utbetalats. År 1943 var motsvarande procenttal 3,1 och år 1946 3,3.

Antalet fall, då tillämpning av barnavårdslagens bestämmelser om arbetsföreläggande ifrågasatts, är givetvis större än antalet fall, då sådant föreläggande verkligen gjorts. Vidare ha nämnderna i en del fall icke ansett sig omedelbart böra meddela arbetsföreläggande utan till en början endast beslutat varna vederbörande. Hur ofta detta förekommit är dock ej känt.

Det framgår av tablå, att år 1946 ha föreläggandena lett till inställelse i arbetet endast i 115 fall, varav 25 fall enligt 72 § a) och 90 fall enligt 72 § b). Delgivningen av barnavårdsnämndens beslut om arbetsföreläggande synes sålunda i det stora flertalet fall ha till följd, att vederbörande gör upp sitt mellanhavande med kommunen och fullgör sin försörjningsplikt.

IV. Barnavårdsnämndernas verksamhet enligt barnavårdslagen.

Verksamhetens huvudformer. Barnavårdsnämndernas verksamhet enligt barnavårdslagen är inriktad på tre linjer, nämligen:

1. att verka för förbättrad barna- och ungdomsvård och i sådant syfte söka främja tillkomsten och utvecklingen av barnavårdsanstalter ävensom andra åtgärder till barns och ungdoms välfärd;
2. att i särskilda fall ingripa för att bereda skydd, vård eller uppfostran åt barn och ungdom antingen genom förebyggande åtgärder eller genom omhändertagande;
3. att utöva kontroll över fosterbarnsvården.

Föreliggande statistik avser barnavårdsnämndernas verksamhet enligt punkterna 2 och 3.

Bestämmelserna angående omhändertagande av barn och ungdom återfinnas i barnavårdslagen under två rubriker, nämligen omhändertagande för skyddsuppfostran och omhändertagande för samhällsvård. Skyddsuppfostran kan tillgripas, om missförhållandena äro så allvarliga, att barnavårdsnämnderna ha rätt att ingripa även *mot* föräldrarnas vilja. För samhällsvård krävs ej, att förhållandena äro så svårartade som nyss nämnts, men väl att de äro sådana, att barnavårdsnämnderna ej böra underlåta att hjälpa barnet. Omhändertagandet för samhällsvård kan ej komma till stånd utan föräldrarnas samtycke.

För *skyddsuppfostran* skall enligt 22 § i barnavårdslagen omhändertagas a) barn under 16 år, som i föräldrahemmet misshandlas eller utsättes för allvarlig vanvård eller annan fara till sin kroppsliga eller själsliga hälsa; b) barn i sagda ålder, som på grund av föräldrarnas lastbarhet, vårdslöshet eller oförmåga att fostra barnet, är i fara att bli vanartat; c) barn under 18 år, som befinnes vara så vanartat, att särskilda uppfostringsåtgärder kräves för dess tillrättaförande samt d) person i åldern mellan 18 och 21 år, som befinnes föra ett oordentligt, lättjefullt eller sedeslöst liv eller eljest visat svår oart och beträffande vilken särskilda åtgärder från samhällets sida krävas för hans tillrättaförande.

Innan barnavårdsnämnden beslutar omhändertagande för skyddsuppfostran, skall den överväga, om ej ändring till det bättre kan vinnas genom *förebyggande åtgärder* enligt 23 §. Barnet bör sålunda ej skiljas från hemmet, förrän andra mindre ingripande åtgärder varit resultatlösa.

Samhällsvård skall enligt 29 § i barnavårdslagen beredas barn under 16 år i följande fall: a) om barnet på grund av föräldrarnas sjukdom, liknöjdhet eller oförmåga eller eljest i hemmet rådande förhållanden är utsatt för

nöd utan att likväl förutsättningarna för skyddsuppfostran föreligga; b) om barnet till följd av kropps- eller sinnessjukdom, vanförhet eller annan kroppslig eller andlig svaghet är i behov av särskild vård utom hemmet, som ej kan beredas av föräldrarna; c) om barnets föräldrar övergivit barnet eller avlidit. — Ett villkor för sådant omhändertagande är, att nödtillståndet ej avhjälpes på annat sätt, samt i fråga om a) och b), att föräldrarna lämnat sitt samtycke till omhändertagandet.

Hur vården skall ordnas för ett omhändertaget barn beror på omständigheterna i varje särskilt fall. Icke vanartade barn skola i regel utackorderas i lämpliga enskilda hem. Om något passande hem ej finns att tillgå eller om så befinner lämpligt på grund av särskilda omständigheter, kunna barnen även intagas på barnhem. Vanartade barn skola i regel överlämnas till någon ungdomsvårdsskola. Barn, som på grund av sjukdom äro i behov av särskild vård, skola beredas vård på sjukvårdsanstalt.

Nya bestämmelser (i barnavårdslagen) om fosterbarnsvården trädde i kraft den 1 januari 1946.¹ Enligt dessa bestämmelser omfattar barnavårdsnämndernas *kontroll över fosterbarnsvården* alla barn under 16 år, som fostras i annat enskilt hem än hos föräldrarna eller särskilt förordnad förmyndare, vilken har vårdnaden om barnet. Föreskrifterna om fosterbarnskontrollen äga formellt ej tillämpning på barn, som omhändertagits för samhällsvård eller skyddsuppfostran och utackorderats i enskilt hem inom den kommun, som utgör nämndens verksamhetsområde. I vissa fall kan befrielse från »lokal» tillsyn, dvs. tillsyn av barnavårdsnämnden i vistelsekommunen, meddelas.¹

Allmän översikt av verksamheten. Antalet barn, med vilka barnavårdsnämnderna i sin verksamhet enligt barnavårdslagens bestämmelser tagit befattning under år 1946, framgår av tab. 9.

Hela antalet barn och ungdom, som under 1946 uppgivits ha varit föremål för barnavårdsnämndernas åtgärder enligt barnavårdslagen (förebyggande åtgärder, omhändertagande, tillsyn av fosterbarn) beräknas, efter avdrag för dubbelförda, till 61 000. Av dessa hade 37 681 eller 62 % berörts av nämndernas förebyggande och omhändertagande verksamhet. Härvid betydde samhällsvården kvantitativt mest, i det att 68 % av de 37 681 åtnjutit samhällsvård under året men endast 21 % skyddsuppfostran (tab. 10). Förebyggande åtgärder hade vidtagits mot 12 %.

Antalet redovisade fosterbarn under »lokal» tillsyn utgjorde 27 379 eller 45 % av ovannämnda 61 000. I antalet fosterbarn under »lokal» tillsyn skola de barn och ungdomar ha medräknats, vilka omhändertagits för skyddsuppfostran eller samhällsvård och överlämnats till fosterhem i annan kommun än den, där de omhändertagits. Tillsammans med 1 819 barn och ungdomar, som varit befriade från »lokal» tillsyn uppgick således hela antalet barn, som redovisats såsom fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn till 29 198. Emellertid ha i verkligheten ej alla fosterbarn stått under

¹ Se kap. VI sid. 68.

Tab. 9. Översikt över antalet barn och ungdom, varmed barnavårdsnämnderna tagit befattning enligt barnavårdslagen under år 1946.

	År 1946			År 1943 Hela riket
	Lands- bygden	Städerna	Hela riket	
1. Antal barn och ungdom, föremål för skyddsuppfostran, samhällsvård och förebyggande åtgärder	16 641	21 040	37 681	39 332
Antal barn och ungdom, föremål för förebyggande åtgärder	995	3 588	4 583	4 413
Därav senare under året omhändertagna ..	49	174	223	381
Antal för skyddsuppfostran eller samhällsvård omhändertagna	15 702	17 631	33 333	35 275
Därav omhändertagna för:				
a) skyddsuppfostran	3 462	4 460	7 922	7 748
b) samhällsvård	12 287	13 252	25 539	27 716
2. Antal redovisade fosterbarn under de lokala nämndernas tillsyn	18 370	9 009	27 379	24 495

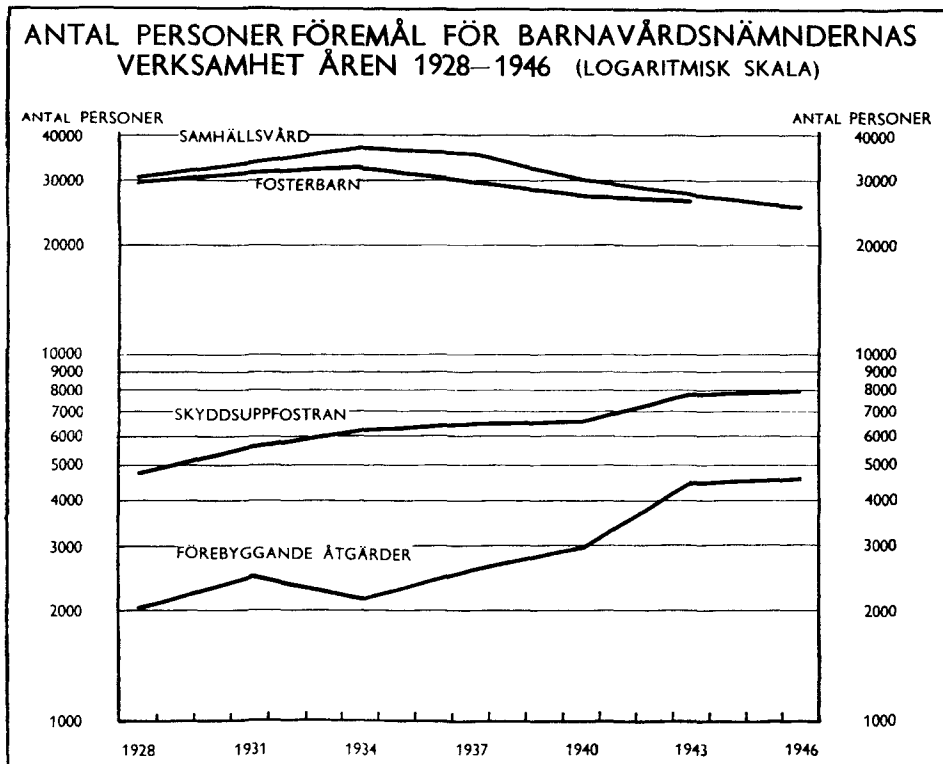
barnavårdsnämndernas tillsyn. Det faktiska antalet fosterbarn kan därför uppskattas till betydligt över 30 000.¹

Av barnavårdsnämnden i en viss kommun omhändertagna och till enskilt hem inom kommunen överlämnade barn kunna också betraktas som fosterbarn, trots att bestämmelserna om kontroll över fosterbarnsvården formellt ej äro tillämpliga på dem. Antalet sådana barn uppgick under år 1946 till 9 997. Antalet redovisade fosterbarn i vidsträckt bemärkelse, utgjorde således 39 195. Det verkliga antalet torde dock av förut nämnda orsaker ha varit betydligt större.

Tab. 10. Den relativa omfattningen av vissa åtgärder, som barnavårdsnämnderna vidtagit år 1946 enligt bestämmelserna i barnavårdslagen.

Riksområden	Barn och ungdom, föremål för samhällsvård, skyddsuppfostran m. m.	Därav, i %, föremål för		
		förebyggande åtgärder	skyddsuppfostran	samhällsvård
<i>Landsbygden</i>	16 641	6.0	20.3	73.8
Mälardalen	3 269	7.8	17.8	74.9
Östra Götaland	2 484	4.5	18.1	78.1
Skåne, Blekinge och Halland	2 435	5.5	23.5	71.9
Bohuslän och Vänerlän	2 149	6.0	30.4	64.5
Dalarna och Nedre Norrland	4 265	5.1	18.9	76.5
Övre Norrland	2 039	7.2	19.7	73.4
<i>Städerna</i>	21 040	17.1	21.2	63.0
Stockholm	5 612	19.8	13.6	67.6
Göteborg	2 894	5.8	19.6	75.6
Malmö	1 587	19.8	26.7	54.3
Övriga städer över 30 000 inv.	5 063	20.6	27.4	54.0
Städer under 30 000 inv.	5 884	16.2	22.5	62.5
<i>Hela riket</i>	37 681	12.2	21.0	67.8

¹ Se härom sid. 69 och 70.

Barnvårdsnämnderna hade för år 1946 redovisat 61 000 och för år 1943 59 000 barn och ungdomar, med vilka de befattat sig enligt barnvårdslagen. Ökningen berörde huvudsakligen fosterbarnen. Det måste dock framhållas att, sedan barnvårdslagens bestämmelser om fosterbarnsvården ändrats, räknas fr. o. m. 1 januari 1946 barn på barnhem icke som fosterbarn men väl barn, avgiftsfritt utackorderade i enskilda hem.¹ Uppgifterna om antalet fosterbarn åren 1943 och 1946 äro därför icke jämförbara, och ökningen av antalet *redovisade* fosterbarn bevisar således ej, att antalet faktiskt förefintliga fosterbarn ökat. Antalet personer, föremål för förebyggande åtgärder, var år 1946 4 583, dvs. 4 % större än år 1943, och antalet för skyddsufffostran omhändertagna 7 922 eller 2 % större än tre år tidigare (tab. 9). Däremot har sedan år 1943 antalet för samhällsvård omhändertagna sjunkit med 8 % (från 27 716 till 25 539).

Nu nämnda förändringar böra ses mot bakgrunden av ökningen i antalet barn under 16 år inom hela befolkningen (från 1 443 000 år 1943 till 1 542 000 år 1945).² Barnens åldersfördelning var däremot ungefär densamma båda åren. Ökningen av hela antalet barn under 16 år bör givetvis ha bidragit till att höja antalet barn, som varit föremål för barnvårdsnäm-

¹ Se sid. 68.

² Jfr Befolkningsrörelsen år 1943, tab. 5, och Folkräkningen den 31 december 1945, del II: 1, tab. 1 b.

Tab. 11. Översikt över barnavårdsnämndernas verksamhet åren 1928—1946.

	Antal barn						
	1928	1931	1934	1937	1940	1943	1946
Barn och ungdom, föremål för förebyggande åtgärder	2 061	2 455	2 154	2 569	2 920	4 413	4 583
Därav senare under året omhändertagna	230	183	161	138	224	381	223
Barn och ungdom, som under redovisningsåret omhändertogs för skydds- uppfostran eller samhällsvård	7 570	8 162	8 140	8 294	7 137	7 919	7 867
Därav omhändertogs för:							
a) skyddsuppfostran	1 061	1 049	938	977	1 010	1 341	989
b) samhällsvård	6 624	7 247	7 323	7 348	6 157	6 658	6 916
Samtliga barn och ungdomar, som under redovisningsåret voro föremål för skyddsuppfostran eller samhälls- vård	35 351	38 846	42 951	42 087	36 453	35 275	33 833
Därav omhändertagna för:							
a) skyddsuppfostran	4 765	5 578	6 151	6 418	6 516	7 748	7 922
b) samhällsvård	30 689	33 358	36 874	35 782	30 021	27 716	25 539
Fosterbarn under barnavårdsnämnder- nas tillsyn	29 562	31 517	32 313	29 647	27 105	26 488	29 198
Därav utackorderade i:							
a) enskilt hem	25 515	26 530	26 990	23 954	21 440	20 740	29 198
b) barnhem	4 142	5 021	5 367	5 765	5 705	5 772	—

dernas verksamhet enligt barnavårdslagen. Andra omständigheter kunna dock ha verkat i motsatt riktning. Sålunda torde den fortsatta högkonjunkturen mellan åren 1943 och 1946 ha minskat behovet av omhändertagande på grund av nöd i hemmet.

I tab. 11 lämnas en översikt av antalet barn och ungdom, som vart tredje år från år 1928 varit föremål för barnavårdsnämndernas åtgärder eller stått under deras tillsyn. Förändringarnas huvuddrag åskådliggöras även av diagrammet på föregående sida.

Antalet barn och ungdom, föremål för förebyggande åtgärder, har i stort sett undergått en jämn höjning från år 1928 till år 1940. Om man bortser från den starka ökningen mellan åren 1940 och 1943, vilken torde bero på noggrannare redovisning 1943 än tidigare, kan denna jämnt stigande utveckling anses ha omfattat hela perioden 1928—1946.

Omhändertagande för samhällsvård var, enligt tab. 11, långt vanligare än omhändertagande för skyddsuppfostran. Antalet nytillkomna fall av samhällsvård steg åren 1928—1937, sjönk från år 1937 till år 1940, men har sedan åter stigit. Hela antalet för samhällsvård omhändertagna barn visade en något annan utveckling, nämligen ökning till år 1934 och sedan minskning. År 1946 var antalet sålunda 31 % lägre än år 1934.

Antalet nytillkomna fall av skyddsuppfostran sjönk åren 1928—1934. Härefter steg det till år 1943 för att åter sjunka mellan åren 1943 och 1946. Emellertid ha i antalet för skyddsuppfostran omhändertagna under år 1937 inräknats 71 personer, tillhörande kategorin ungdom i åldern 18—21 år, som år 1934 icke omfattades av lagen. I fråga om barn och ungdom under

Tab. 12. Omsättningen bland omhändertagna barn och ungdomar åren 1928—1946.

Å r	Från föregående år kvarvarande	Nyttillkomna		A v g å n g n a			Ökning el. minskning under året	
		antal	i % av samtliga omhändertagna	hela antalet	i % av samtliga omhändertagna	med döden	antal	%
<i>Landsbygden</i>								
1928	16 176	4 510	21·8	3 194	15·4	116	+ 1 316	+ 8·1
1931	19 121	4 749	19·9	3 544	14·8	111	+ 1 205	+ 6·3
1934	22 170	4 585	17·1	4 152	15·5	107	+ 433	+ 2·0
1937	21 586	4 538	17·4	4 946	18·9	129	— 408	— 1·9
1940	18 552	3 129	14·4	3 235	14·9	93	— 106	— 0·6
1943	16 165	2 813	14·8	2 703	14·2	52	+ 110	+ 0·7
1946	13 440	2 262	14·4	2 284	14·5	42	— 22	— 0·2
<i>Städerna</i>								
1928	11 504	3 161	21·6	3 111	21·2	82	+ 50	+ 0·4
1931	11 440	3 536	23·6	3 041	20·3	78	+ 495	+ 4·3
1934	12 530	3 666	22·6	3 443	21·3	62	+ 223	+ 1·8
1937	12 207	3 756	23·5	4 058	25·4	82	— 302	— 2·5
1940	10 764	4 008	27·1	3 707	25·1	54	+ 301	+ 2·8
1943	11 266	5 106	31·2	4 833	29·5	75	+ 273	+ 2·4
1946	12 026	5 605	31·8	5 426	30·8	75	+ 179	+ 1·5

18 år fortsatte således minskningen till år 1937. (Åren 1940, 1943 och 1946 omhändertogs för skyddsuppfostran resp. 60, 86 och 74 personer i åldern 18—21 år.) Hela antalet barn och ungdom, som under resp. redovisningsår åtnjöt skyddsuppfostran, har oavbrutet stigit sedan år 1928.

Antalet fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn visar i stort sett samma utvecklingstendens som samhällsvårdsfallen, dvs. ökning till år 1934 och därefter minskning. Beträffande det redovisade antalet fosterbarn år 1946 bör man hålla i minnet, att det icke är jämförbart med uppgifterna för tidigare år (jfr ovan). Fastän de i tab. 11 lämnade uppgifterna om antalet fosterbarn, av skäl, som förut omtalats (sid. 25), genomgående måste antagas vara för låga, är det sannolikt, att de något så när återspegla själva utvecklingen.

Omsättningen. Som mått på omsättningens intensitet ett visst år kan användas antalet under året avgångna eller nyttillkomna barn och ungdomar i procent av dem, som under året varit omhändertagna. Dessa procenttal för de tre senaste redovisningsåren utgjorde:

År	Landsbygden	Städerna
1940	22·9	38·4
1943	24·5	43·9
1946	24·7	44·3

Sedan år 1940 har således omsättningen i städerna, vilken var betydligt starkare än på landet, ökat i intensitet. På landsbygden var tendensen mer obestämd. För åren före 1940 ha motsvarande procenttal ej beräknats men väl antalet nyttillkomna och antalet avgångna var för sig i procent av samtliga omhändertagna. Sådana procenttal för samtliga redovisningsår 1928—1946 återgivas i tab. 12. Procenttalen visa, att omsättningens intensitet i stort

Tab. 13. Omsättningen år 1946 bland omhändertagna barn och ungdomar.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	Antal omhändertagna	Därav i% nytillkomna el. avgångna under året	Antal omhändertagna	Därav i% nytillkomna el. avgångna under året	Antal omhändertagna	Därav i% nytillkomna el. avgångna under året
Skyddsuppfostran	3 415	21.7	4 379	24.3	7 794	23.2
Samhällsvård	12 240	25.6	13 171	51.0	25 411	38.8
Skyddsuppfostran o. samhällsvård	47	21.3	81	48.1	128	38.3
Vårdform:						
Enskilt hem	11 118	21.2	7 377	26.3	18 495	23.2
Barnhem	1 672	49.3	5 397	77.9	7 069	71.1
Ungdomsvårdsskola	665	25.6	1 664	24.5	2 329	24.8
Annan anstalt	1 863	20.3	1 665	35.7	3 528	27.6
Vårdade på mer än ett sätt. . .	288	22.9	1 406	39.7	1 694	36.8
Omhändertagandet ej verkställt	96	92.7	122	93.4	218	93.1
Gossar	8 549	24.3	10 144	44.0	18 693	35.0
Flickor	7 153	25.3	7 487	44.8	14 640	35.3
Inomäktenskapliga	8 073	28.5	10 941	50.5	19 014	41.1
Utomäktenskapliga	7 629	20.8	6 690	34.3	14 319	27.1
Samtliga	15 702	24.7	17 681	44.3	33 333	35.1

sett avtagit på landsbygden men tilltagit i städerna sedan år 1928. Skillnaden mellan landsbygden och städerna, som år 1928 var ganska liten, har sedan successivt ökat. År 1946 var sålunda omsättningen ungefär dubbelt så stark i städerna som på landet.

Omsättningen under år 1946 för olika grupper av barn och ungdom, föremål för skyddsuppfostran eller samhällsvård, belyses av procenttalen i tab. 13. I städerna var andelen nytillkomna eller avgångna bland dem för samhällsvård omhändertagna, relativt taget, dubbelt så stor som bland dem för skyddsuppfostran omhändertagna. På landsbygden var däremot skillnaden mellan de två grupperna obetydlig. Det framgår vidare av tab. 13, att den förut påvisade skillnaden mellan omsättningens styrka på landet och i städerna huvudsakligen gällde samhällsvårdsfallen. Ser man på de olika vårdformerna, befinnes omsättningen ha varit störst bland barn, intagna på barnhem och minst bland dem, som överlämnats till enskilt hem. Av barnhemmen äro nämligen åtskilliga upptagningshem, där endast tillfällig vård lämnas. Omsättningen på barnhemmen var påfallande mycket starkare i städerna än på landet.

Antalet »vårdmänader» för barn och ungdom, som under år 1946 erhölet skyddsuppfostran eller samhällsvård, uppgick till 311 000, motsvarande 25 900 »vårdår», varav 13 496 på landsbygden och 12 404 i städerna. Om antalet avlidna sättes i relation härtill, får man för samtliga en dödlighet av 4.52‰ (på landsbygden 3.11‰ och i städerna 6.05‰). Under redovisningsåren 1928—1946 utgjorde dödligheten bland samtliga omhändertagna:

År	1928	1931	1934	1937	1940	1943	1946
‰	6.73	5.87	4.71	6.12	4.93	4.54	4.52

Dödligheten har sålunda i stort sett avtagit från år 1928 och var åren 1943 och 1946 avsevärt lägre än föregående redovisningsår. Den har under de flesta redovisningsåren varit högre i städerna än på landet.

Omsättningens inverkan på antalet omhändertagna beror tydligen på i vad mån antalet nytillkomna och antalet avgångna »vägt jämnt» eller ett netto av det ena eller andra slaget uppstått. Antalet nytillkomna och antalet avgångna samt »nettot» för varje redovisningsår framgår av tab. 12. Som synes växte hela antalet omhändertagna barn och ungdomar rätt starkt under åren 1928, 1931 och 1934. På landsbygden avtog dock tillväxten hastigt i styrka och förbyttes år 1937 i minskning. Antalet avgångna barn och ungdomar steg nämligen till år 1937 samtidigt som antalet nytillkomna höll sig ungefär oförändrat. I fråga om förändringarna i tillväxtens styrka påminde utvecklingen till år 1937 i städerna om den på landet, dock med den skillnaden, att tillväxten här var svagast år 1928 och starkast år 1931 (på landsbygden starkast 1928 och svagast 1934). Från år 1931 till år 1937 steg i städerna antalet avgångna betydligt mer än antalet nytillkomna. Detta ledde till att antalet omhändertagna minskades under år 1937 även i städerna. Efter år 1937 har utvecklingen på landsbygden och i städerna varit ganska olika. På landet har såväl antalet nytillkomna som antalet avgångna minskat från det ena redovisningsåret till det andra, medan utvecklingen i städerna, på ett undantag när, varit den motsatta. Resultatet blev på landet någon minskning av antalet omhändertagna under åren 1940 och 1946 men någon ökning år 1943. I städerna åstadkommo förändringarna under vart och ett av de tre åren ett nettotillskott till antalet omhändertagna vid årets början.

Att avgången bland de omhändertagna barnen ökades så starkt under tiden fram till år 1937 beror bland annat på att barnavårdsnämndernas verksamhet åren närmast efter den nya barnavårdslagens ikraftträdande (år 1926) befann sig i relativt snabb utveckling. I slutet av 1920-talet torde på grund härav de flesta barn som erhöilo skyddsuppfostran eller samhällsvård, ha varit omhändertagna sedan relativt kort tid tillbaka. Följaktligen var avgången vid denna tidpunkt jämförelsevis liten. Det ligger därför i sakens natur, att avgången skulle stegras, när de under 1920-talet omhändertagna barnen efter hand kommo i tur att utskrivas. Denna ökning fortsatte till år 1937, då antalet avgångna översteg antalet nytillkomna både på landsbygden och i städerna. Barnbidrags- och bidragsförskotts lagarna, som tillkommo detta år, torde i fortsättningen i många fall ha gjort ingripande i form av omhändertagande överflödigt. Den väsentligt olikartade utveckling, som omsättningen efter år 1937 visar på landsbygden och i städerna, måste emellertid tillskrivas andra orsaker. En av dessa är, att det senaste decenniets kraftiga nativitetsökning varit betydligt starkare i städerna än på landsbygden.

I tab. 14 har beräknats hur stor del, i procent, de under år 1946 nytillkomna eller avgångna fosterbarnen utgjorde av samtliga fosterbarn under året. Procenttalet var för landsbygden 35, för städerna 58 och för hela riket

Tab. 14. Omsättningen bland fosterbarnen år 1946.

Åldersgrupp	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	Antal fosterbarn	Därav i % nytillkomna el. avgångna under året	Antal fosterbarn	Därav i % nytillkomna el. avgångna under året	Antal fosterbarn	Därav i % nytillkomna el. avgångna under året
under 1 år	401	95.3	489	98.6	890	97.1
1—3 »	1 918	57.0	1 772	81.5	3 690	68.8
3—7 »	4 417	35.4	2 504	56.0	6 921	42.8
7—10 »	3 536	29.8	1 419	48.4	4 955	35.2
10—16 »	7 229	22.3	2 482	34.9	9 711	25.5
över 16 »	869	80.4	343	90.1	1 212	83.2
Hela antalet	18 370	34.9	9 009	57.6	27 379	42.4

42. I genomsnitt hade således nästan vartannat fosterbarn tillkommit eller avgått (eller bådadera) under året. Omsättningen var betydligt starkare i städerna än på landet. Den lägsta omsättningen noteras för åldersgruppen 10—16 år, inom vilken ungefär vart fjärde barn tillkommit eller avgått. De under året nytillkomna fosterbarnen voro 2 945 fler än de avgångna (tab. 47). Resultatet av omsättningen blev sålunda ett nettotillskott på 2 945 fosterbarn, varmed antalet fosterbarn vid årets slut översteg antalet vid årets början.

Jämförelse mellan vissa huvudgrupper av barn och ungdom. I tab. 15 redovisas, med fördelning efter börd, antalet barn och ungdom, varmed barna-

Tab. 15. Antal barn och ungdom, varmed barnavårdsnämnderna tagit befattning under år 1946, med fördelning efter inom- resp. utomäktenskaplig börd.

	Födda		Samtliga
	i äktenskap	utom äktenskap	
1. <i>Antal barn och ungdom, föremål för skyddsuffostrar, samhällsvård och förebyggande åtgärder</i>	22 925	14 756	37 681
Antal barn och ungdom, föremål för förebyggande åtgärder	4 109	474	4 583
Därav senare under året omhändertagna	189	34	223
Antal för skyddsuffostrar eller samhällsvård omhändertagna	19 014	14 319	33 333
Därav omhändertagna för:			
a) skyddsuffostrar	6 033	1 889	7 922
b) samhällsvård	13 057	12 482	25 539
Antal för skyddsuffostrar eller samhällsvård omhändertagna, vilka överlämnats till fosterhem i annan kommun och icke voro undantagna från lokal tillsyn enl. barnavårdslagen 60 § 1 mom. ¹	4 105	3 979	8 084
2. <i>Antal redovisade fosterbarn under tillsyn</i>	11 243	17 955	29 198
Därav			
a) barn under de lokala nämndernas tillsyn ..	10 292	17 087	27 379
b) barn undantagna från lokal tillsyn enl. barnavårdslagen 60 § 1 mom. ¹	951	868	1 819
3. <i>Antal fosterbarn i vidsträckt bemärkelse</i>	15 154	24 041	39 195

¹ Se härom sid. 68.

Tab. 16. Fördelning efter kön, ålder och börd av vissa huvudgrupper av barn och ungdom.

	Barn och ungdom under år 1946 föremål för						Foster- barn under lokal tillsyn	Folkmängd ^{31/12} 1945 (1 000-tal)	
	före- byg- gande åtgärder	skydds- uppfostran		sambhällsvård		till- hoppa		under 16 år	under 18 år
		nyttill- komna	samt- liga	nyttill- komna	samt- liga				
Hela antalet barn o. ungdom	4 583	989	7 922	6 916	25 539	37 681	27 379	1 542	1 718
Därav i %:									
a) Gossar	69.1	57.5	57.8	56.7	55.6	57.6	50.8	51.1	51.1
Flickor	30.9	42.5	42.2	43.3	44.4	42.4	49.2	48.9	48.9
b) I åldern:									
under 1 år	0.4	1.7	0.2	13.9	3.8	2.6	3.2	8.4	7.6
1—3 »	3.2	7.5	2.5	27.1	13.0	9.7	13.5	16.3	14.7
3—7 »	8.3	13.2	9.4	29.5	21.1	17.1	25.3	25.7	23.0
7—10 »	9.6	8.0	9.8	14.1	15.7	13.7	18.1	17.2	15.4
10—16 »	41.0	38.0	36.4	14.7	45.7	43.3	35.5	32.4	29.1
16— »	37.5	31.6	41.7	0.7	0.7	13.6	4.4	—	10.2
c) Utomäktenskapliga..	10.3	21.6	23.8	29.2	48.9	39.2	62.4	.	.

vårdsnämnderna tagit befattning enligt barnavårdslagen. Fördelningen efter kön och ålder samt andelen utomäktenskapliga barn inom olika grenar av nämndernas verksamhet framgår av tab. 16.

De barn och ungdomar, med vilka barnavårdsnämnderna tagit befattning i sin verksamhet enligt barnavårdslagen, äro i stor utsträckning födda utom äktenskapet. Så var fallet med 29 900 eller 49 % av hela antalet barn och ungdom inom samhällets barn- och ungdomsvård under år 1946. Av samtliga 85 100 utomäktenskapliga barn, som vid utgången av år 1946 stodo under tillsyn av förordnad barnavårdsman, hade sålunda $\frac{1}{3}$ antingen omhändertagits för samhällsvård eller skyddsuppfostran, eller varit föremål för förebyggande åtgärder eller stått under barnavårdsnämndens tillsyn som fosterbarn. Ungefär $\frac{1}{6}$ av samtliga utomäktenskapliga barn med förordnad barnavårdsman hade åtnjutit samhällsvård eller skyddsuppfostran och $\frac{1}{3}$ hade stått under tillsyn som fosterbarn. Antalet i äktenskap födda barn, med vilka barnavårdsnämnderna tagit befattning under redovisningsåret, uppgick till 31 100. Dessa torde utgöra ca 2 % av samtliga inomäktenskapliga barn under 18 år.

Det framgår av tab. 16, att andelen utom äktenskapet födda är störst bland fosterbarnen och de för samhällsvård omhändertagna — i förra fallet $\frac{3}{5}$ och i senare fallet hälften. Väsentligt lägre är den relativa frekvensen utomäktenskapliga bland barn och ungdom, föremål för skyddsuppfostran ($\frac{1}{10}$) eller förebyggande åtgärder ($\frac{1}{10}$). Men även inom dessa två grupper är andelen utom äktenskapet födda större än inom motsvarande åldrar av hela befolkningen. Av barn i åldrarna under 18 år ha nämligen blott omkring 5 % utomäktenskaplig börd.

Med avseende på könsfördelningen förelåg bland dem, mot vilka barnavårdsnämnderna ingripit, ett överskott av gossar. Sålunda funnos år 1946

bland 100 barn och ungdomar, som under året varit föremål för förebyggande åtgärder, ej mindre än 69 gossar. Av 100 barn och ungdomar, som åtnjutit skyddsuppfostran, voro 58 gossar och av 100 barn med samhällsvård 56 (tab. 16). Bland fosterbarnen var däremot gossarnas övertalighet betydligt mindre (51 %). Då gossarna år 1946 utgjorde 51 % av folkmängden under 18 år, var gosseöverskottet för barnavårdsnämndernas klientel (utom fosterbarnen) betydligt större än för motsvarande åldrar inom hela befolkningen.

Om åldersfördelningen för barn och ungdom, som varit föremål för barnavårdsnämndernas åtgärder, jämföres med åldersfördelningen för hela befolkningen under 18 år (eller under 16 år), finner man, att åldrarna under 10 år i allmänhet äro relativt svagare men över 10 år relativt starkare företrädta i förra än i senare fallet (tab. 16). Detta gäller dock ej fosterbarnen, vilkas ålderssammansättning nära ansluter sig till åldersfördelningen bland samtliga barn under 16 år. Den största andelen äldre barn förekom själfallet hos grupperna förebyggande åtgärder och skyddsuppfostran — 79 och 78 % över 10 år. Härmed torde jämföras andelen barn mellan 10 och 18 år (39 %) av hela folkmängden under 18 år. Av de barn, som under redovisningsåret åtnjoto samhällsvård, voro 62 % i skolåldern (7—16 år). Samma åldersgrupp inom hela befolkningen omfattade 50 % av samtliga barn under 16 år. De barn, som under året omhändertagits för samhällsvård (dvs. nytillkomna) voro till drygt $\frac{2}{3}$ under 7 år och till nära $\frac{1}{7}$ under 1 år.

Den relativa storleken av åldersgruppen 16 år och däröver hade för grupperna förebyggande åtgärder och skyddsuppfostran ökat betydligt från år 1943 till 1946. I övrigt hade barnens ålderssammansättning ej undergått några större förändringar sedan år 1943.

Barnavårdsnämndernas verksamhet i olika riksområden och städer. I tab. IV i tabellbilagan lämnas uppgifter angående omfattningen av barnavårdsnämndernas verksamhet länsvis. Verksamhetens relativa omfattning inom olika delar av riket belyses i tab. 17, där antalet barn och ungdom inom barnavårdsnämndernas verksamhetsgrenar uträknats per 1 000 barn under 15 år inom hela befolkningen. Beträffande fosterbarnen ha sådana frekvenstal beräknats dels för fosterbarn under de lokala nämndernas tillsyn och dels för »fosterbarn i vidsträckt bemärkelse», varmed avses fosterbarn under lokal tillsyn plus omhändertagna barn och ungdomar, som överlämnats till enskilt hem inom kommunen.

Antalet barn och ungdomar, omhändertagna eller föremål för förebyggande åtgärder år 1946 utgjorde i hela riket 25.9 per 1 000 barn under 15 år. Motsvarande frekvenstal var 3.1 för dem, som varit föremål för förebyggande åtgärder, 5.4 för dem, som varit omhändertagna för skyddsuppfostran och 17.5 för dem som åtnjutit samhällsvård.

Frekvenstalen i tab. 17 visa, att barnavårdsnämndernas verksamhet haft betydligt större omfattning i städerna än på landet. Barnavårdsnämndernas

Tab. 17. Barnvårdsnämndernas verksamhet enligt barnvårdslagen inom olika riksområden år 1946.

Riksområden	Barn och ungdom föremål för skyddsuppfostran, samhällsvård m. m. per 1 000 barn under 15 år				Fosterbarn under de lokala nämndernas tillsyn per 1 000 barn under 15 år	Fosterbarn i vidsträckt bemärkelse per 1 000 barn under 15 år
	Förebygg- åtg.	Skydds- upp- fostran	Sam- hälls- vård	Samt- liga		
<i>Landsbygden</i>	1.1	3.8	13.6	18.5	20.4	28.2
Mälardalen	1.8	4.0	17.0	22.7	25.7	42.5
Östra Götaland	0.7	2.8	12.3	15.7	22.0	19.6
Skåne, Blekinge och Halland..	0.9	3.9	12.0	16.7	22.4	29.0
Bohuslän och Vänerlän.....	0.8	4.0	8.5	13.2	20.4	25.5
Dalarna och Nedre Norrland .	1.3	4.7	18.9	24.8	19.8	32.5
Övre Norrland	1.3	3.5	12.9	17.5	10.2	18.8
<i>Städerna</i>	6.5	8.0	23.9	37.9	16.2	21.6
Stockholm	9.6	6.6	32.6	48.2	14.4	19.0
Göteborg	2.7	9.0	34.6	45.8	12.7	18.3
Malmö	9.2	12.5	25.3	46.6	24.1	31.0
Övr. städer över 30 000 inv...	7.5	9.9	19.6	36.3	16.1	21.9
Städer under 30 000 inv.....	4.7	6.5	18.2	29.1	17.2	22.4
<i>Hela riket</i>	3.1	5.4	17.5	25.9	18.8	25.7

omhändertagande och förebyggande verksamhet hade sålunda varit störst i Stockholm (48.2‰), Göteborg (45.8‰) och Malmö (46.6‰), men även frekvenstalet för gruppen städer under 30 000 inv. (29.1‰) översteg landsbygdens frekvenstal (18.5‰). I landskommunerna var antalet barn och ungdom, som föranlett barnvårdsnämndernas ingripande i någon form förhållandevis störst i Dalarna och Nedre Norrland, men minst i Bohuslän och Vänerlän.

Även i fråga om var och en av de tre formerna för ingripande, — förebyggande åtgärder, skyddsuppfostran och samhällsvård — hade barnvårdsnämndernas verksamhet i städerna större omfattning än på landet. Sålunda voro i städerna förebyggande åtgärder ej fullt 6 gånger så vanliga som på landsbygden. Skyddsuppfostran förekom ungefär dubbelt så ofta i städerna som i landskommunerna. På 1 000 barn under 15 år kommo i städerna 24 barn med samhällsvård mot 14 på landet. Frekvensen av samhällsvård var på landsbygden högst i Dalarna och Nedre Norrland (18.9‰) och Mälardalen (17.0‰) men lägst i Bohuslän och Vänerlän (8.5‰).

Antalet barn och ungdom med förebyggande åtgärder, med skyddsuppfostran och med samhällsvård har i tab. 10 uträknats, var för sig, i procent av hela antalet barn och ungdom, som under år 1946 varit föremål för någon av de nämnda åtgärderna. Tabellen visar således den relativa omfattningen av de olika åtgärderna i de fall, då barnvårdsnämnderna ingripit. Samhällsvården, som kvantitativt betydde mest av de tre sätten för barnvårdsnämndernas ingripande, synes ej ha dominerat fullt så starkt i städerna som på landet. I stället hade de förebyggande åtgärderna i städerna haft större betydelse än på landsbygden. Både på landet och i städerna hade un-

Tab. 18. Barnavårdsnämndernas verksamhet bland utomäktenskapliga barn i olika riksområden och städer år 1946.

Riksområden	Per 1 000 utomäktenskapliga barn med förordnad barnavårdsman var nedanstående antal				
	barn föremål för				fosterbarn under tillsyn
	skyddsuppf., samhällsv. el. föreb. åtgärder	förebyggande åtgärder	skydds- uppfostran	samhällsvård	
<i>Landsbygden</i>	130·5	2·1	15·0	113·9	196·3
Mälardalen	151·7	2·5	12·3	137·5	261·7
Östra Götaland	158·1	3·5	15·4	140·4	279·7
Skåne, Blekinge och Halland ..	137·5	2·2	17·4	118·9	238·6
Bohuslän och Vänerlän	113·9	1·9	21·6	90·7	252·4
Dalarna och Nedre Norrland ..	115·4	1·3	13·1	101·6	114·9
Övre Norrland	120·0	2·3	12·2	105·7	102·0
<i>Städerna</i>	164·6	8·2	23·4	134·3	127·7
Stockholm	173·4	9·2	18·0	146·5	97·9
Göteborg	197·6	3·4	21·2	174·5	96·1
Malmö	147·5	6·6	33·3	108·7	176·5
Övriga städer över 30 000 inv...	142·3	10·5	26·8	108·4	134·5
Städer under 30 000 inv.	167·3	7·9	23·6	136·3	144·7
<i>Hela riket</i>	144·7	4·6	18·5	122·4	167·6

gefar en femtedel av antalet barn och ungdom, föremål för barnavårdsnämndernas åtgärder, åtnjutit skyddsuppfostran.

I förhållande till hela antalet barn under 15 år förekom fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn oftare på landet än i städerna (tab. 17). Med undantag för Övre Norrland (10·2‰) varierade frekvenstalet ganska litet från det ena riksområdet till det andra — från 19·8‰ i Dalarna och Nedre Norrland till 25·7‰ i Mälardalen.

I vilken utsträckning utom äktenskapet födda barn och ungdomar varit föremål för barnavårdsnämndernas verksamhet i olika delar av riket framgår av tab. 18. Frekvensen av barnavårdsnämnderas ingripande bland de utomäktenskapliga barnen var liksom bland samtliga barn större i städerna än på landsbygden. De utomäktenskapliga fosterbarnen voro däremot talrikast på landsbygden.

V. Skyddsuppfostran, samhällsvård och därmed sammanhängande åtgärder.

Förebyggande åtgärder.

Olika slag av förebyggande åtgärder. De förebyggande åtgärder, som enligt barnavårdslagen 23 § böra tillgripas, innan barn omhändertagas för skyddsuppfostran, äro även utan påföljande omhändertagande att anse som ett ingripande av barnavårdsnämnden och torde därför i regel föregås av råd och förmaningar av mindre formellt slag. Om dessa råd och förmaningar varit resultatlösa, bör nämnden alltefter omständigheterna tillgripa de förebyggande åtgärder, som anses lämpliga. För barn under 18 år anvisar lagen fyra olika slag av förebyggande åtgärder, nämligen förmaning till föräldrarna, varning till barnet, anlitande av lämplig, till stöd för hemuppfostran inrättad anstalt (t. ex. barnkrubba, arbetsstuga, barnträdgård, barnavårdscentral) eller av nämnden bestämd sysselsättning. Person i åldern 18—21 år skall av nämnden tillhållas föra ett ordentligt liv, allvarligt erinras om de följder, som i annat fall kunna inträda för honom samt, om så befinnes lämpligt, hjälpas med anskaffande av arbete. Om nämnden lämnat föreskrifter i förebyggande syfte, bör den alltid ordna med övervakning av den, för vilken dessa föreskrifter givits. Nämnden kan dock förordna om övervakning även utan samband med andra föreskrifter i förebyggande syfte.

Några uppgifter om barnavårdsnämndernas upplysande och rådgivande verksamhet ha ej inhämtats. Den delen av nämndernas arbete beröres därför ej i förevarande redogörelse. Ej heller ha några uppgifter erhållits om antalet förebyggande åtgärder av olika slag. På den blankett, som använts för 1946 års statistik, ha sålunda endast begärts uppgifter om vilka barn, som varit föremål för någon eller några av de i barnavårdslagens 23 § angivna åtgärderna.

Antal barn och ungdom. Antal barn och ungdom, föremål för förebyggande åtgärder under år 1946, i varje län och i de större städerna redovisas i tab. IV. Motsvarande antal för olika riksområden har uträknats i tab. 19, där också förändringarna sedan 1943 kunna studeras.

Antalet barn och ungdom, som under år 1946 varit föremål för förebyggande åtgärder, uppgick till 4 583, varav 995 på landsbygden och 3 588 i städerna. Detta innebär sedan år 1943 för hela riket en ökning med 4 %, för städerna en ökning med 20 % men för landsbygden en minskning med 30 %. Det framgår av tab. 19, att minskningen på landsbygden gällde samt-

Tab. 19. Barn och ungdom, föremål för förebyggande åtgärder år 1946.

R i k s o m r å d e n	Antal barn och ungdom, föremål för förebyggande åtgärder	Ökning el. minskning sedan år 1943	
		Antal	%
<i>Landsbygden</i>	995	— 420	— 29.7
Mälardalen	254	+ 32	+ 14.4
Östra Götaland	113	— 97	— 46.2
Skåne, Blekinge och Halland	135	— 79	— 36.9
Bohuslän och Vänerlän	128	— 144	— 52.9
Dalarna och Nedre Norrland	218	— 141	— 39.3
Övre Norrland	147	+ 9	+ 6.5
<i>Städerna</i>	3 588	+ 590	+ 19.7
Stockholm	1 112	+ 113	+ 11.3
Göteborg	168	+ 35	+ 26.3
Malmö	314	+ 163	+ 107.9
Övriga städer över 30 000 inv.	1 042	+ 317	+ 43.7
Städer under 30 000 inv.	952	— 38	— 3.8
<i>Hela riket</i>	4 583	+ 170	+ 3.9
Därav även omhändertagna			
a) för skyddsuppfostran	124	— 127	— 50.6
b) » samhällsvård	99	— 31	— 23.8

liga sex riksområden utom Mälardalen och Övre Norrland, där dock den konstaterade ökningen var ganska svag. Av städerna uppvisade Malmö en ökning till drygt det dubbla och gruppen »övriga städer över 30 000 inv.» en ökning på 44 %. För gruppen »städer under 30 000 inv.» hade däremot antalet personer med förebyggande åtgärder minskat, om än svagt.

Endast 223 (tab. 22) dvs. 5 % av de 4 583 barn och ungdomar, som år 1946 varit föremål för förebyggande åtgärder, omhändertogs under året. De förebyggande åtgärderna synas således vanligen haft åsyftad verkan, och något omhändertagande har ej behövt tillgripas. Det bör observeras, att 99 av ovannämnda 223 personer omhändertogs för samhällsvård. De övriga 124, dvs. 3 % av hela antalet barn och ungdom med förebyggande åtgärder under året, omhändertogs för skyddsuppfostran.

Fördelning efter kön, ålder och börd. Hur de barn och ungdomar, som år 1946 varit föremål för förebyggande åtgärder, fördelade sig efter kön, ålder och börd, framgår av tab. 20, i vilken för jämförelsens skull motsvarande fördelning för år 1943 medtagits. I tab. 21 redovisas för olika åldersgrupper den procentuella ökningen eller minskningen sedan år 1943 och i tab. 22 fördelningen efter kön, ålder och börd inom olika riksområden.

Gossarna utgjorde det stora flertalet eller $\frac{2}{3}$ av dem, som varit föremål för förebyggande åtgärder. Överskottet av gossar var större på landsbygden än i städerna. Av tab. 22 framgår dock, att i Stockholm var år 1946 antalet gossar med förebyggande åtgärder praktiskt taget lika stort som antalet flickor. Skillnaden mellan landsbygd och städer i detta avseende reduceras därför betydligt, om Stockholm ej medräknas. På landsbygden hade överskottet minskat sedan 1943, i städerna var det ungefär oförändrat.

Tab. 20. Procentuell fördelning efter kön, ålder och börd av antalet barn och ungdom, som åren 1943 och 1946 var föremål för förebyggande åtgärder.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	1943	1946	1943	1946	1943	1946
Antal barn och ungdom med förebyggande åtgärder	1 415	995	2 998	3 588	4 413	4 583
Däruv i %:						
a) Gossar	79	76	66	67	70	69
Flickor	21	24	34	33	30	31
b) I åldern						
under 1 år	1	0	1	0	1	1
1—3 »	1	1	4	4	3	3
3—7 »	4	5	10	9	8	8
7—10 »	13	8	17	10	15	10
10—16 »	72	48	53	39	59	41
16—18 »	4	25	6	22	6	22
18—21 »	5	13	9	16	8	15
c) Utomäktenskapliga	13	13	10	10	11	10

Av antalet barn och ungdom med förebyggande åtgärder voro år 1946 10 % födda utom äktenskapet, dvs. nästan exakt samma andel som år 1943 (11 %).

I fråga om åldersfördelningen märkes sedan år 1943 en tydlig förskjutning mot de högre åldersgrupperna. År 1943 befunno sig sålunda 74 % av samtliga i åldern 7—16 år men år 1946 51 % (tab. 20). Samtidigt hade andelen av dem, som voro i åldern 16—21 år, stigit från 14 till 37 %. Proportionen av barn i åldern under 7 år var däremot densamma båda åren (12 %). Den relativa ökningen eller minskningen inom varje åldersgrupp redovisas i tab. 21. Åldersgruppen 16—18 år hade tredubblats och åldersgruppen 18—21 år fördubblats sedan år 1943. Utvecklingen på landet och i städerna visade

Tab. 21. Förändringarna mellan åren 1943 och 1946 i antalet barn och ungdom, som var föremål för förebyggande åtgärder, med fördelning efter kön, ålder och börd.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	Antal barn och ungdom 1946	Ökning el. minskning i % sedan 1943	Antal barn och ungdom 1946	Ökning el. minskning i % sedan 1943	Antal barn och ungdom 1946	Ökning el. minskning i % sedan 1943
Antal barn o. ungdom med förebyggande åtgärder	995	— 30	3 588	+ 20	4 583	+ 4
Däruv:						
a) Gossar	760	— 32	2 407	+ 22	3 167	+ 2
Flickor	235	— 19	1 181	+ 16	1 416	+ 8
b) I åldern						
under 1 år	2	— 71	15	— 53	17	— 56
1—3 »	14	— 22	132	+ 6	146	+ 3
3—7 »	49	— 11	332	+ 6	381	+ 4
7—10 »	76	— 60	366	— 26	442	— 35
10—16 »	477	— 53	1 403	— 12	1 880	— 28
16—18 »	246	+ 303	767	+ 319	1 013	+ 315
18—21 »	131	+ 93	573	+ 115	704	+ 110
c) Utomäktenskapliga	125	— 34	349	+ 20	474	— 2

Tab. 22. Relativ fördelning efter kön, ålder och börd av antalet barn och ungdom, som år 1946 var föremål för förebyggande åtgärder.

Riksområden	Antal barn o. ungdom	Därav i procent									
		Gos-sar	Flic-kor	U. ä.	I åldern						
					under 1 år	1-3 år	3-7 år	7-10 år	10-16 år	16-18 år	18-21 år
<i>Landsbygden</i>	995	76.4	23.6	12.6	0.2	1.4	4.9	7.6	48.0	24.7	13.2
Mälardalen	254	76.0	24.0	9.1	0.4	3.1	5.1	7.9	40.2	26.8	16.5
Östra Götaland	113	69.9	30.1	23.9	—	2.7	3.5	7.1	45.1	25.7	15.9
Skåne, Blekinge o. Halland ..	135	78.5	21.5	16.3	—	—	4.4	6.7	57.8	23.0	8.1
Bohuslän o. Vänerlän	128	75.8	24.2	11.7	—	—	3.9	2.3	56.3	25.8	11.7
Dalarna o. Nedre Norrland ..	218	78.4	21.6	10.6	—	0.5	5.5	7.8	51.4	24.3	10.6
Övre Norrland	147	77.6	22.4	10.2	0.7	1.4	6.1	12.9	42.2	21.8	15.0
<i>Städerna</i>	3 588	67.1	32.9	9.7	0.4	3.7	9.3	10.2	39.1	21.4	16.0
Stockholm	1 112	52.5	47.5	8.5	1.3	7.9	17.7	14.4	25.7	15.6	17.4
Göteborg	168	72.6	27.4	8.3	—	1.2	2.4	3.6	36.9	39.9	16.1
Malmö	314	69.1	30.9	6.4	—	1.0	5.7	11.8	58.9	11.5	11.1
Övr. städer över 30 000 inv..	1 042	73.3	26.7	10.5	0.1	2.1	6.1	8.6	41.4	25.1	16.6
Städer under 30 000 inv.	952	75.6	24.4	11.7	—	1.8	5.2	7.7	46.1	24.1	15.1
<i>Hela riket</i>	4 583	69.1	30.9	10.3	0.4	3.2	8.3	9.6	41.0	22.1	15.4
Därav även omhändertagna											
a) för skyddsuffpostran	124	64.5	35.5	15.3	—	0.8	11.3	3.2	56.4	20.2	8.1
b) » samhällsvård	99	65.7	34.3	15.2	—	5.1	29.3	21.2	29.3	15.1	—

samma huvuddrag. Det bör i detta sammanhang framhållas, att den totala folkmängden i åldersgrupperna under 10 år stigit men i åldersgrupperna 10—21 år minskat från år 1943 till år 1946. Förskjutningarna i åldersfördelningen för barn och ungdom med förebyggande åtgärder bero således icke på liknande förändringar i befolkningens ålderssammansättning. Detta framgår även av följande tablå, i vilken för hela riket antalet personer med förebyggande åtgärder per 1 000 personer beräknats för de olika åldersgrupperna åren 1943 och 1946.¹

År	Ålder						
	—1	1—3	3—7	7—10	10—16	16—18	18—21
1943	0.3	0.7	1.0	2.8	5.1	1.3	1.1
1946	0.1	0.6	1.0	1.7	3.8	5.7	2.5

I åldersgruppen 16—18 år var alltså antalet barn och ungdom med förebyggande åtgärder per 1 000 personer fyra gånger så stort och i åldersgruppen 18—21 år dubbelt så stort år 1946 som år 1943. Orsakerna till förändringarna i åldersfördelningen böra därför sökas i andra omständigheter än förändringar i hela befolkningens ålderssammansättning. Så t. ex. kunna i någon mån ha bidragit de större möjligheter till ingripande mot ungdom i åldern 18—21 år, som barnavårdsnämnderna erhöles från den 1 juli 1944. Vidare är det möjligt, att den lag om eftergift av åtal mot minderåriga, som också trätt i kraft den 1 juli 1944, medfört en ökning av antalet fall, då ungdom mellan 15 och 18 år blivit föremål för förebyggande åtgärder.

¹ Uppgifterna om folkmängden ha hämtats ur Befolkningsrörelsen 1943 och Folkkräkningen den 31 december 1945, del II: 1.

Tab. 23. Barn och ungdomar, som omhändertogs för skyddsuppfostran åren 1943 och 1946, fördelade efter kön, ålder och börd.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	1943	1946	1943	1946	1943	1946
<i>Barn under 18 år</i>	563	405	692	510	1 255	915
Därav i %:						
a) Gossar	59.5	58.8	57.9	60.2	58.6	59.6
Flickor	40.5	41.2	42.1	39.8	41.4	40.4
b) I åldern:						
under 1 år	4.6	2.2	2.7	1.6	3.5	1.9
1—3 »	9.1	11.6	6.9	5.3	7.9	8.1
3—7 »	17.1	19.8	9.8	10.0	13.1	14.3
7—10 »	16.3	10.6	14.7	7.1	15.5	8.6
10—16 »	48.1	39.0	53.0	42.7	50.8	41.1
16—18 »	4.8	16.8	12.9	33.3	9.2	26.0
c) Utomäktenskapliga	21.3	23.5	20.5	18.6	20.9	20.8
<i>Ungdom 18—21 år</i>	20	22	66	52	86	74
Därav i %:						
a) Män	.	22.7	18.2	36.5	17.4	32.4
Kvinnor	.	77.3	81.8	63.5	82.6	67.6
b) Utomäktenskapliga	.	36.4	21.2	30.8	19.8	32.4

Skyddsuppfostran.

Barn och ungdom, som år 1946 omhändertagits för skyddsuppfostran. Antalet barn och ungdom, som under år 1946 omhändertagits för skyddsuppfostran redovisas i tabellbilagans tab. V med fördelning efter kön, ålder och börd i kombination med olika orsaksgrupper (orsak till omhändertagandet) och vårdformer.

Ett sammandrag av uppgifterna i tab. V om de omhändertagnas kön, ålder och börd återgives i tab. 23, som även innehåller motsvarande uppgifter för år 1943. År 1946 omhändertogs för skyddsuppfostran 915 barn under 18 år mot 1 255 år 1943, alltså en minskning med 27 %. Minskningen var lika stor på landsbygden som i städerna. Av de omhändertagna barnen voro $\frac{2}{5}$ gossar och $\frac{2}{5}$ flickor — samma proportion som år 1943. Med avseende på ålderssammansättningen finner man, att såväl på landsbygden som i städerna utgjorde barnen i skolåldern (7—16 år) 50 % av de barn under 18 år, som 1946 omhändertogs för skyddsuppfostran. På landet voro 33 % av barnen under och 17 % över skolåldern, medan förhållandet var omvänt i städerna: 17 % under och 33 % över skolåldern. Om antalet omhändertagande år 1946 per 1 000 barn beräknas för varje åldersgrupp, får man för åldersgruppen 16—18 år talet 0.6 på landsbygden och 2.6 i städerna. För åldersgruppen 10—16 år erhållas talen 0.5 resp. 1.3. Skillnaden mellan talen för landsbygd och städer beträffande de övriga åldersgrupperna i tab. 23 blir däremot obetydlig. Av de anförda talen framgår, att skillnaden i storlek mellan åldersgruppen 16—18 år bland de för skyddsuppfostran omhändertagna på landet och i städerna icke förklaras av olikheter i befolkningens

Tab. 24. Orsaker till omhändertagandet samt vårdform för barn och ungdom, som år 1946 omhändertagits för skyddsuppfostran.

	Lands- bygden	Stä- derna	Gossar	Flickor	I åldern			
					under 7 år	7—16 år	16—18 år	18—21 år
Hela antalet barn och ungdom:								
a) under 18 år	405	510	545	370	221	455	239	—
b) i åldern 18—21 år	22	52	24	50	—	—	—	74
Antal redovisade orsaker till omhändertagandet	498	620	635	483	273	526	245	74
Därav i %:								
Vanvård	25·3	18·7	19·2	24·8	48·4	19·9	2·1	—
Fara för vanart	45·2	20·3	30·1	33·1	51·6	36·5	7·0	—
Vanart under 18 år	25·1	52·6	46·9	31·7	—	43·6	90·9	—
" 18—21 år	4·4	8·4	3·8	10·4	—	—	—	100·0
Antal redovisade vårdfall	416	626	596	446	235	467	268	72
Därav i %:								
Enskilt hem	38·2	19·8	27·2	27·1	39·1	29·6	17·5	8·3
Barnhem	34·1	35·6	34·2	36·1	57·9	36·2	18·7	13·9
Ungdomsvårdsskola	17·6	33·7	31·4	21·8	—	24·4	47·4	59·7
Annat anstalt	10·1	10·9	7·2	15·0	3·0	9·8	16·4	18·1
Antal barn, vilkas omhändertagande ej verkställdes	40	58	58	40	25	45	13	15

ålderssammansättning. Vid en jämförelse mellan åldersfördelningarna åren 1946 och 1943 framträder en relativ minskning av antalet för skyddsuppfostran omhändertagna i åldersgrupperna 7—10 och 10—16 år och motsvarande ökning av åldersgruppen 16—18 år. Beräknas antalet för skyddsuppfostran omhändertagna åren 1943 och 1946 per 1 000 personer inom de olika åldersgrupperna, får man följande resultat:

År	Ålder							
	—1	1—3	3—7	7—10	10—16	16—18	18—21	
1943	0·4	0·5	0·5	0·8	1·2	0·6	0·3	
1946	0·1	0·3	0·3	0·3	0·7	1·3	0·2	

Endast för åldersgruppen 16—18 år noteras en ökning från år 1943 till år 1946. Detta betyder, att den relativa ökning mellan åren 1943 och 1946, som åldersgruppen 16—18 år visar i tab. 23, ej beror på olikheter i befolkningens åldersfördelning åren 1943 och 1946. Det har ovan (sid. 39) beträffande de förebyggande åtgärderna antytts vilka omständigheter kunna tänkas ha förorsakat den inom åldersgrupperna 16—18 och 18—21 år konstaterade ökningen. Dessa antaganden gälla även ökningen från år 1943 till år 1946 av antalet för skyddsuppfostran omhändertagna i åldersgruppen 16—18 år.

Antalet personer i åldern 18—21 år, vilka år 1946 omhändertogs för skyddsuppfostran, uppgick till 74, varav 52 i städerna. Flertalet i denna åldersgrupp var år 1946, liksom tidigare, kvinnor.

I tab. 24 ha vissa uppgifter sammanställts angående orsakerna till omhändertagandet och angående vårdformen för barn och ungdom, som omhändertagits under redovisningsåret. Av tabellen framgår, att hos gossarna var vanart under 18 år (47 % av fallen) vanligare än hos flickorna (32 %). Bland

flickorna voro däremot vanartsfallen i åldern 18—21 år betydligt talrikare än bland ynglingarna. I övrigt finner man, att fara för vanart ansetts föreligga, både för gossar och för flickor i ungefär $\frac{1}{3}$ av samtliga fall, medan omhändertagandet i $\frac{1}{5}$ å $\frac{1}{4}$ av fallen föranletts av vanvård, misshandel eller annan fara till liv och hälsa. Orsakerna växla i hög grad med barnens ålder. I åldrarna under skolåldern omhändertogs sålunda hälften på grund av vanvård o. dyl. och hälften på grund av föräldrarnas oförmåga att fostra barnen (fara för vanart). För barn i skolåldern (7—16 år) förelåg vanart i drygt $\frac{2}{5}$, fara för vanart i nära $\frac{2}{5}$ och vanvård eller liknande orsaker i $\frac{1}{5}$ av samtliga fall. För 16- och 17-åringarna kan enligt barnavårdslagen endast vanart föranleda ingripande.

Mellan städer och landsbygd förelåg en betydande olikhet, i det att vanartsfallen voro avsevärt talrikare i städerna, fallen av vanvård och fara för vanart däremot talrikare på landsbygden. Delvis torde denna olikhet bero på den förut påvisade skillnaden i åldershänseende mellan barn, som omhändertagits på landsbygden och i städerna (jfr tab. 23). Såsom framgår av nedanstående tablå kvarstår dock olikheten, även om jämförelsen inskränkes till barn i skolåldern.

	Landsbygden			Städerna		
	Gossar	Flickor	Samtliga	Gossar	Flickor	Samtliga
Antal under redovisningsåret omhändertagna barn i åldern 7—16 år	125	76	201	178	76	254
Antal redovisade orsaker till omhändertagandet	148	92	240	196	90	286
Därav i %:						
Vanvård m. m.	18.9	23.9	20.8	13.3	32.2	19.2
Fara för vanart	49.3	54.4	51.3	22.9	30.0	25.2
Vanart	31.8	21.7	27.9	63.8	37.8	55.6

För barn i skolåldern utgjorde alltså vanart orsaken till barnavårdsnämndernas ingripande betydligt oftare i städerna än på landsbygden (56 mot 28 %). Vanartsfallen i åldern 7—16 år voro vanligare bland gossarna än bland flickorna, såväl på landsbygden som i städerna.

Beträffande vårdformen visa relativtalen i tab. 24, att för både gossar och flickor utgjorde inackordering i enskilt hem $\frac{1}{4}$ av vårdfallen och vård på barnhem ungefär $\frac{1}{3}$. Av gossarna intogos $\frac{1}{3}$ och av flickorna $\frac{1}{5}$ på ungdomsvårdsskola. Barn under skolåldern inackorderades i $\frac{2}{5}$ av fallen i enskilt hem och i nära $\frac{3}{5}$ av fallen i barnhem. För barn i skolåldern förekom vård i ungdomsvårdsskola i $\frac{1}{5}$, inackordering i barnhem i drygt $\frac{1}{5}$ och inackordering i enskilt hem i knappt $\frac{1}{5}$ av samtliga fall. Vid omhändertagande för vanart i ålder 16—21 år hade vederbörande i halva antalet fall överlämnats till ungdomsvårdsskola och i ungefär $\frac{1}{5}$ av antalet fall till var och en av de tre grupperna enskilt hem, barnhem och annan anstalt.

Det har ovan framhållits, att vanartsfallen voro talrikare i städerna än på landsbygden. Intagning i ungdomsvårdsskola förekom därför betydligt oftare

vid omhändertagande i städerna (34 % av antalet vårdfall) än på landet (18 %). Beträffande placering i enskilt hem var förhållandet omvänt.

I nedanstående tablå visas hur vårdformen varierade med orsakerna till omhändertagandet.

	Gossar				Flickor			
	Vanvård m. m.	Fara för vanart	Vanart under 18 år	Vanart 18—21 år	Vanvård m. m.	Fara för vanart	Vanart under 18 år	Vanart 18—21 år
Antal vårdfall	127	189	329	20	126	167	168	52
Därav i %:								
Enskilt hem	31.5	42.8	19.8	10.0	38.1	38.3	13.1	7.7
Barnhem	62.2	47.1	21.9	10.0	51.6	52.7	25.0	15.4
Ungdomsvårdsskola	0.8	5.3	50.4	65.0	—	1.2	39.3	57.7
Annan anstalt	5.5	4.8	7.9	15.0	10.3	7.8	22.6	19.2

Vårdfallens fördelning på olika vårdformer var alltså betydligt olika för skilda orsaksgupper. Variationerna från den ena orsaksgruppen till den andra och inom varje orsaksgrupp voro i stort sett av samma slag för gossar och för flickor. Omhändertagande på grund av vanvård, misshandel eller annan fara till liv eller hälsa ledde för gossarna i $\frac{2}{5}$ och för flickorna i $\frac{1}{2}$ av antalet vårdfall till intagning i barnhem och för både gossar och flickor i omkring $\frac{1}{5}$ av fallen till inackordering i enskilt hem. De barn, som omhändertogs på grund av fara för vanart, anförtroddes i omkring hälften av fallen åt barnhem och i ungefär $\frac{2}{5}$ åt enskilt hem. För vanartade barn under 18 år utgjorde intagning i ungdomsvårdsskola den vanligaste vårdformen (för gossar $\frac{1}{2}$, för flickorna $\frac{2}{5}$ av vårdfallen) men även inackordering i barnhem förekom ej sällan (omkring $\frac{1}{4}$ av vårdfallen). Inom denna grupp var det relativt vanligt ($\frac{1}{5}$ av vårdfallen), att flickorna fingo vård på annan anstalt, dvs. oftast sjukvårdsanstalt. Av vanartsfallen i åldern 18—21 år överlämnades över hälften till ungdomsvårdsskola.

Skillnaden mellan landsbygden och städerna med avseende på vårdfallens fördelning på olika vårdformer och orsaksgupper framgår av följande tablå.

	Landsbygden				Städerna			
	Vanvård m. m.	Fara för vanart	Vanart under 18 år	Vanart 18—21 år	Vanvård m. m.	Fara för vanart	Vanart under 18 år	Vanart 18—21 år
Antal vårdfall	127	226	119	19	126	180	378	53
Därav i %:								
Enskilt hem	37.0	47.8	21.9	10.5	32.5	28.5	16.1	7.5
Barnhem	52.8	43.4	16.8	—	61.1	60.8	24.9	18.9
Ungdomsvårdsskola	0.8	2.6	43.7	84.2	—	4.6	47.6	51.0
Annan anstalt	9.4	6.2	17.6	5.3	6.4	6.1	11.4	22.6

Barn, som på landet omhändertogs på grund av fara för vanart, blevo således oftare än i städerna inackorderade i enskilda hem. Intagning på barnhem var däremot vanligare i det senare än i det förra fallet. Inackordering i enskilt hem förekom även för de andra orsaksgupperna i större

utsträckning på landsbygden än i städerna, även om skillnaden här ej var lika stor som i fråga om gruppen »fara för vanart».

Förebyggande åtgärder och omhändertagande för skyddsuppfostran. I vilken utsträckning de barn, som under år 1946 omhändertagits för skyddsuppfostran tidigare under året varit föremål för förebyggande åtgärder framgår av följande tablå:

	Antal barn o. ungdom			D ä r a v						
	Landsbygden	Städerna	Hela riket	gossar	flickor	i åldern			födda i ä.	födda n. ä.
						under 7 år	7-16 år	16-år		
Antal barn och ungdom, som omhändertagits under år 1946 för skyddsuppfostran	427	562	989	569	420	221	455	313	775	214
Därav tidigare under året föremål för förebyggande åtgärder										
a) antal	32	92	124	80	44	15	74	35	105	19
b) procent	7.5	16.4	12.5	14.1	10.5	6.8	16.3	11.2	13.5	8.9

Av de 989 barn och ungdomar, som år 1946 omhändertogs för skyddsuppfostran, hade förut under året 124 eller 13 % varit föremål för förebyggande åtgärder. De övriga (87 %) omhändertogs således utan att några förebyggande åtgärder föregått omhändertagandet. Därvid måste man dock bortse från dem, som före år 1946 varit föremål för förebyggande åtgärder. Uppgifterna om de förebyggande åtgärderna avse nämligen endast redovisningsåret. I städerna hade förebyggande åtgärder oftare än på landsbygden föregått omhändertagandet för skyddsuppfostran, nämligen i förra fallet i 16 % och i senare fallet i 8 % av antalet under året gjorda omhändertaganden. De förebyggande åtgärderna synas ha varit något vanligare för gossar än för flickor, liksom för barn, födda i äktenskap än för barn, födda utom äktenskap. Frekvensen varierade även med åldern. Den var sålunda mer än dubbelt så stor i skolåldern som före skolåldern.

Barn och ungdomar, omhändertagna år 1946 eller tidigare, vilka under 1946 varit föremål för skyddsuppfostran. Summan av antalet från föregående år kvarvarande och antalet under resp. redovisningsår nytillkomna fall av skyddsuppfostran för vart tredje år sedan 1928 ävensom de relativa förändringarna mellan redovisningsåren framgå av tablån på nästa sida.

Hela antalet barn och ungdom, som under resp. redovisningsår varit föremål för skyddsuppfostran, har enligt tablån oavbrutet stigit från det ena redovisningsåret till det andra. Ökningen var starkast mellan åren 1928 och 1931 och mellan 1940 och 1943.

Antalet omhändertagna barn under 18 år i landskommunerna ökade mycket starkt till år 1934. Ökningen fortsatte även från 1934 till 1937 men var då rätt obetydlig och förbyttes mellan åren 1937 och 1940 i någon minskning. Härefter följde till år 1943 en betydande ökning, vilken dock delvis

Å r	Barn under 18 år (22 § a, b, c)			Ungdom 18—21 år (22 § d)		
	Lands- bygden	Städerna	Hela riket	Lands- bygden	Städerna	Hela riket
Antal barn och ungdom						
1928	2 364	2 401	4 765	—	—	—
1931	2 872	2 706	5 578	—	—	—
1934	3 263	2 888	6 151	—	—	—
1937	3 360	2 889	6 249	53	116	169
1940	3 234	3 094	6 328	55	133	188
1943	3 596	3 885	7 481	77	190	267
1946	3 368	4 187	7 555	94	273	367
Procentuell ökning eller minskning						
1928—1931	+ 21·5	+ 12·7	+ 17·1	—	—	—
1931—1934	+ 13·6	+ 6·7	+ 10·3	—	—	—
1934—1937	+ 3·0	± 0·0	+ 1·6	—	—	—
1937—1940	— 3·7	+ 7·1	+ 1·3	+ 3·8	+ 14·7	+ 11·2
1940—1943	+ 11·2	+ 25·6	+ 18·2	+ 40·0	+ 42·9	+ 42·0
1943—1946	— 6·3	+ 7·8	+ 1·0	+ 22·1	+ 43·7	+ 37·5

uppvägs av en tillbakagång från år 1943 till år 1946. I städerna växte antalet betydligt långsammare än på landet, och mellan åren 1934 och 1937 upphörde tillväxten helt. Från år 1937 till år 1946 följde åter en ökning, som var särskilt stark mellan åren 1940 och 1943.

Allt sedan år 1937, vilket är det första redovisningsåret, då barnavårdsnämnderna hade befogenhet att omhändertaga ungdom över 18 år, har antalet för skyddsufffostran *omhändertagna personer i åldern 18—21 år* stigit. Sedan år 1940 har ökningen, relativt sett, varit betydande.

Hela antalet för skyddsufffostran omhändertagna barn och ungdomar länsvis och i de större städerna framgår av tab. IV. Sammanräknas dessa tal för landskommunerna till riksområden och för städerna till vissa storleksgrupper, får man översikten på nästa sida, i vilken även förändringarna sedan år 1943 redovisas.

Totala antalet för skyddsufffostran omhändertagna i hela riket var alltså år 1946 2 % större än år 1943. På landsbygden hade antalet minskat i alla riksområden utom i Mälardalen. I städerna hade det däremot stigit — dock ej i Stockholm.

Antalet barn och ungdom, föremål för skyddsufffostran år 1946, inom olika köns- och åldersgrupper samt de relativa förändringarna sedan år 1943 redovisas i tab. 25. Ökningen av hela antalet för skyddsufffostran omhändertagna barn under 18 år berörde huvudsakligen åldersgruppen 16 år och däröver, medan övriga åldersgrupper minskat. I allmänhet var minskningen relativt starkare i åldersgrupperna 7—10 och 10—16 år än i de under 7 år. En och annan åldersgrupp under 16 år hade dock ökat i storlek. Av dem kunna nämnas gossar i åldern 1—3 och 3—7 år i städerna. Åldersgruppen 16 år och däröver var relativt taget betydligt större år 1946 än år 1943 (tab. 26). Barnen under skolåldern utgjorde ungefär $\frac{1}{8}$, i skolåldern $\frac{1}{2}$ och över

Riksområden	Antal för skyddsuppfostran omhändertagna	Ökning el. minskning mellan 1943 och 1946	
		Antal	%
<i>Landsbygden</i>	3 462	— 211	— 5·7
Mälardalen	582	+ 30	+ 5·4
Östra Götaland	449	— 33	— 6·8
Skåne, Blekinge och Halland	572	— 16	— 2·7
Bohuslän och Västergötland	653	— 97	— 12·9
Dalarna och Nedre Norrland	804	— 46	— 5·4
Övre Norrland	402	— 49	— 10·9
<i>Städerna</i>	4 460	+ 385	+ 9·4
Stockholm	763	— 99	— 11·5
Göteborg	567	+ 63	+ 12·5
Malmö	424	+ 47	+ 12·5
Övriga städer över 30 000 inv.	1 385	+ 358	+ 34·9
Städer under 30 000 inv.	1 321	+ 16	+ 1·2
<i>Hela riket</i>	7 922	+ 174	+ 2·2

Tab. 25. Barn och ungdom av olika kön, ålder och börd, som under år 1946 var föremål för skyddsuppfostran.

Barn under 18 år. (22 § a, b, c)	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	Antal barn o. ungdom	Ökning el. minskning i % sedan 1943	Antal barn o. ungdom	Ökning el. minskning i % sedan 1943	Antal barn o. ungdom	Ökning el. minskning i % sedan 1943
<i>Gossar</i>	1 925	— 6·9	2 554	+ 10·9	4 479	+ 2·5
Därav i åldern under 1 år	3	— 81·3	4	— 60·0	7	— 73·1
1—3 »	52	— 29·7	50	+ 19·0	102	— 12·1
3—7 »	221	+ 2·3	183	+ 17·3	404	+ 8·6
7—10 »	233	— 37·0	191	— 37·8	424	— 37·4
10—16 »	859	— 26·6	946	— 16·9	1 805	— 21·8
16— »	557	+ 152·0	1 180	— 81·3	1 737	+ 99·2
<i>Flickor</i>	1 443	— 5·6	1 633	— 3·3	3 076	— 1·1
Därav i åldern under 1 år	6	— 40·0	4	— 50·0	10	— 44·4
1—3 »	55	+ 5·8	39	— 29·1	94	— 12·1
3—7 »	163	— 22·7	176	+ 10·7	339	— 8·4
7—10 »	202	— 29·9	152	— 27·6	354	— 28·9
10—16 »	597	— 20·3	432	— 18·0	1 079	— 19·3
16— »	420	+ 91·8	780	+ 39·0	1 200	+ 53·8
<i>Samliga barn</i>	3 368	— 6·8	4 187	+ 7·8	7 555	+ 1·0
Därav utomäktenskapliga	868	— 14·0	938	+ 0·3	1 806	— 7·1
Ungdom 18—21 år. (22 § d)						
Män	19	+ 26·7	79	+ 132·4	98	+ 100·0
Kvinnor	75	+ 21·0	194	+ 24·4	269	+ 23·4
Samliga	94	+ 22·1	273	+ 43·7	367	+ 37·5
Därav utomäktenskapliga	23	+ 4·5	60	+ 36·4	83	+ 25·8

Tab. 26. Barn och ungdom, som under åren 1943 och 1946 var föremål för skydds-
uppfostran, fördelade i procent efter kön, ålder och börd.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	1943	1946	1943	1946	1943	1946
<i>Barn under 18 år</i>	3 596	3 368	3 885	4 187	7 481	7 555
Därav i %:						
a) Gossar	57.5	57.2	59.3	61.0	58.4	59.3
Flickor	42.5	42.8	40.7	39.0	41.6	40.7
b) I åldern:						
under 1 år	0.7	0.3	0.5	0.2	0.6	0.2
1—3 »	3.5	3.2	2.5	2.1	3.0	2.6
3—7 »	11.9	11.4	8.1	8.6	9.9	9.8
7—10 »	18.3	12.9	13.3	8.2	15.7	10.3
10—16 »	53.4	43.2	44.4	34.1	48.7	38.2
16— »	12.2	29.0	31.2	46.8	22.1	38.9
c) Utomäktenskapliga	28.1	25.8	24.1	22.4	26.0	23.9
<i>Ungdom 18—21 år</i>	77	94	190	273	267	367
Därav i %:						
a) Män	19.5	20.2	17.9	28.9	18.4	26.7
Kvinnor	80.5	79.8	82.1	71.1	81.6	73.3
b) Utomäktenskapliga	28.6	24.5	23.2	22.0	24.7	22.6

skolåldern $\frac{2}{5}$ av samtliga. De minsta barnen voro såväl absolut som relativt taget något talrikare på landsbygden än i städerna, de största barnen (16 år och däröver) däremot färre på landet än i städerna. — Av de omhändertagna barnen utgjorde gossarna 59 %. Andelen gossar var, liksom år

Tab. 27. Barn och ungdom, som under år 1946 var föremål för skydds-
uppfostran, fördelade i procent efter kön, börd och ålder i olika delar i riket.

Riksområden	Antal om- hän- der- tagna	Därav i procent								
		Gos- sar	Flic- kor	U.ä.	i åldern					
					under 1 år	1-3 år	3-7 år	7-10 år	10-16 år	16- år
<i>Landsbygden</i>	3 462	56.2	43.8	25.7	0.2	3.1	11.1	12.6	42.0	31.0
Mälardalen	582	52.4	47.6	19.2	0.5	1.4	7.7	12.2	40.9	37.3
Östra Götaland	449	60.1	39.9	26.3	0.4	2.9	9.8	9.8	39.2	37.9
Skåne, Blekinge och Halland ..	572	56.8	43.2	29.7	—	2.4	10.5	10.7	47.9	28.5
Bohuslän och Vänerlän	653	54.2	45.8	26.5	0.3	3.7	11.2	12.5	42.0	30.3
Dalarna och Nedre Norrland ..	804	54.9	45.1	29.6	0.3	3.5	12.8	14.3	42.0	27.1
Övre Norrland	402	61.9	38.1	19.9	—	5.0	14.4	15.4	38.8	26.4
<i>Städerna</i>	4 480	59.0	41.0	22.4	0.2	2.0	8.0	7.7	32.0	50.1
Stockholm	763	61.2	38.8	24.4	—	1.0	8.0	8.0	29.0	54.0
Göteborg	567	63.3	36.7	17.8	—	1.1	3.7	5.8	26.4	63.0
Malmö	424	56.4	43.6	23.8	—	0.7	6.4	5.2	30.9	56.8
Övr. städer över 30 000 inv. ...	1 385	57.5	42.5	20.1	0.4	2.6	8.9	7.7	31.9	48.5
Städer under 30 000 inv.	1 321	58.4	41.6	25.1	0.2	2.7	9.6	9.1	36.7	41.7
<i>Hela riket</i>	7 922	57.8	42.2	23.8	0.2	2.5	9.4	9.8	36.4	41.7

Tab. 28. Orsaker till omhändertagandet samt vårdform för barn och ungdom, som under år 1946 var föremål för skyddsuppfostran.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	Antal barn o. ungdom	Ökning el. minskning i % sedan 1943	Antal barn o. ungdom	Ökning el. minskning i % sedan 1943	Antal barn o. ungdom	Ökning el. minskning i % sedan 1943
Hela antalet barn och ungdom ...	3 462	— 5·7	4 460	+ 9·4	7 922	+ 2·2
Omhändertagna på grund av						
vanvård m. m.	1 148	— 3·6	1 206	+ 29·0	2 354	+ 10·7
fara för vanart	1 633	+ 0·8	1 288	+ 2·4	2 921	+ 1·5
vanart under 18 år	949	— 2·2	2 229	+ 10·8	3 178	+ 6·6
» 18—21 år	94	+ 22·1	273	+ 43·7	367	+ 37·5
Summa orsaker t. omhändertagandet	3 824	— 0·9	4 996	+ 13·7	8 820	+ 6·9
Vårdade i						
enskilt hem	1 835	— 4·4	1 540	+ 14·7	3 375	+ 3·5
barnhem	561	— 12·6	948	— 10·0	1 509	— 11·0
ungdomsvårdsskola	695	— 4·9	1 813	+ 8·7	2 508	+ 4·5
annan anstalt	439	— 1·8	493	+ 1·0	932	— 0·3
Summa vårdfall	3 530	— 5·6	4 794	+ 5·3	8 324	+ 0·4
Antal barn, vilkas omhändertagande ej verkställts	54	+ 17·4	79	+ 14·5	133	+ 15·7

1943, störst i städerna (61 %). Beträffande barnens börd utgjorde de utom äktenskapet födda barnen ungefär $\frac{1}{4}$ av hela antalet.

Antalet ungdomar i åldern 18—21 år, vilka under år 1946 varit föremål för skyddsuppfostran, uppgick till 367, varav 98 män och 269 kvinnor. På landsbygden var antalet 22 % större och i städerna 44 % större år 1946 än år 1943 (tab. 25).

De för skyddsuppfostran omhändertagnas fördelning efter kön, ålder och börd inom olika riksområden år 1946 framgår av tab. 27. Proportionen av gossar varierade mellan 52 % (Mälardalen) och 63 % (Göteborg). Andelen utom äktenskapet födda var på landet minst i Mälardalen (19 %) och störst i Skåne, Blekinge och Halland (30 %). Av städerna uppvisade Göteborg det lägsta procenttalet (18) och gruppen städer under 30 000 inv. det högsta (25).

För barn och ungdom, som 1946 erhöll skyddsuppfostran, redovisas i tabellbilagens tab. VI uppgifterna om orsaken till omhändertagandet och om vårdformen. Ett sammandrag av dessa uppgifter lämnas i tab. 28. Tabellen innehåller även procenttal, vilka mäta förändringarna sedan år 1943. Antalet vanartsfall i åldern 18—21 år steg på landsbygden med 22 % och i städerna med 44 %. Vanvårdsfallen hade i städerna ökat med 29 %. Förändringarna i antalet vanvårdsfall på landsbygden samt i antalet fall av fara för vanart och av vanart under 18 år voro däremot små. Vanvård, miss-handel eller annan fara till liv eller hälsa omfattade, enligt tab. 29, år 1946 på landsbygden nära $\frac{1}{3}$ och i städerna nära $\frac{1}{4}$ av de uppgivna orsakerna till omhändertagandet. Motsvarande andelar utgjorde i fråga om fara för vanart $\frac{2}{5}$ resp. $\frac{1}{4}$ och i fråga om vanart $\frac{1}{4}$ resp. $\frac{1}{2}$. Vanartsfallen äro så-

Tab. 29. Orsaker till omhändertagandet samt vårdformer för barn och ungdom, som under åren 1943 och 1946 var föremål för skyddsuppfostran.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	1943	1946	1943	1946	1943	1946
Antal redovisade orsaker	3 858	3 824	4 395	4 996	8 253	8 820
Därav i %:						
Vanvård m. m.	30.9	30.0	21.3	24.1	25.8	26.7
Fara för vanart	42.0	42.7	28.6	25.8	34.9	33.1
Vanart under 18 år	25.1	24.8	45.8	44.6	36.1	36.0
» 18—21 år	2.0	2.5	4.3	5.5	3.2	4.2
Antal redovisade vårdfall	3 739	3 530	4 552	4 794	8 291	8 324
Därav i %:						
Enskilt hem	51.3	52.0	29.5	32.1	39.4	40.6
Barnhem	17.2	15.9	23.1	19.8	20.4	18.1
Ungdomsvårdsskola	19.5	19.7	36.7	37.8	28.9	30.1
Annat anstalt	12.0	12.4	10.7	10.3	11.3	11.2

lunda bland samtliga för skyddsuppfostran omhändertagna, liksom bland dem, som omhändertagits under själva redovisningsåret (tab. 24) betydligt vanligare i städerna än på landsbygden. Av tab. 30 framgår, att i Göteborg utgjorde vanartsfallen 73 % av de redovisade orsakerna, men i Stockholm endast 36 %. På landet varierade procenttalet mellan 22 (Övre Norrland) och 40 (Östra Götaland).

Vad vårdformen beträffar minskades på landsbygden antalet vårdfall på barnhem med 13 %. Även för övriga grupper på landet visade antalet vårdfall någon tillbakagång. I städerna var däremot antalet vårdfall år 1946

Tab. 30. Orsaker till omhändertagandet samt vårdformer för barn och ungdom, som under år 1946 var föremål för skyddsuppfostran i olika delar av riket.

Riksområden	Antal redovisade orsaker	Därav i %				Antal vårdfall	Därav i %			
		vanvård m. m.	fara för vanart	vanart under 18 år	vanart 18—21 år		ensskilt hem	barnhem	ungdomsvårdsskola	annat anstalt
<i>Landsbygden</i>	3 824	30.0	42.7	24.8	2.5	3 530	52.0	15.9	19.7	12.4
Mälardalen	616	26.6	39.0	31.3	3.1	616	40.6	18.3	24.7	16.4
Östra Götaland	465	21.3	38.3	36.3	4.1	463	49.7	10.3	26.8	13.2
Skåne, Blekinge och Halland ..	623	27.9	46.6	23.6	1.9	582	56.9	15.1	16.8	11.2
Bohuslän och Vänerlän	756	34.1	42.7	21.7	1.5	650	55.7	13.5	18.2	12.6
Dalarna och Nedre Norrland ..	915	31.0	46.1	20.6	2.3	816	53.8	18.0	17.8	10.4
Övre Norrland	449	37.6	40.1	19.6	2.7	403	55.3	19.1	14.4	11.2
<i>Städerna</i>	4 996	24.1	25.8	44.6	5.5	4 794	32.1	19.8	37.8	10.3
Stockholm	906	23.7	40.2	32.6	3.5	824	34.2	28.5	28.2	9.1
Göteborg	567	15.0	11.8	63.3	9.9	680	18.5	24.0	48.4	9.1
Malmö	453	16.8	24.0	50.8	8.4	479	28.8	16.1	41.7	13.4
Övriga städer över 30 000 inv.	1 580	27.4	21.5	45.1	6.0	1 458	31.3	18.4	40.4	9.9
Städer under 30 000 inv.	1 490	26.7	27.4	42.4	3.5	1 353	39.8	15.1	34.2	10.9
<i>Hela riket</i>	8 820	26.7	33.1	36.0	4.2	8 324	40.6	18.1	30.1	11.2

mindre än år 1943 endast för barnhemmen. För gruppen »enskilt hem» uppvisades en ökning med 15 %, och även för grupperna »ungdomsvårdsskola» och »annan anstalt» märktes någon ökning. Vård i enskilt hem förekom på landet mer än 1 ½ gånger så ofta som i städerna, medan vård i ungdomsvårdsskola var nära dubbelt så vanlig i städerna som på landet (tab. 29).

Villkorlig utskrivning. Villkorlig utskrivning innebär, att ett för skydds-
uppfostran omhändertaget barn på prov återlämnas till föräldrarna eller i fråga om elev vid ungdomsvårdsskola, eventuellt placeras i enskilt hem eller barnhem. Sådan utskrivning beslutas för elev vid ungdomsvårdsskola av skolans styrelse och för annat barn av barnavårdsnämnden. Elev vid ungdomsvårdsskola står även efter den villkorliga utskrivningen under skolans tillsyn liksom annan villkorligt utskriven står under barnavårdsnämndens övervakning. I statistiken räknas den förstnämnde som elev vid ungdomsvårdsskola, tills han blir slutligt utskriven. Den senare redovisas i regel under den vårdform, som tillämpades före den villkorliga utskrivningen.

Enligt föreliggande uppgifter har villkorlig utskrivning av andra än elever vid ungdomsvårdsskolor skett under år 1946 i 408 fall. Städernas barnavårdsnämnder använde sig mer av den villkorliga utskrivningen än landskommunernas. I städerna hade barnavårdsnämnderna villkorligt utskrivit 334 barn och ungdomar, varav 136 i Stockholm, 33 i Göteborg och 165 i övriga städer. På landskommunerna kommo tillhoppa endast 74 fall.

Några uppgifter angående villkorlig utskrivning av elever vid ungdomsvårdsskolor lämnas ej av barnavårdsnämnderna. Enligt uppgift från inspektören för ungdomsvårdsskolorna blevo 630 elever vid ungdomsvårdsskolor villkorligt utskrivna år 1946. Hela antalet sådana villkorligt utskrivna elever var emellertid betydligt större (vid årets slut 1 357).

Samhällsvård.

Under redovisningsåret för samhällsvård omhändertagna barn. I tab. VII i tabellbilagan redovisas antalet barn, som omhändertagits för samhällsvård under år 1946, med fördelning efter kön, ålder och börd i kombination med två orsaksgupper (orsak till omhändertagandet) och med olika vårdformer. Under år 1946 omhändertogs för samhällsvård 6 916 barn, varav 1 833 på landet och 5 083 i städerna. I jämförelse med år 1943 innebära dessa tal för landsbygden en minskning med 18 % men för städerna och hela riket en ökning med 15 resp. 4 %. De år 1946 för samhällsvård omhändertagna barnens relativa fördelning efter kön, ålder och börd samt motsvarande fördelning för de år 1943 omhändertagna barnen återges i tab. 31. Över halva antalet (57 %) av dem, som omhändertogs år 1946, utgjordes av gossar. Vad åldersfördelningen beträffar voro på landsbygden $\frac{3}{5}$ i småbarnsåldern (under 7 år) och i städerna $\frac{3}{4}$.

Tab. 31. Barn, som omhändertogs för samhällsvård åren 1943 och 1946, fördelade efter kön, ålder och börd.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	1943	1946	1943	1946	1943	1946
Hela antalet barn	2 242	1 833	4 416	5 083	6 658	6 916
Därav i %:						
a) Gossar	53·7	54·3	54·7	57·5	54·4	56·7
Flickor	46·3	45·7	45·3	42·5	45·6	43·3
b) I åldern:						
under 1 år	9·5	10·9	15·3	15·1	13·3	13·9
1—3 »	17·5	21·8	27·4	29·0	24·1	27·1
3—7 »	25·8	28·4	27·8	29·9	27·1	29·5
7—10 »	24·2	17·7	17·1	12·8	19·5	14·1
10—16 »	22·8	20·6	12·4	12·5	15·9	14·7
16— »	0·2	0·6	0·0	0·7	0·1	0·7
c) Utomäktenskapliga	39·9	37·5	26·8	25·7	31·2	29·2

Antalet för samhällsvård under år 1946 omhändertagna barn per 1 000 barn inom olika åldersgrupper på landsbygden och i städerna framgår av följande tablå.

	Ålder				
	—1	1—3	3—7	7—10	10—16
Landsbygd	2·7	1·9	2·2	1·9	1·1
Städer	13·4	13·5	9·7	6·8	3·9

Omhändertagande för samhällsvård hade alltså år 1946 i alla åldrar förekommit i betydligt större utsträckning i städerna än på landsbygden. Skillnaden var särskilt stor för barn under 3 år. En jämförelse mellan åldersfördelningen bland dem, som omhändertogs för samhällsvård år 1943 och år 1946 visar en förskjutning mot åldrarna under 7 år. Likaså framgår det av följande tablå, i vilken beräknats antalet för samhällsvård under åren 1943 och 1946 omhändertagna barn per 1 000 barn i olika åldrar, att omhändertagande av barn i åldrarna 1—3 och 3—7 år förekommit oftare 1946 än 1943.

	Ålder				
År	—1	1—3	3—7	7—10	10—16
1943	9·1	5·6	1·9	4·0	0·2
1946	7·4	7·4	5·2	3·7	2·0

De utom äktenskapet födda barnens relativa andel av hela antalet omhändertagna barn hade på landet sjunkit från 40 % år 1943 till 38 % år 1946 och i städerna från 27 till 26 %. Procenttalet för hela riket (29) var år 1946 lägre än under något tidigare redovisningsår.

Ett sammandrag av uppgifterna om orsakerna till omhändertagandet och om vårdformerna lämnas i tab. 32. Det bör observeras, att på den uppgiftsblankett, som användes till 1946 års barnavårdsstatistik, skildes ej på de fall, då barnen omhändertogs på grund av nöd i hemmet och de fall, då

Tab. 32. Orsaker till omhändertagandet samt vårdform för barn, vilka år 1946 omhändertogs för samhällsvård.

	Landsbygden	Städerna	Gossar	Flickor	I åldern	
					under 7 år	7—16 år
Antal under redovisningsåret omhändertagna barn	1 833	5 083	3 921	2 995	4 881	1 989
Antal redovisade orsaker till omhändertagandet	1 839	5 117	3 943	3 013	4 908	2 002
Därav i %:						
Nöd i hemmet, värlöshet....	84.3	85.1	84.6	85.4	89.5	74.1
Sjukdom m. m.	15.7	14.9	15.4	14.6	10.5	25.9
Antal redovisade vårdfall	1 835	5 458	4 137	3 156	5 179	2 063
Därav i %:						
Enskilt hem	58.4	21.8	28.9	33.8	26.5	42.3
Barnhem	29.2	68.7	61.3	55.4	65.4	42.9
Annan anstalt	12.4	9.5	9.8	10.8	8.1	14.8
Antal barn, vilkas omhändertagande ej verkställdes	34	34	41	27	34	34

de omhändertogs, därför att föräldrarna övergivit dem eller avlidit (värlöshet). Antalet omhändertaganden på grund av nöd i hemmet och antalet omhändertaganden på grund av värlöshet kan därför ej, som i 1943 års barnavårdsstatistik, uppgivas var för sig. Orsakerna nöd i hemmet och värlöshet omfattade ungefär samma andel av antalet redovisade orsaker på landsbygden och i städerna (84 och 85 %). Ej heller mellan gossar och flickor rådde någon skillnad med avseende på orsakerna till omhändertagandet. Däremot märkes i detta avseende en betydande skillnad mellan barn under 7 år och barn i åldern 7—16 år. Barn över 7 år omhändertogs sålunda mer än dubbelt så ofta som barn under 7 år på grund av sjukdom eller svaghet ($\frac{1}{2}$, mot $\frac{1}{10}$).

Vård i enskilt hem anlätades på landsbygden i nära $\frac{3}{5}$ av samtliga fall, dvs. ungefär tre gånger så ofta som i städerna. Större delen (69 %) av de i städerna omhändertagna barnen intogs i stället på barnhem (på landet 29 %). Skillnaden i detta avseende mellan landsbygd och städer beror i någon mån på att de mindre barnen mer än de större fingo vård på barnhem och att en större del av de omhändertagna barnen i städerna än på landsbygden var under 7 år (tab. 31). Vård på »annan anstalt» dvs. huvudsakligen sjukvårdsanstalter förekom i ungefär $\frac{1}{10}$ av samtliga vårdfall. Ifrågavarande andel för resp. grupper i tab. 32 varierade med det relativa antalet omhändertaganden på grund av sjukdom eller svaghet. Så t. ex. vårdades barn över 7 år oftare än barn under 7 år på annan anstalt. För gossar och flickor synas vårdformerna ha varit ungefär desamma.

Hela antalet barn, som erhöll samhällsvård. Gränsdragningen mellan samhällsvård och fattigvård. Hela antalet barn, som erhållit samhällsvård under vart och ett av de sju redovisningsåren sedan år 1928 framgår av följande översikt.

Å r	Antal barn			Procentuell ökning el. minskning sedan föregående redovisningsår		
	Landsbygden	Städerna	Hela riket	Landsbygden	Städerna	Hela riket
1928	18 357	12 332	30 689	—	—	—
1931	21 031	12 327	33 358	+ 14.6	± 0.0	+ 8.7
1934	23 511	13 363	36 874	+ 11.8	+ 8.4	+ 10.5
1937	22 745	13 037	35 782	— 3.3	— 2.4	— 3.0
1940	18 408	11 613	30 021	— 19.1	— 10.9	— 16.1
1943	15 351	12 365	27 716	— 16.6	+ 6.5	— 7.7
1946	12 287	13 252	25 539	— 20.0	+ 7.2	— 7.9

Fram till år 1934 steg antalet barn, föremål för samhällsvård, ganska starkt. Efter 1934 har däremot antalet minskat ännu starkare, så att redan år 1940 betydligt färre barn än år 1928 åtnjöt samhällsvård. Såväl ökningen före som minskningen efter år 1934 har varit starkast på landsbygden. I städerna redovisas från 1940 till 1946 någon ökning, vilken mellan åren 1943 och 1946 uppgick till 7 %. Samtidigt hade på landsbygden antalet barn, som erhöll samhällsvård, minskat med 20 %.

Förändringarna i samhällsvårdens liksom fattigvårdens omfattning torde delvis sammanhånga med den ekonomiska utvecklingen. Minskningen sedan år 1934 av antalet för samhällsvård omhändertagna barn bör således ses mot bakgrunden av den ekonomiska återbämtningen efter den industriella krisen i början av 1930-talet. Under 1930-talets senare hälft torde även nedgången av antalet minderåriga barn och de nya lagarna om barnbidrag och bidragsförskott ha bidragit till att minska antalet för samhällsvård omhändertagna barn. Den av de goda konjunkturerna påverkade tendensen till fortsatt nedgång under första hälften av 1940-talet har sannolikt i städerna neutraliserats av nativitetsökningen under samma period.

Hela antalet för samhällsvård omhändertagna barn länsvis och i de större städerna redovisas i tab. IV. En översikt av förändringarna i samhällsvårdens omfattning i olika delar av riket från år 1943 till år 1946 lämnas i följande tablå:

R i k s o m r å d e n	Antal för samhällsvård omhändertagna barn	Ökning el. minskning mellan åren 1943 och 1946	
		Antal	%
<i>Landsbygden</i>	12 287	— 3 064	— 20.0
Mälardalen	2 450	— 607	— 19.9
Östra Götaland	1 941	— 323	— 14.3
Skåne, Blekinge och Halland	1 750	— 419	— 19.3
Bohuslän och Vänerlän	1 386	— 448	— 24.4
Dalarna och Nedre Norrland	3 263	— 772	— 19.1
Övre Norrland	1 497	— 494	— 24.8
<i>Städerna</i>	13 252	+ 887	+ 7.2
Stockholm	3 793	+ 618	+ 19.5
Göteborg	2 188	+ 117	+ 5.6
Malmö	861	— 45	— 5.0
Övriga städer över 30 000 inv.....	2 734	+ 285	+ 11.6
Städer under 30 000 inv.....	3 676	— 88	— 2.3
<i>Hela riket</i>	25 539	— 2 177	— 7.9

Tab. 33. Samhällsvård och fattigvård åren 1928—1946. Antal av barnavårdsnämnderna resp. fattigvårdsstyrelserna redovisade vårdfall.¹

Å r	Fattigvård				Samhällsvård			
	Antal barn vårdade i			Summa vårdfall	Antal barn vårdade i			Summa vårdfall
	enskilt hem	fattigvårdsanstalt	sjukvårdsanstalt		enskilt hem	barnavårdsanstalt	sjukvårdsanstalt	
<i>Landsbygden.</i>								
1928	1 315	763	3 215	5 293	15 301	1 191	2 002	18 494
1931	901	644	3 935	5 480	17 546	1 337	2 290	21 173
1934	830	549	5 892	7 271	19 595	1 474	2 702	23 771
1937	758	347	5 221	6 326	18 424	1 587	2 993	23 004
1940	.	419	4 910	5 329	14 630	1 548	2 388	18 566
1943	.	206	3 949	4 155	11 930	1 424	2 165	15 519
1946	.	127	2 248	2 375	9 546	1 324	1 547	12 417
<i>Städerna.</i>								
1928	1 350	1 230	1 125	3 705	8 907	2 520	1 571	12 998
1931	1 118	1 058	1 144	3 320	8 545	2 764	1 885	13 194
1934	213	732	1 380	2 325	9 204	3 001	2 114	14 319
1937	115	721	2 270	3 106	8 604	3 362	2 194	14 160
1940	.	287	3 157	3 444	6 646	4 003	1 899	12 548
1943	.	240	2 143	2 383	6 392	4 941	1 933	13 266
1946	.	113	1 650	1 763	6 925	5 756	1 608	14 289

På landsbygden hade således antalet för samhällsvård omhändertagna barn minskat i alla sex riksområdena. Nedgången var svagast i Östra Götaland (14 %) och starkast i Övre Norrland (25 %). Den i städerna konstaterade ökningen berörde ej gruppen »städer under 30 000 inv.» och ej heller Malmö. För Stockholm noteras en ökning med ej mindre än 20 %.

Vad som i 1924 års barnavårdsdrag benämnas samhällsvård skulle i stort sett motsvara den fattigvård, som tidigare tilldelats barn utom föräldrahemmet. Flertalet barn av denna kategori har också överförs från fattigvården till barnavården eller direkt omhändertagits av barnavårdsnämnderna. Övergången skedde successivt och var, som tab. 33 visar, olikformig för skilda grupper av barn. De allra flesta i enskilt hem utackorderade barnen överfördes redan under de första åren efter barnavårdsdragens ikraftträdande till barnavårdsnämnderna. Men även efter år 1928 ha barnavårdsnämnderna i ökad omfattning övertagit omsorgen om de utackorderade barnen. År 1937 hade sålunda fattigvårdsstyrelserna endast hand om 3 % av ifrågavarande barn. Antalet barn, som erhållit vård på fattigvårdsanstalt eller barnhem har också sjunkit år från år sedan 1928. Fattigvårdsstyrelserna redovisade dock ännu år 1946 240 barn, som vårdats på fattigvårdsanstalter.

Fattigvårdsstyrelserna svarade för 55 % av de barn, som år 1946 erhållit sjukhusvård. Detta innebär en minskning sedan åren 1940 och 1943, då andelen utgjorde 65 resp. 60 %. Antalet sjuka barn, för vilka fattigvårdsstyrelserna bekostat sjukhusvård, steg i städerna avsevärt mellan åren 1934 och

¹ Uppgifterna rörande fattigvården äro hämtade ur fattigvårdsstatistiken för resp. år och avse antalet barn, som på fattigvårdsstyrelsernas bekostnad vårdats utom föräldrahemmet. Sedan fattigvårdsstatistikens omläggning år 1939 finnas inga uppgifter om antalet av fattigvårdsstyrelserna i enskilt hem utackorderade barn.

Tab. 34. Barn av olika kön, ålder och börd, vilka under år 1946 erhöilo samhällsvård.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	Antal barn	Ökning el. minskning i % sedan 1943	Antal barn	Ökning el. minskning i % sedan 1943	Antal barn	Ökning el. minskning i % sedan 1943
<i>Gossar</i>	6 624	— 19·9	7 563	+ 9·1	14 187	— 6·7
Därav i åldern						
under 1 år	106	— 8·6	407	+ 12·1	513	+ 7·1
1—3 »	485	— 4·3	1 410	+ 31·5	1 895	+ 20·0
3—7 »	1 108	— 14·6	1 842	+ 22·6	2 950	+ 5·4
7—10 »	1 097	— 45·7	1 148	— 21·7	2 245	— 35·6
10—16 »	3 754	— 11·8	2 720	+ 8·5	6 474	— 4·3
16— »	74	+ 2·8	36	+ 71·4	110	+ 18·3
<i>Flickor</i>	5 663	— 20·0	5 689	+ 4·7	11 352	— 9·3
Därav i åldern						
under 1 år	93	— 5·1	361	+ 16·1	454	+ 11·0
1—3 »	376	— 8·7	1 058	+ 20·8	1 434	+ 11·3
3—7 »	963	— 13·4	1 479	+ 24·6	2 442	+ 6·2
7—10 »	962	— 42·9	794	— 24·4	1 756	— 35·8
10—16 »	3 213	— 13·3	1 977	— 0·9	5 190	— 8·9
16— »	56	— 22·2	20	+ 33·3	76	— 12·6
<i>Samtliga</i>	12 287	— 20·0	13 252	+ 7·2	25 539	— 7·9
Därav utomäktenskapliga	6 760	— 22·1	5 722	— 1·4	12 482	— 13·8

1940. Denna ökning beror emellertid på en fullständigare redovisning fr. o. m. år 1937 och är därför endast skenbar. Uppgifterna angående sjukhusvården hade nämligen tidigare endast innefattat en liten del av de understödstagare i Stockholm och Göteborg, som fått sjukhusvård på fattigvårdens bekostnad.

Antalet barn av olika kön, ålder och börd, som under år 1946 åtnjöt samhällsvård, redovisas i tab. 34. I tabellen återgivas dessutom procental, vilka visa de relativa förändringarna i antalet omhändertagna barn sedan föregående redovisningsår. Minskningen av antalet för samhällsvård omhändertagna barn på landsbygden var lika stark för gossar som för flickor. I städerna hade däremot gossarna ökat mer än flickorna. Minskningen på landsbygden var starkast i åldersgruppen 7—10 år. Ökningen i städerna berörde särskilt åldrarna under 7 år.

De för samhällsvård omhändertagna barnens relativa fördelning efter kön, ålder och börd åren 1943 och 1946 framgår av tab. 35. Könspportionen, som på landet var helt oförändrad (54 % gossar), hade i städerna förskjutits på så sätt, att gossarnas övervikt ökat (från 56 till 57 %). I fråga om åldersfördelningen märkes i städerna en relativ ökning av åldersgrupperna under 7 år (från 43 till 50 % av hela antalet barn) och motsvarande minskning av åldersgruppen 7—10 år. På landsbygden hade åldersgruppen 10—16 år och i någon mån också åldersgrupperna under 7 år ökat på bekostnad av gruppen 7—10 år. Den mest iögonfallande skillnaden mellan åldersfördelningen på landsbygden och i städerna bestod i att barnen under skolåldern voro relativt taget nästan dubbelt så talrika i städerna som på

Tab. 35. Barn, som under åren 1943 och 1946 voro föremål för samhällsvård, fördelade i procent efter kön, ålder och börd.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	1943	1946	1943	1946	1943	1946
Hela antalet barn	15 351	12 287	12 365	13 252	27 716	25 539
Därav i %:						
a) Gossar	53.9	53.9	56.1	57.1	54.8	55.6
Flickor	46.1	46.1	43.9	42.9	45.2	44.4
b) I åldern						
under 1 år	1.4	1.6	5.4	5.8	3.2	3.8
1—3 »	6.0	7.0	15.8	18.6	10.3	13.0
3—7 »	15.7	16.9	21.7	25.1	18.4	21.1
7—10 »	24.1	16.7	20.4	14.6	22.5	15.7
10—16 »	51.9	56.7	36.4	35.5	45.0	45.7
16— »	0.9	1.1	0.3	0.4	0.6	0.7
c) Utomäktenskapliga	56.5	55.0	46.9	43.2	52.2	48.9

landet. Omkring hälften (på landsbygden 55 %, i städerna 43 %) av de barn, som år 1946 fingo samhällsvård, hade utomäktenskaplig börd. Deras antal hade, särskilt i städerna, minskat sedan år 1943. Barnens fördelning efter kön, ålder och börd i olika delar av riket framgår av tab. 36.

I tab. 37 redovisas dels de uppgivna orsakerna till att barnen blivit omhändertagna för samhällsvård och dels vårdfallens fördelning på olika vårdformer. På landsbygden hade antalet barn, omhändertagna på grund av nöd i hemmet eller värnlöshet och antalet barn, omhändertagna på grund av sjukdom m. m., minskat, relativt sett, ungefär lika mycket (med 1/3) sedan år 1943. I städerna uppvisas däremot för den förra gruppen en ökning

Tab. 36. Barn, som under år 1946 voro föremål för samhällsvård, fördelade i procent efter kön, börd och ålder i olika delar av riket.

Riksområden	Antal omhändertagna barn	Därav i %								
		Gossar	Flickor	U.ä.	I åldern					
					under 1 år	1-3 år	3-7 år	7-10 år	10-16 år	16- år
<i>Landsbygden</i>	12 287	53.9	46.1	55.0	1.6	7.0	16.8	16.8	56.7	1.1
Mälardalen	2 450	55.4	44.6	51.1	1.1	7.9	18.6	18.2	53.3	0.9
Östra Götaland	1 941	52.0	48.0	55.5	2.1	7.5	16.1	15.3	57.8	1.2
Skåne, Blekinge och Halland	1 750	52.7	47.3	66.5	1.4	6.5	14.8	17.0	59.0	1.3
Bohuslän och Västergötland	1 386	57.3	42.7	52.4	1.9	6.5	16.7	16.0	57.7	1.2
Dalarna och Nedre Norrland	3 263	53.8	46.2	56.6	1.6	6.0	16.6	17.3	57.5	1.0
Övre Norrland	1 497	52.4	47.6	46.4	1.9	8.3	18.2	15.4	55.6	0.6
<i>Städerna</i>	13 252	57.1	42.9	43.3	5.8	18.6	25.1	14.7	35.4	0.4
Stockholm	3 793	57.4	42.6	40.5	7.5	25.2	26.4	11.9	28.9	0.1
Göteborg	2 188	59.0	41.0	37.9	6.4	17.8	26.0	16.3	33.5	0.0
Malmö	861	58.1	41.9	38.3	4.8	17.0	26.7	13.2	38.2	0.1
Övr. städer över 30 000 inv.	2 734	57.4	42.6	41.1	5.0	17.5	25.2	16.1	35.4	0.8
Städer under 30 000 inv.	3 676	55.0	45.0	52.3	4.6	13.5	22.6	15.7	42.7	0.9
<i>Hela riket</i>	25 539	55.5	44.5	49.0	3.8	13.0	21.1	15.7	45.7	0.7

Tab. 37. Orsaker till omhändertagandet samt vårdform för barn, som under år 1946 voro föremål för samhällsvård.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	1946	Ökning el. minskning i % sedan 1943	1946	Ökning el. minskning i % sedan 1943	1946	Ökning el. minskning i % sedan 1943
Hela antalet barn	12 287	— 20·0	13 252	+ 7·2	25 539	— 7·9
Omhändertagna på grund av nöd i hemmet, värnlöshet	10 588	— 19·4	11 407	+ 10·1	21 995	— 6·4
sjukdom m. m.	1 778	— 21·6	1 907	— 7·6	3 685	— 14·9
Summa orsaker till omhändertagandet	12 366	— 19·7	13 314	+ 7·1	25 680	— 7·7
Vårdade i						
enskilt hem	9 546	— 20·0	6 925	+ 8·3	16 471	— 10·1
barnhem	1 324	— 7·0	5 756	+ 16·5	7 080	+ 11·2
annan anstalt	1 547	— 28·5	1 608	— 16·8	3 155	— 23·0
Summa vårdfall	12 417	— 20·0	14 289	+ 7·7	26 706	— 7·2
Antal barn, vilkas omhändertagande ej verkställdes	42	+ 55·6	43	— 56·1	85	— 32·0

med 10 % och för den senare en minskning med 8 %. Utvecklingen sedan år 1943 hade endast obetydligt påverkat de två orsaksgruppernas relativa storlek. Gruppen nöd i hemmet eller värnlöshet utgjorde sålunda år 1943 84 % och år 1946 86 % av hela antalet redovisade orsaker (tab. 38). Gruppens relativa storlek var under redogörelseåret nästan exakt densamma på landsbygden och i städerna.

Man finner av tab. 37, att minskningen sedan år 1943 av antalet för samhällsvård omhändertagna barn på landsbygden huvudsakligen gällde barn, som vårdats i enskilt hem eller på »annan anstalt». I städerna visade antalet för samhällsvård omhändertagna barn, som vårdats i enskilt hem, en ökning på 8 % och antalet på barnhem vårdade en ökning på 17 %. De på »annan anstalt» vårdade minskade däremot med 17 %. Den utan jämförelse vanligaste vårdformen var inackordering i enskilt hem (tab. 38). Denna

Tab. 38. Fördelning efter orsaker till omhändertagandet samt vårdform för barn, vilka under åren 1943 och 1946 voro föremål för samhällsvård.

	Landsbygden		Städerna		Hela riket	
	1943	1946	1943	1946	1943	1946
Antal redovisade orsaker	15 406	12 366	12 426	13 314	27 832	25 680
Därav i %:						
Nöd i hemmet, värnlöshet ..	85·3	85·6	83·4	85·7	84·4	85·7
Sjukdom m. m.	14·7	14·4	16·6	14·3	15·6	14·3
Antal redovisade vårdfall	15 519	12 417	13 266	14 289	28 785	26 706
Därav i %:						
Enskilt hem	76·9	76·9	48·2	48·5	63·7	61·7
Barnhem	9·2	10·7	37·2	40·3	22·1	26·5
Annat anstalt	13·9	12·4	14·6	11·2	14·2	11·8

Tab. 39. Fördelningen efter orsaker till omhändertagandet samt vårdform för barn, som under år 1946 voro föremål för samhällsvård i olika delar av riket.

Riksområden	Antal redovisade orsaker	Därav i %		Antal vårdfall	Därav i %		
		nöd i hemmet, värnlöshet	sjukdom m. m.		ensk. hem	barnhem	annan anstalt
<i>Landsbygden</i>	12 366	85·6	14·4	12 417	76·9	10·7	12·4
Mälardalen	2 467	83·8	16·2	2 474	71·1	14·5	14·4
Östra Götaland	1 957	83·6	16·4	1 966	74·3	11·0	14·7
Skåne, Blekinge och Halland ...	1 755	86·3	13·7	1 763	80·9	8·3	10·8
Bohuslän och Vänerlän	1 405	86·0	14·0	1 393	77·5	10·6	12·0
Dalarna och Nedre Norrland ...	3 279	87·2	12·8	3 301	79·3	9·4	11·3
Övre Norrland	1 503	86·6	13·4	1 520	79·1	9·7	11·2
<i>Städerna</i>	13 314	85·7	14·3	14 289	48·5	40·3	11·2
Stockholm	3 800	87·7	12·3	4 280	41·6	49·6	8·8
Göteborg	2 188	88·5	11·5	2 324	45·1	48·0	6·9
Malmö	861	89·3	10·7	959	36·5	50·5	13·0
Övr. städer över 30 000 inv.....	2 778	78·5	21·5	2 935	47·0	34·4	18·6
Städer under 30 000 inv.....	3 687	86·4	13·6	3 791	62·4	27·0	10·6
<i>Hela riket</i>	25 680	85·7	14·3	26 706	61·7	26·5	11·8

vårdform förekom betydligt oftare på landsbygden (77 % av antalet vårdfall) än i städerna (49 % av antalet vårdfall). I båda fallen, men särskilt i städerna, var den vanligare än bland de nytillkomna fallen (jfr tab. 32). Antalet barn, som vårdats på barnhem, var däremot, relativt taget, väsentligt mindre bland dem, som under år 1946 varit föremål för samhällsvård än bland dem, som under året omhändertagits för samhällsvård. Detta beror på att de flesta barnhem endast lämna tillfällig vård. Antalet fall, då barnen vårdats på barnhem, uppgick på landsbygden till 11 % och i städerna till 40 % av de redovisade vårdfallen. Barnhemsvården var sålunda bortåt fyra gånger vanligare i städerna än på landet.

De uppgivna orsakernas fördelning på gruppen nöd i hemmet eller värnlöshet och på gruppen sjukdom m. m. samt vårdfallens fördelning på olika vårdformer inom olika riksområden framgår av tab. 39.

Vårdtid. Vårdkostnader.

Vårdtidens längd. Vårdens varaktighet belyses av uppgifterna i tab. 40 och 41. I den förra ha de barn och ungdomar, vilkas omhändertagande för skyddsuppfostran upphört under redogörelseåret av annan orsak än dödsfall, fördelats efter det år vederbörande omhändertogs, allt i kombination med olika orsaksgupper (orsak till omhändertagandet), vårdformer, åldersgrupper m. m. I den senare tabellen återfinnas liknande uppgifter beträffande dem, för vilka omhändertagandet för samhällsvård upphört under år 1946. Vidare har i båda tabellerna medelantalet vårdår dvs. medelantalet

Tab. 40. Vårdtidens längd för barn och ungdomar, omhändertagna för skydds-
fostran, vilka under år 1946 avgått av annan orsak än dödsfall.

	Hela antalet barn och ungdom	Därav, i %, omhändertogs år							Omh- tagna medel- antal år	
		1946	1944- 1945	1942- 1943	1940- 1941	1938- 1939	1936- 1937	1934- 1935		1933 och ti- digare
<i>Landsbygden.</i>										
Omhändertagna på grund av vanvård m. m.	81	8	22	15	12	6	15	6	16	6.5
fara för vanart	146	4	23	25	14	8	6	6	14	5.9
vanart under 18 år	126	2	25	29	21	8	7	2	6	5.1
vanart 18—21 år	19	5	26	48	5	11	—	—	5	3.8
mer än en orsak	38	18	8	18	16	8	21	—	11	5.8
Vårdform:										
Enskilt hem	198	4	19	20	13	8	12	6	18	6.8
Barnhem	57	16	40	23	11	3	2	3	2	3.1
Ungdomsvårdsskola	115	2	19	35	21	8	8	2	5	5.1
Annan anstalt	30	—	24	20	20	13	10	—	13	6.1
Vårdade på mer än ett sätt.	10	30	10	20	30	—	10	—	—	3.7
I åldern:										
under 1 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1—3 »	11	45	55	—	—	—	—	—	—	0.9
3—7 »	19	32	47	16	5	—	—	—	—	1.6
7—10 »	19	15	42	11	21	11	—	—	—	3.1
10—16 »	60	7	32	30	11	7	11	—	2	3.9
16—18 »	157	1	17	23	11	6	12	10	20	7.4
18—21 »	112	2	17	27	24	10	9	1	10	5.9
21— »	32	3	9	35	25	16	3	—	9	5.3
Gossar	236	6	22	23	16	7	10	4	12	5.7
Flickor	174	5	22	27	16	8	8	3	11	5.6
Inomäktenskapliga	300	7	22	28	17	7	8	4	7	5.0
Utomäktenskapliga	110	2	21	15	13	8	12	4	25	7.6
Samtliga	410	6	22	25	16	7	9	4	11	5.7
<i>Städerna.</i>										
Omhändertagna på grund av vanvård m. m.	55	13	25	11	4	11	5	4	27	6.9
fara för vanart	112	4	24	21	16	12	9	4	10	5.7
vanart under 18 år	380	3	20	32	27	10	3	2	3	4.7
vanart 18—21 år	72	7	36	53	3	—	1	—	—	2.6
mer än en orsak	36	8	22	28	—	11	6	6	19	6.3
Vårdform:										
Enskilt hem	154	7	32	19	10	8	6	4	14	5.4
Barnhem	81	11	36	22	11	7	3	3	7	4.2
Ungdomsvårdsskola	322	2	13	38	27	11	4	2	3	4.9
Annan anstalt	84	4	30	34	11	6	6	—	9	4.7
Vårdade på mer än ett sätt.	14	21	21	7	15	21	15	—	—	4.5
I åldern:										
under 1 år	1	100	—	—	—	—	—	—	—	0.5
1—3 »	7	29	71	—	—	—	—	—	—	1.0
3—7 »	21	14	52	29	5	—	—	—	—	2.0
7—10 »	13	8	46	16	15	15	—	—	—	3.4
10—16 »	55	18	38	24	7	7	2	4	—	3.0
16—18 »	85	4	22	20	24	9	7	2	12	5.7
18—21 »	308	3	22	30	18	11	5	2	9	5.3
21— »	165	1	12	43	24	9	4	3	4	4.9
Gossar	394	5	19	26	23	12	5	3	7	5.2
Flickor	261	4	28	37	13	3	3	2	7	4.4
Inomäktenskapliga	501	5	23	31	20	9	4	2	6	4.7
Utomäktenskapliga	154	2	23	28	17	12	5	5	8	5.4
Samtliga	655	5	23	31	19	9	4	2	7	4.9

	Hela antalet barn och ungdom	Därav, i %, omhändertogos år								Omhändertagna medelantal år
		1946	1944-1945	1942-1943	1940-1941	1938-1939	1936-1937	1934-1935	1933 och tidigare	
<i>Hela riket.</i>										
Omhändertagna på grund av vanvård m. m.	136	9	24	13	9	8	11	5	21	6.7
fara för vanart	258	4	24	23	15	9	7	5	13	5.8
vanart under 18 år	506	3	21	31	25	10	4	2	4	4.8
vanart 18—21 år	91	7	34	52	3	2	—	—	1	2.8
mer än en orsak	74	13	15	23	8	9	14	3	15	6.0
Vårdform:										
Enskilt hem	352	5	25	20	12	8	9	5	16	6.2
Barnhem	138	13	38	22	11	6	2	3	5	3.7
Ungdomsvårdsskola	437	2	15	37	26	10	4	2	4	4.9
Annan anstalt	114	3	28	31	13	8	7	—	10	5.1
Vårdade på mer än ett sätt.	24	25	17	13	21	12	12	—	—	4.1
I åldern:										
under 1 år	1	100	—	—	—	—	—	—	—	0.5
1—3 »	18	39	61	—	—	—	—	—	—	0.9
3—7 »	40	23	50	22	5	—	—	—	—	1.8
7—10 »	32	13	44	12	19	12	—	—	—	3.3
10—16 »	115	12	35	27	9	7	7	2	1	3.5
16—18 »	242	2	19	22	15	7	10	7	18	6.8
18—21 »	420	3	20	29	20	10	6	2	10	5.5
21— »	197	1	12	42	24	10	4	2	5	5.0
Gossar	630	6	20	25	20	10	7	3	9	5.4
Flickor	435	4	26	33	14	7	5	2	9	4.9
Inomäktenskapliga	801	6	23	30	18	8	6	2	7	4.8
Utomäktenskapliga	264	2	22	23	15	10	8	5	15	6.3
Samtliga	1065	5	22	28	18	9	6	3	9	5.2
Samtliga ej avgångna under året	6 837	14	31	24	13	7	5	3	3	3.9
Totala antalet omhändertagna	7 902	13	30	24	13	8	5	3	4	4.1

år, som omhändertagandet varit, beräknats för varje särskild grupp. Den genomsnittliga vårdtiden för vissa grupper redovisas dessutom i tab. 42.

De, som för år 1946 varit föremål för skyddsuppfostran och avgått under året hade i genomsnitt vårdats i 5.2 år och de som varit omhändertagna för samhällsvård och avgått under året i 3.2 år. Av de förstnämnda hade 27 % omhändertagits år 1944 eller senare och 55 % åren 1938—1943 mot 71 resp. 14 % av de senare. Att vårdtiden för dem, som omhändertagits för skyddsuppfostran, är längre än för dem, som omhändertagits för samhällsvård är nästan alltid fallet, även när de avgångna uppdelas i olika grupper efter kön, börd, ålder och vårdform (tab. 42). Medelantalet vårdår för dem, som omhändertagits på landsbygden, är så gott som undantagslöst större än för dem, som omhändertagits i städerna. Detta gäller både gruppen omhändertagna för skyddsuppfostran och gruppen omhändertagna för samhällsvård. Den genomsnittliga vårdtiden för dem, som varit omhändertagna för skyddsuppfostran på grund av vanvård, var längre än för dem, som omhändertagits antingen på grund av fara för vanart eller på grund av vanart. Omhändertagande för samhällsvård på grund av nöd i hemmet hade enligt tab. 41 i allmänhet medfört betydligt längre vårdtid än i de fall omhändertagandet föranletts av sjukdom. De utom äktenskapet födda barnen hade

Tab. 41. Vårdtidens längd för barn, omhändertagna för samhällsvård, vilka under år 1946 avgått av annan orsak än dödsfall.

	Hela antalet barn	Därav, i %, omhändertogs år								Omhändertagna medelantal år
		1946	1944-1945	1942-1943	1940-1941	1938-1939	1936-1937	1934-1935	1933 och tidigare	
<i>Landsbygden.</i>										
Omhändertagna på grund av nöd i hemmet, värlöshet .. sjukdom m. m.	1 579 247	16 32	20 30	12 10	9 7	9 9	7 4	8 4	19 4	6.3 3.5
Vårdform:										
Enskilt hem.....	1 326	10	16	14	11	10	8	9	22	7.2
Barnhem.....	311	43	41	6	4	2	1	1	2	1.8
Annan anstalt.....	178	32	26	9	8	11	5	5	4	3.8
Vårdade på mer än ett sätt.	11	55	27	9	—	—	9	—	—	1.6
I åldern:										
under 1 år	24	100	—	—	—	—	—	—	—	0.5
1—3 »	160	44	55	1	—	—	—	—	—	0.9
3—7 »	287	37	37	18	8	—	—	—	—	1.7
7—10 »	175	33	32	12	11	10	1	1	—	2.4
10— »	1 180	6	11	12	11	13	10	11	26	8.2
Gossar.....	943	19	21	12	9	9	6	7	17	5.8
Flickor.....	883	17	21	12	9	9	7	8	17	6.0
Inomäktenskapliga.....	941	27	27	11	8	8	5	6	8	4.2
Utomäktenskapliga.....	885	9	15	13	10	9	8	9	27	7.7
Samtliga	1 826	18	21	12	9	9	7	7	17	5.9
<i>Städerna.</i>										
Omhändertagna på grund av nöd i hemmet, värlöshet .. sjukdom m. m.	4 057 640	60 71	23 15	3 4	3 2	2 3	2 1	1 1	6 3	2.2 1.7
Vårdform:										
Enskilt hem.....	1 272	31	22	8	7	5	5	4	18	5.1
Barnhem.....	2 849	75	22	1	1	0	0	0	1	0.8
Annan anstalt.....	360	66	13	4	3	4	2	2	6	2.3
Vårdade på mer än ett sätt.	216	62	30	2	2	1	1	1	1	1.2
I åldern:										
under 1 år	313	100	0	—	—	—	—	—	—	0.5
1—3 »	1 351	70	30	—	—	—	—	—	—	0.7
3—7 »	1 325	73	22	4	1	—	—	—	—	0.8
7—10 »	542	65	26	3	2	3	1	—	—	1.1
10— »	1 166	28	16	7	8	7	6	5	23	6.1
Gossar.....	2 677	63	21	3	3	2	2	1	5	2.0
Flickor.....	2 020	60	23	3	2	3	1	2	6	2.2
Inomäktenskapliga.....	3 365	71	20	2	2	1	1	1	2	1.3
Utomäktenskapliga.....	1 332	38	27	6	4	4	2	3	16	4.2
Samtliga	4 697	62	22	3	3	2	1	1	6	2.1
<i>Hela riket.</i>										
Omhändertagna på grund av nöd i hemmet, värlöshet .. sjukdom m. m.	5 636 887	48 60	22 19	6 5	4 4	4 4	3 2	3 2	10 4	3.3 2.2
Vårdform:										
Enskilt hem.....	2 598	20	19	11	9	8	6	7	20	6.2
Barnhem.....	3 160	72	24	1	1	1	0	0	1	0.9
Annan anstalt.....	538	55	17	6	4	6	3	3	6	2.8
Vårdade på mer än ett sätt.	227	62	29	3	2	1	1	1	1	1.2
I åldern:										
under 1 år	337	100	0	—	—	—	—	—	—	0.5
1—3 »	1 511	67	32	1	—	—	—	—	—	0.7

	Hela antalet barn	Därav, i %, omhändertogs år									Omhändertagna medeltal antal år
		1946	1944-1945	1942-1943	1940-1941	1938-1939	1936-1937	1934-1935	1933 och tidigare		
3—7 år	1 612	66	25	7	2	—	—	—	—	1.0	
7—10 „	717	57	27	6	5	5	0	0	—	1.4	
10— „	2 346	17	14	9	9	10	8	8	25	7.2	
Gossar	3 620	51	21	6	4	4	3	3	8	3.0	
Flickor	2 903	47	22	6	4	4	3	4	10	3.4	
Inomäktenskapliga	4 306	61	22	4	3	3	2	2	3	1.9	
Utomäktenskapliga	2 217	26	22	8	7	6	4	6	21	5.6	
Samtliga	6 523	49	22	6	4	4	3	3	9	3.2	
Samtliga ej avgångna under året	18 907	19	21	15	13	9	9	7	7	4.9	
Totala antalet omhändertagna	25 430	27	21	13	10	8	7	6	8	4.4	

enligt tab. 42 i genomsnitt vårdats längre än de i äktenskapet födda. Skillnaden var störst beträffande dem, som omhändertagits för samhällsvård. I fråga om vårdtiden inom de olika vårdformerna må följande framhållas. Omhändertagandet hade i genomsnitt varat längst för dem, som varit inackorderade i enskilt hem (6.2 år) och kortast för dem, som vårdats på barnhem (1.0 år). I förra fallet spelade sättet för omhändertagandet ingen roll, men i det senare fallet låg medeltalet betydligt högre, då skyddsuffostran (3.7 år) än då samhällsvård (0.9 år) tillgripits.

Antalet under år 1946 avgångna barn och ungdomar, för vilka beräkningarna rörande medeltalet vårdår gjorts, uppgick till 7 588, dvs. 23 % av samtliga, som under året varit omhändertagna för skyddsuffostran eller samhällsvård. Av dem för skyddsuffostran omhändertagna hade 14 % avgått under året och av dem för samhällsvård omhändertagna 26 %. Mot-

Tab. 42. Medeltal vårdår för olika grupper av omhändertagna barn och ungdomar, som under år 1946 avgått av andra orsaker än dödsfall.

	Samtliga	Gos-sar	Flic-kor	Födda i ä.	Födda u. ä.	I åldern			Vårdade i			
						under 7 år	7-16 år	16 år och där-över	ensk.hem	barn-hem	ungd.-vårds-skola	annan an-stalt
Omhändertagna för skyddsuffostran ...	5.2	5.4	4.9	4.8	6.3	1.5	3.5	5.7	6.2	3.7	4.9	5.1
därav												
på landsbygden...	5.7	5.7	5.6	5.0	7.6	1.3	3.7	6.6	6.8	3.1	5.1	6.1
i städerna	4.8	5.2	4.4	4.7	5.4	1.7	3.1	5.3	5.4	4.2	4.9	4.7
Omhändertagna för samhällsvård	3.2	3.0	3.4	1.9	5.6	0.8	2.3	9.8	6.2	0.9	—	2.8
därav												
på landsbygden...	5.9	5.8	6.0	4.2	7.7	1.4	3.8	9.8	7.2	1.8	—	3.8
i städerna	2.1	2.0	2.2	1.3	4.2	0.7	1.6	9.9	5.1	0.8	—	2.3
Samtliga	3.5	3.4	3.6	2.4	5.7	0.8	2.4	8.3	6.2	1.0	4.9	3.2
därav												
på landsbygden...	5.9	5.8	5.9	4.4	7.7	1.4	3.8	8.9	7.1	2.0	5.1	4.1
i städerna	2.5	2.4	2.5	1.7	4.3	0.7	1.7	7.7	5.2	0.9	4.9	2.8

svarande procenttal för barn och ungdomar, omhändertagna olika år, ha beräknats i nedanstående tablå:

	År 1946 avgångna i % av dem som varit omhändertagna sedan år							
	1946	1944, 1945	1942, 1943	1940, 1941	1938, 1939	1936, 1937	1934, 1935	1933 o. tidigare
Skyddsuppfostran	5	10	16	18	15	16	12	31
Samhällsvård	47	26	11	11	13	11	14	30
Tillhopa	42	21	13	13	13	12	14	30

Av dem, som under redovisningsåret omhändertagits för samhällsvård, avgick således ungefär hälften samma år och av dem, som omhändertagits de två närmast föregående åren (och kvarstodo vid årets början), en fjärdedel. För barn, som varit omhändertagna för samhällsvård sedan åren 1934—1943, dvs. mellan 3 och 12 år, var däremot avgångsprocenten (mellan 11 och 14 %) betydligt lägre. För gruppen omhändertagna år 1933 och tidigare steg den slutligen till 30. Medan sålunda avgångsprocenten beträffande samhällsvårdsfallen var högst för dem, som omhändertagits under redovisningsåret och de två närmast föregående åren, var den i fråga om dem för skyddsuppfostran omhändertagna lägst för dessa två grupper: för dem år 1946 omhändertagna 5 % och för dem år 1944 eller 1945 omhändertagna 10 %. De för skyddsuppfostran åren 1936—1943 omhändertagna uppvisade högre procent avgångna än motsvarande grupper av samhällsvårdsfallen (se tablå).

Vårdkostnader för omhändertagna barn. Primäruppgifterna om vårdkostnaderna avse kommunernas direkta bruttoutgifter för vård av omhändertagna barn, oavsett om dessa utgifter sedermera ersatts från annat håll eller ej. Kommunernas sammanlagda vårdkostnader för de omhändertagna barnen redovisas länsvis i tab. IX. De viktigaste summorna samt deras relativa förändringar sedan år 1943 framgå av tab. 43.

Vårdkostnadernas totalsumma för hela riket uppgick år 1946 till 10,9 milj. kr, varav 5,0 milj. kr på landsbygden och 5,9 milj. kr i städerna. Huvudparten, 10,1 milj. (93 %), utgjorde vårdavgifter till enskilda eller till anstalter och resten, 0,8 milj. kr (7 %), kostnader för utrustning, resor m. m.

I jämförelse med år 1943 hade totalsumman minskat med 7 %. På landsbygden var den 15 % mindre men i städerna 1 % större än för tre år sedan. Utgifterna för enbart vårdavgifter hade dock minskat även i städerna (2 %). Totalsummans ökning berodde sålunda på, att beloppet för »annan kostnad» här stigit med ej mindre än 35 % (på landsbygden endast med 1 %). Utgifterna för de olika vårdformerna visade i allmänhet minskning sedan år 1943. Enda undantaget var barnavårdsnämndernas i städerna utgifter för inackordering i enskilt hem. Denna post hade nämligen stigit med 25 %, vilket sammanhänger med att antalet av städernas barnavårdsnämnder i enskilt hem inackorderade barn och ungdomar ökat med ungefär $\frac{1}{10}$ sedan år 1943 (på landet däremot en minskning med ca $\frac{1}{6}$). Emellertid

Tab. 43. Kommunernas bruttokostnader för barnavård år 1946 och deras relativa förändring sedan år 1943.

	Vårdkostnader i tusental kr. år 1946			Ökning eller minskning i procent sedan år 1943		
	Lands- bygden	Städerna	Hela riket	Lands- bygden	Städerna	Hela riket
Summa vårdkostnader	4 988·4	5 883·1	10 871·5	-15·0	+ 0·8	- 7·1
Därav:						
a) Skyddsuppfostran	1 091·0	1 312·1	2 403·1	-11·1	- 0·8	- 5·7
Samhällsvård	3 879·9	4 533·0	8 412·9	-16·0	+ 2·3	- 7·1
Både skyddsuppfostran och sam- hällsvård	17·5	38·0	55·5	+ 1·2	-53·5	-44·0
b) Enskilt hem	3 255·8	2 536·3	5 792·1	-11·5	+24·8	+ 1·4
Barnhem	721·0	1 494·2	2 215·2	-19·2	-17·6	-18·1
Ungdomsvårdsskola	141·0	279·4	420·4	-27·0	- 8·3	-15·6
Annan anstalt	737·3	801·3	1 538·6	-23·1	- 2·3	-13·5
Vårdade på mer än ett sätt ...	133·3	771·9	905·2	- 7·2	-10·6	-10·1
c) Vårdavgifter	4 711·2	5 358·3	10 069·5	-15·8	- 1·6	- 8·8
Annan kostnad	277·2	524·8	802·0	+ 1·4	+35·3	+21·3

var också, såsom tab. 44 visar, den genomsnittliga vårdkostnaden per månad större år 1946 än år 1943. Trots att antalet barn, som av städernas barnavårdsnämnder inackorderats på barnhem stigit med omkring $\frac{1}{10}$ sedan föregående redovisningstillfälle, hade de totala vårdkostnaderna sjunkit med 18 %. Orsaken härtill är att uppgifterna om vårdkostnaderna på kommunens egna barnhem haft annan karaktär år 1946 än år 1943, varom mer

Tab. 44. Vårdkostnad i medeltal, kronor per månad, åren 1946 och 1943 inom olika vårdformer.¹

	Enskilt hem	Barnhem		Ungdoms- vårds- skola	Annan anstalt	Samtliga
		utom kommun- nen	inom kommunen			
<i>Landsbygden.</i>						
Skyddsuppfostran	28	48	44	20	47	31
Samhällsvård	28	50	54	—	51	32
Samtliga år 1946	28	49	51	20	50	32
» » 1943	25	52	75	27	41	30
<i>Städerna.</i>						
Skyddsuppfostran	32	58	45	15	53	29
Samhällsvård	34	54	53	—	66	42
Samtliga år 1946	34	55	51	15	63	38
» » 1943	29	64	85	23	60	42
<i>Hela riket.</i>						
Skyddsuppfostran	30	52	44	16	50	30
Samhällsvård	30	52	53	—	58	36
Samtliga år 1946	30	52	51	16	56	34
» » 1943	26	57	83	24	48	35

¹ Tabellens medeltal grunda sig på uppgifterna angående barn, som erhållit endast ett slags vård. Utgifter för utrustning, resor o. dyl. ingå icke i de beräknade genomsnittskostnaderna.

här nedan. Flertalet (ca $\frac{1}{10}$) av de i städerna omhändertagna barnen, som vårdats på barnhem, och för vilka barnavårdsnämnderna haft några kostnader, hade nämligen vårdats på barnhem inom kommunen.

På landsbygden utgjorde år 1946 65 % av vårdkostnaderna utgifter för inackordering i enskilt hem, dvs. ungefär lika stor del som år 1943 (63 %). I städerna uppgick motsvarande andel år 1946 till 43 % och år 1943 till 35 %. Vård på barnhem hade på landet dragit 14 % och i städerna 25 % av de totala vårdkostnaderna (år 1943 15 resp. 31 %).

Vårdavgift per månad. Ibland ha barnavårdsnämnderna icke haft några utgifter för de omhändertagna barnens vård. Absoluta och relativa antalet barn, som inom olika vårdformer vårdats kostnadsfritt under år 1946 framgår av följande tablå:

Vårdform	Skyddsuppfostran		Samhällsvård	
	Antal barn och ungdom utan vårdkostnad	i % av samtliga	Antal barn utan vårdkostnad	i % av samtliga
Enskilt hem	522	17.1	571	3.7
Barnhem	154	13.6	134	2.3
Ungdomsvårdsskola	379	16.3	—	—
Annan anstalt	185	24.0	605	21.8
Vårdade på mer än ett sätt	17	3.3	16	1.3
Omhändertagandet ej verkställt	118	88.7	80	94.1
Summa	1 375	17.4	1 406	5.5
Därav:				
Landsbygd	520	15.0	914	7.4
Städer	855	19.2	492	3.7

För tillhoppa 2 781 barn, dvs. 8 % av samtliga barn, som varit föremål för skyddsuppfostran eller samhällsvård under år 1946, hade inga vårdkostnader redovisats. En stor del av dessa barn hade vårdats i enskilt hem. Sålunda mottagas i synnerhet äldre barn ej sällan i enskilda hem utan särskild ersättning. Även vården på barnhem är i vissa fall kostnadsfri. På somliga barnhem är den avgiftsfri på grund av donationsbestämmelser eller andra föreskrifter. En del dispensärbarnhem, vid vilka hela vårdkostnaden betalas av landstinget, lämna likaså kostnadsfri vård. Av eleverna vid ungdomsvårdsskolorna ha relativt många vårdats utan ersättning. För ungdomsvårdsskoleelever, som uppnått 18 års ålder, erläggas nämligen barnavårdsnämnderna inga vårdavgifter. Detta torde också vara fallet för en del villkorligt utskrivna, av vilka många troligen vistats i sina föräldrahem. Åtskilliga av dem torde då själva ha förtjänat sitt uppehälle. Det relativt största antalet (22 %) avgiftsfritt vårdade förekom inom vårdformen »annan anstalt». Av de för skyddsuppfostran omhändertagna barnen hade 1 375 eller 17 % vårdats utan kostnad. För gruppen samhällsvård utgjorde antalet 1 406 eller 6 %. Den högre frekvensen bland de förstnämnda beror huvudsakligen på den större andelen äldre barn inom gruppen samt på de villkor-

Tab. 45. Den genomsnittliga vårdavgiften inom olika vårdformer i olika delar av riket år 1946, kronor per månad.

Riksområden	Enskilt hem			Barnhem	Ungdomsvårds-skola	Annan anstalt	Samtliga
	inom kommunen	utom kommunen	tillhoppa				
<i>Landsbygden</i>	27	28	28	50	20	50	32
Mälardalen	30	32	31	51	19	65	37
Östra Götaland	25	26	26	50	18	56	31
Skåne, Blekinge och Halland	25	28	26	49	20	55	30
Bohuslän och Vänerlän	28	28	28	54	19	44	31
Dalarna och Nedre Norrland	28	29	28	47	22	33	30
Övre Norrland	26	26	26	47	19	41	29
<i>Städerna</i>	34	34	34	52	15	63	38
Stockholm	48	45	46	52	15	86	50
Göteborg	36	29	31	51	14	54	35
Malmö	31	24	28	49	15	63	34
Övr. städer över 30 000 inv.	31	30	30	58	15	56	36
Städer under 30 000 inv.	29	30	30	51	16	51	34
<i>Hela riket</i>	29	31	30	52	16	56	35

liga utskrivningarna. Vården av de för skyddsuppfostran omhändertagna barnen var oftare kostnadsfri i städerna än på landsbygden.

Den genomsnittliga vårdkostnaden per månad inom olika vårdformer bland barn, för vilka ersättning utgått, framgår av tab. 44. I allmänhet tycks vård av ett och samma slag ha kostat ungefär lika mycket, oavsett om vederbörande varit omhändertagen för skyddsuppfostran eller för samhällsvård. Ett undantag utgjorde vård på barnhem inom kommunen, vilken kostat ungefär 20 % mer för dem, som åtnjutit samhällsvård än för dem, som varit omhändertagna för skyddsuppfostran. Även den månatliga vårdkostnaden på annan anstalt för dem, som i städerna omhändertagits för samhällsvård översteg kostnaden för dem, som där omhändertagits för skyddsuppfostran.

Ersättningen för vård i enskilt hem utgjorde år 1946 i medeltal 30 kr per månad eller 15 % mer än år 1943. I städerna var den något högre (34 kr) än på landet (28 kr). Vården på barnhem utom kommunen kostade år 1946 52 kr i månaden mot 57 kr föregående redovisningsår. För vård på barnhem inom kommunen har genomsnittskostnaden beräknats till 51 kr, vilket är 34 kr mindre än år 1943. Skillnaden torde bero på, att nämnderna tidigare räknat med de faktiska kostnaderna för vård på de egna barnhemmen men år 1946 uppgivit endast den vårdavgift, som från den 1 januari, enligt bestämmelserna om statsbidrag till driften av barnhem, får uttagas (högst 2 kr per dag för spädbarn och 1: 50 kr för andra barn) för att statsbidrag skall kunna erhållas. — Barnavårdsnämndernas kostnader för vården vid de av staten ägda eller drivna ungdomsvårdsskolorna utgöras främst av skolavgift, uppgående till 300 kr årligen för varje i ungdomsvårdsskola vårdad eller därifrån utackorderad elev, som omhändertagits före fyllda 18 år. Dessutom skall för nyintagen elev betalas ett beklädnadsbidrag på 200 kr och

för villkorligt utskriven elev eftervårdsavgift med högst 75 kr per år. Enligt föreliggande uppgifter utgjorde under redovisningsåret medelvårdavgiften vid ungdomsvårdsskolorna 20 kr per månad för dem, som omhändertagits på landet och 15 kr för dem, som omhändertagits i städerna. Detta innebär en minskning med ungefär $\frac{1}{4}$, resp. $\frac{1}{3}$ sedan år 1943. För vård på annan anstalt (sjukvårdsanstalt) betalades i genomsnitt av landskommunernas barnavårdsnämnder 50 kr per månad (år 1943 41 kr) och av städernas barnavårdsnämnder 63 kr (år 1943 60 kr).

Den månatliga vårdavgiften vid olika vårdformer i olika riksområden framgår av tab. 45. Variationerna i vårdavgifternas genomsnittliga storlek äro mest framträdande för vårdformen »annan anstalt».

VI. Fosterbarn under barnavårdsnämndernas tillsyn.

Fosterbarnsbegreppet m. m. Barnavårdslagens bestämmelser om fosterbarnsvården ändrades på ett genomgripande sätt vid 1945 års riksdag. I de nya bestämmelserna, som trädde i kraft den 1 januari 1946, har sålunda begreppet fosterbarn fått annan innebörd än förut. Som fosterbarn skola nu räknas alla barn under 16 år, som *fostras* i annat enskilt hem än hos föräldrarna eller särskilt förordnad förmyndare, vilken har vårdnaden om barnet. Till skillnad mot vad som tidigare varit fallet är alltså numera ett barn fosterbarn, oavsett om ersättning för vården betalas eller ej. Endast barn, vårdade i enskilt hem äro fosterbarn men ej t. ex. barn på barnhem. Fosterbarn stå under barnavårdsnämndens tillsyn. Om särskilda skäl föreligga, kan barnavårdsnämnd besluta, att fosterbarn även efter fyllda 16 år under viss tid, högst 2 år, skall stå under tillsyn på samma sätt som före fyllda 16 år. I vissa fall skall också barn, som *vistas* hos andra än föräldrar eller vårdnadshavare (vilka således ej övertagit uppfostringsplikten), enligt beslut av barnavårdsnämnd, anses som fosterbarn.

Av barnavårdsnämnd för samhällsvård eller skyddsuppfostran omhändertagna barn, som överlämnats till enskilt hem inom kommunen, äro som förut undantagna från den särskilda fosterbarnskontrollen. De fosterbarn, över vilka nämnden har tillsyn, utgöras sålunda dels av barn, som av föräldrar eller andra anhöriga inackorderats i enskilt hem inom kommunen och dels av barn, som omhändertagits av barnavårdsnämnden i annan kommun men överlämnats till enskilt hem inom den förstnämnda kommunens områden. Undantag från bestämmelserna om fosterbarnskontrollen kunna i vissa fall medgivas av Kungl. Maj:t. Barnavårdsnämnderna i Stockholm och Malmö ha sålunda fått tillstånd att själva utöva tillsyn över de barn, som av dem överlämnats till fosterhem utom den egna kommunen. Då dessa barn icke äro underkastade tillsyn av vistelsekommunernas barnavårdsnämnder, redovisas de ej i vistelsekommunernas fosterbarnsförteckningar, och ingå därtör icke i efterföljande statistik över fosterbarnen, vilken således avser fosterbarn under lokal tillsyn. Däremot redovisas de i de statistiska redogörelserna för Stockholm och Malmö bland de omhändertagna barnen såsom »överlämnade till enskilt hem utom kommunen». Deras antal uppgick till 1 819, varav 1 560 från Stockholm och 259 från Malmö.

Då barnavårdsnämnderna enligt barnavårdslagen skola utöva tillsyn över fosterbarnsvården, måste de känna till alla barn, vilka skola stå under tillsyn som fosterbarn. I barnavårdslagen stadgas därför, att barnafostrare, som mottagit fosterbarn, är skyldig anmäla detta till barnavårdsnämnden (51 §).

Tab. 46. Förekomsten av vårdavgifter inom olika riksområden år 1946.

Riksområden	Antal fosterbarn	Därav, i %, vårdade				Uppgift saknas
		utan avgift	mot avgift			
			månadsersättn.	engångsersättn.	skiftande, ej bet.	
<i>Landsbygden</i>	18 370	23·7	67·2	0·1	1·7	7·3
Mälardalen	3 697	21·5	71·2	0·0	1·2	6·1
Östra Götaland	3 487	25·5	65·3	0·1	1·3	7·8
Skåne, Blekinge och Halland ..	3 261	21·6	70·0	0·1	1·6	6·7
Bohuslän och Vänerlän	3 325	22·7	69·5	—	1·4	6·4
Dalarna och Nedre Norrland ..	3 409	26·2	62·7	0·0	3·2	7·9
Övre Norrland	1 191	26·8	60·0	—	0·8	12·4
<i>Städerna</i>	9 009	28·6	62·3	0·0	3·3	5·8
Stockholm	1 677	24·7	64·1	—	0·2	11·0
Göteborg	804	19·8	68·6	—	8·7	2·9
Malmö	821	14·7	76·6	—	8·2	0·5
Övriga städer över 30 000 inv.	2 243	29·1	62·6	—	2·7	5·6
Städer under 30 000 inv.	3 464	35·6	56·3	0·0	2·7	5·4
<i>Hela riket</i>	27 379	25·3	65·6	0·1	2·2	6·8

Vidare skall barnavårdsnämnd, som överlämnat ett för samhällsvård eller skyddsuppfostran omhändertaget barn till enskilt hem i annan kommun, ofördröjligen göra anmälan härom hos barnavårdsnämnden i vistelsekommunen (34 § mom. 3).

Fosterbarnens antal. Antalet fosterbarn, som stått under de lokala barnavårdsnämndernas tillsyn dvs. fosterbarn, som icke varit undantagna från lokal tillsyn enligt barnavårdslagen 60 § 1 mom. (av Stockholms och Malmö barnavårdsnämnder i enskilt hem i andra kommuner utackorderade barn) utgjorde år 1946 i hela riket 27 379. Dessa fosterbarn ha redovisats på blankettens sista sida (»II. Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn«). Redovisningen av fosterbarnen blir tydligen mer eller mindre fullständig, allteftersom ovannämnda anmälningsskyldighet enligt 51 § och 34 § verkligen fullgöres. I syfte att kontrollera i vilken utsträckning fosterbarnen kommit i åtnjutande av tillsyn enligt barnavårdslagens bestämmelser, gjordes vid bearbetningen av barnavårdsstatistiken för åren 1937, 1940 och 1943 vissa undersökningar.¹ Enligt 1943 års undersökning skulle 50·6 % av de barn, som barnavårdsnämnderna omhändertagit och utackorderat i främmande kommuner, icke ha redovisats i vistelsekommunernas fosterbarnförteckningar. År 1946 torde motsvarande andel ha varit minst lika stor. Antalet av barnavårdsnämnderna omhändertagna, i fosterhem i främmande kommuner utackorderade barn uppgick då till 8 084. Av dem skulle således omkring 4 100 ej ha redovisats i vistelsekommunerna. Härtill kommer sannolikt ett antal ej redovisade fosterbarn, vilka överlämnats till fosterhem av föräldrar eller andra anhöriga. Inräknat de 1 819 stockholms- och malmöbarn, som voro undantagna från »lokal» tillsyn, torde därför år 1946

¹ Se härom Samhällets barnavård 1943 sid. 66—70.

Tab. 47. Förändringarna i antalet fosterbarn år 1946, fosterbarnens kön, ålder och börd.

	Lands- bygden	Städerna	Hela riket	D ä r a v	
				svenskar	utlänningar
År 1946 <i>nyttillkomna</i> fosterbarn	4 342	3 806	8 148	7 235	913
År 1946 <i>avgångna</i> { genom döden	29	9	38	37	1
{ på annat sätt	2 630	2 535	5 165	4 540	625
Vid årets slut <i> kvarvarande</i>	15 711	6 465	22 176	20 859	1 317
Hela antalet redovisade fosterbarn	18 370	9 009	27 379	25 436	1 943
D ä r a v:					
a) Gossar	51·9	48·6	50·8	51·1	47·5
Flickor	48·1	51·4	49·2	48·9	52·5
b) Födda i äktenskap	6 725	3 567	10 292	8 530	1 762
varav, i %, i åldern					
under 1 år	0·9	3·0	1·6	1·8	0·5
1—3 »	6·6	14·8	9·4	11·1	1·6
3—7 »	23·8	30·9	26·3	26·5	25·2
7—10 »	22·2	19·5	21·3	18·6	34·3
10—16 »	42·7	28·7	37·8	37·9	37·5
över 16 »	3·8	3·1	3·6	4·1	0·9
c) Födda utom äktenskap	11 645	5 442	17 087	16 906	181
varav, i %, i åldern					
under 1 år	2·9	7·0	4·2	4·2	5·5
1—3 »	12·7	22·9	15·9	16·0	12·7
3—7 »	24·2	25·7	24·7	24·6	28·7
7—10 »	17·5	13·3	16·2	16·1	26·0
10—16 »	37·4	26·8	34·0	34·1	27·1
över 16 »	5·3	4·3	5·0	5·0	—

hela antalet fosterbarn, som antingen stått under barnavårdsnämndens tillsyn eller som borde ha gjort det, kunna uppskattas till betydligt över 30 000. Till följd av den ändrade innebörden av begreppet fosterbarn är det ej möjligt, att göra någon fullt rättvis jämförelse mellan antalet fosterbarn 1946 och 1943. Antalet fosterbarn, för vilka vårdavgift betalats år 1946 (20 444), torde emellertid närmast motsvara det år 1943 redovisade antalet fosterbarn (26 488) minskat med antalet barn, som vårdats på barnhem (5 772). Enligt denna beräkning skulle antalet fosterbarn under tillsyn, för vilka avgift betalas, ha minskat med drygt 1 % sedan år 1943.

Antalet fosterbarn under de lokala barnavårdsnämndernas tillsyn, länsvis och i de större städerna redovisas i tab. X. Deras antal i olika riksområden framgår av tab. 46. Ungefär $\frac{2}{3}$ av hela antalet stod under tillsyn av barnavårdsnämnderna på landsbygden och $\frac{1}{3}$ under tillsyn av städernas barnavårdsnämnder.

Fosterbarnens kön, ålder, börd, nationalitet. Fosterbarnens kön, ålder och börd samt deras fördelning på svenskar och utlänningar framgår av tab. 47.

Andelen gossar var något större på landet (52 %) än i städerna (49 %). Av hela antalet redovisade barn utgjorde de utom äktenskapet födda 62 %. Skillnaden mellan land och stad var i detta avseende obetydlig. Beträffande åldersfördelningen märkes, att barnen under 7 år voro relativt talrikare i

städerna än på landsbygden. Detta gäller såväl de utomäktenskapliga som de inomäktenskapliga barnen. Jämföras dessa två grupper med varandra, finner man, att barnen under 7 år utgjorde 37 % av de i äktenskapet födda fosterbarnen men 45 % av de utom äktenskapet födda. För ytterligare detaljer rörande fosterbarnens åldersfördelning hänvisas till tabellen. — I fråga om fosterbarnens nationalitet visar tab. 47, att 1 943 dvs. 7 % av de redovisade 27 379 fosterbarnen voro utlänningar, huvudsakligen finska och baltiska barn.

Fosterhem. I den till socialstyrelsen insända statistiska redogörelsen skulle barnavårdsnämnderna för varje fosterbarn uppgiva fosterföräldrarnas födelseår och civilstånd, antalet egna barn under 16 år och antalet övriga fosterbarn. Dessutom skulle de besvara frågan, huruvida någon av barnaföstrarna var »nära anförvant» till barnet eller ej. Med »nära anförvant» avsågs, enligt anvisningarna, mor- och farföräldrar, syskon (halvsyskon) samt de egna föräldrarnas syskon. Resultaten av en bearbetning av dessa uppgifter, vilka i någon mån kunna belysa fosterhemmens karaktär, redovisas i tab. 48, 49 och 50. I dessa tabeller ha endast de fosterbarn medräknats, för vilkas fostermödrar (fosterfäder) erforderliga uppgifter lämnats om civilstånd, födelseår etc.

Fosterbarnens fördelning efter fostermödrarnas och fosterfädernas ålder och civilstånd framgår av tab. 48. I nedanstående tablå redovisas dessutom fosterbarnens relativa fördelning efter fostermödrarnas civilstånd dels i familjer, som räknade nära anförvantskap med fosterbarnet, och dels i andra familjer.

	Antal fosterbarn	Därav, i %, hos fostermödrar, som voro		
		ogifta	gifta	änkor, frånskilda
Anförvanter	11 260	4·3	82·9	12·8
Övriga	14 933	4·1	91·0	4·9
Samtliga	26 193	4·2	87·5	8·3

Av fosterbarnen hade 88 % gifta fostermödrar. För fosterbarn till anförvanter var motsvarande procenttal mindre än för fosterbarn till »övriga» fosterföräldrar. I stället uppgick antalet fosterbarn hos änkor och frånskilda i förra fallet till 13 % men i senare fallet blott till 5 % av hela antalet fosterbarn. I god överensstämmelse härmed står, att antalet fosterbarn med fostermödrar i de äldre åldersgrupperna var betydligt större för anförvanter än för övriga (tab. 48). Av fosterbarnen hos anförvanter hade sålunda 60 % fostermödrar över 50 år men av dem hos andra än anförvanter 29 %. Förklaringen därtill torde vara, att barnen ofta fostras av mor- eller farföräldrar. Till fostermödrar i åldern under 40 år hörde knappt $\frac{1}{3}$ av samtliga fosterbarn hos gifta fostermödrar, till åldersgruppen 40—50 år $\frac{1}{3}$ och till gruppen 50 år och däröver drygt $\frac{1}{3}$. Antalet fosterbarn, som vårdades av fostermödrar, minst 60 år gamla, utgjorde 13 % av samtliga fosterbarn till gifta fostermödrar. I tab. 49 redovisas för fosterbarn i olika åldersgrupper den relativa

Tab. 48. Barnafostrarnas ålder och civilstånd. Släktskap med barnen.

	Fosterföräldrarnas civilstånd			Samtliga fosterbarn	Därav hos	
	ogift	gift	änka, änklings, från-skild		anförvanter	övriga
Antal fosterbarn	1 094	22 921	2 178	26 193	11 260	14 933
Därav, i %, fosterbarn, vilkas fostermödrar voro i åldern						
under 30 år	7.2	5.5	0.4	5.1	4.3	5.8
30—40 »	12.5	24.1	3.2	21.9	13.0	28.5
40—50 »	30.8	32.1	11.3	30.3	22.3	36.3
50—60 »	32.9	25.6	37.2	26.9	33.2	22.2
60— »	16.6	12.7	47.9	15.8	27.2	7.2
Antal fosterbarn	285	22 962	380	23 627	9 672	13 955
Därav, i %, fosterbarn, vilkas fosterfäder voro i åldern						
under 30 år	5.6	2.5	0.5	2.5	2.2	2.7
30—40 »	18.9	18.7	2.9	18.5	11.9	23.1
40—50 »	26.0	31.1	12.9	30.7	20.6	37.7
50—60 »	27.7	27.7	24.0	27.6	30.9	25.3
60— »	21.8	20.0	59.7	20.7	34.4	11.2

fördelningen efter fostermödrarnas och fosterfädernas ålder. Med fosterbarnens ålder stiger fostermödrarnas. Det kan sålunda utläsas av tabellen, att fostermödrarna till 13 % av barnen i åldern under 1 år voro över 50 år. För barn i åldern 3—7 år hade motsvarande procenttal stigit till 34, för åldersgruppen 7—10 år till 47 och för åldersgruppen över 16 år till 66. Den relativa åldersfördelningen för fosterbarn till fostermödrar i olika åldersgrupper följer här nedan.

Fostermödrarnas ålder	Antal fosterbarn	Därav, i %, i åldern					
		under 1 år	1—3 år	3—7 år	7—10 år	10—16 år	16 år och däröver
Under 30 år	1 341	10.8	32.4	27.4	9.5	17.9	2.0
30—40 »	5 724	7.0	24.6	31.5	15.0	20.4	1.5
40—50 »	7 939	2.7	14.1	28.7	19.4	31.7	3.4
50—60 »	7 050	1.3	6.9	23.7	21.5	41.6	5.0
60— »	4 144	0.6	3.3	14.1	17.0	55.8	9.2

Förekomsten av egna barn under 16 år och av »övriga» fosterbarn i de fall, då sådana uppgifter lämnats, framgår av tab. 50. I efterföljande tablå visas därjämte fosterbarnens fördelning, i procent, efter antalet övriga barn dvs. sammanlagda antalet egna barn och »övriga» fosterbarn i fosterhemmen.

	Antal fosterbarn	Därav, i %, i fosterhem med nedanstående antal övriga barn (egna barn och övriga fosterbarn)					
		0	1	2	3	4	5 och flera
Barnafostrarna nära anförvanter ..	11 770	75.8	16.3	5.4	1.6	0.5	0.4
Barnafostrarna ej anförvanter	15 301	72.4	20.0	5.6	1.5	0.3	0.2
Tillhopa	27 071	73.9	18.3	5.5	1.6	0.4	0.3

Tab. 49. Barnafostrarnas och fosterbarnens ålder.

	Samtliga foster- barn	Därav i åldern					
		under 1 år	1—3 år	3—7 år	7—10 år	10—16 år	16 år och däröver
Antal fosterbarn	26 198	872	3 590	6 702	4 750	9 169	1 115
Därav, i %, fosterbarn, vilkas fostermödrar voro i åldern							
under 30 år	5.1	16.6	12.1	5.5	2.7	2.6	2.4
30—40 »	21.9	45.7	39.2	26.9	18.1	12.8	7.8
40—50 »	30.3	24.7	31.2	34.0	32.4	27.4	24.3
50—60 »	26.9	10.4	13.6	24.9	32.0	32.0	31.4
60— »	15.8	2.6	3.9	8.7	14.8	25.2	34.1
Antal fosterbarn	23 639	824	3 369	6 160	4 297	8 012	977
Därav, i %, fosterbarn, vilkas fosterfäder voro i åldern							
under 30 år	2.5	7.0	6.7	2.6	1.1	1.1	1.2
30—40 »	18.5	47.0	34.9	22.2	13.5	9.9	5.9
40—50 »	30.7	28.9	34.6	34.1	31.8	26.9	24.4
50—60 »	27.6	12.5	16.9	27.2	32.7	31.1	28.3
60— »	20.7	4.6	6.9	13.9	20.9	31.0	40.2

Ungefär $\frac{3}{4}$ av hela antalet fosterbarn fostrades således i hem, där andra barn under 16 år saknades och knappt $\frac{1}{6}$ i hem, där ett annat barn fanns. Detta barn var, då barnafostrarna räknades som nära anförvanter, fosterföräldrarnas eget i 66 % av fallen och då barnafostrarna ej voro anförvanter i 61 % av fallen (se tab. 50). De fosterbarn, som fostrades tillsammans med ett annat barn, utgjorde en något större andel av fosterbarnen hos ej anförvanter (20 %) än av fosterbarnen hos anförvanter (16 %). I övrigt är skillnaden mellan tablåns två procentfördelningar obetydlig.

Vårdavgifterna. I tab. X redovisas länsvis och för vissa större städer såväl antalet utan avgift som antalet mot månadsersättning vårdade fosterbarn. Förekomsten av vårdavgifter inom olika riksområden kan studeras i tab. 46

Tab. 50. Egna barn och fosterbarn i barnafostrarnas hem.

	Antal fosterbarn	Därav fostrades av barnafostrare med nedanstående antal egna barn under 16 år			
		0	1	2	3 och flera
Barnafostrarna nära anförvanter till barnet	11 770	9 648	1 368	523	231
Antal övriga fosterbarn					
0	10 883	8 919	1 268	485	211
1	782	646	86	36	14
2 och flera	105	83	14	2	6
Barnafostrarna ej anförvanter till barnet	15 301	12 485	2 052	582	182
Antal övriga fosterbarn					
0	13 682	11 082	1 871	548	181
1	1 374	1 185	160	28	1
2 och flera	245	218	21	6	—

Tab. 51. Förekomsten av vårdavgifter inom olika grupper av fosterbarn.

Nationalitet, släktskap ¹ med fosterföräldrarna	Fosterbarn, födda i ä.			Fosterbarn, födda u. ä.			Tillhopa		
	Antal	Därav, i %, vårdade		Antal	Därav, i %, vårdade		Antal	Därav, i %, vårdade	
		utan avgift	mot månadsersättn.		utan avgift	mot månadsersättn.		utan avgift	mot månadsersättn.
<i>Landsbygden</i>	6 725	36.5	55.2	11 645	16.3	74.2	18 370	23.7	67.3
Svenskar, anförvanter ..	2 094	40.4	47.5	5 542	19.3	69.3	7 636	25.1	63.3
Svenskar, ej anförvanter	3 372	15.8	76.6	5 868	12.6	79.9	9 240	13.8	78.7
Utlänningar	1 178	90.3	6.6	91	78.0	18.7	1 269	89.4	7.5
<i>Städerna</i>	3 567	37.4	52.2	5 442	22.9	68.9	9 009	28.6	62.3
Svenskar, anförvanter ..	1 601	27.4	58.8	2 485	12.4	77.8	4 086	18.3	70.4
Svenskar, ej anförvanter	1 365	28.5	62.1	2 853	30.3	62.9	4 218	29.7	62.6
Utlänningar	584	86.1	11.1	90	81.1	13.3	674	85.5	11.4
<i>Hela riket</i>	10 292	36.8	54.2	17 087	18.4	72.5	27 379	25.3	65.6
Svenskar, anförvanter ..	3 695	34.7	52.4	8 027	17.2	71.9	11 722	22.7	65.8
Svenskar, ej anförvanter	4 737	19.4	72.4	8 721	18.4	74.3	13 458	18.8	73.7
Utlänningar	1 762	88.9	8.1	181	79.6	16.0	1 943	88.1	8.9

och inom olika grupper av fosterbarn i tab. 51. För 7 % av hela antalet fosterbarn har den till barnaföstrarna utgående ersättningen ej uppgivits, antingen därför att den varit okänd för barnavårdsnämnden eller varierat från månad till månad eller bestått av tillfälliga bidrag till kläder o. dyl. Sådana fall ha i görligaste mån skilts från de fall, då ingen ersättning alls betalats. I enstaka fall har uppgivits, att barnet vårdats mot engångsersättning. Av hela antalet fosterbarn vårdades $\frac{1}{4}$, utan avgift och således $\frac{3}{4}$, mot avgift (härvid bortses från barn, för vilka uppgift om vårdavgift saknas). Proportionen varierade på landsbygden ganska obetydligt från det ena riksområdet till det andra. I städer under 30 000 invånare var andelen (36 %) avgiftsfritt vårdade större än annorstädes. I Malmö uppgick den endast till 15 %.

Vårdavgifterna hade med mycket få undantag betalats som månadsersättning. Enligt tab. 46 hade sålunda av samtliga fosterbarn 66 % vårdats mot månadsersättning men endast 2 % mot ersättning i annan form. I tab. 51 ha barnen delats i två grupper, nämligen de, födda i och de, födda utom äktenskapet och dessa båda grupper var för sig i svenska fosterbarn hos anförvanter, svenska fosterbarn hos andra än anförvanter och utlänningar. Av dessa tre grupper uppvisade utlänningarna det relativt största antalet utan avgift vårdade. Man finner vidare av tabellen, att det relativa antalet avgiftsfritt vårdade bland svenska barn hos anförvanter var betydligt större för de i (35 %) än för de utom äktenskapet födda (17 %). För svenskar hos andra än anförvanter och för utlänningar var däremot skillnaden mellan de inomäktenskapliga och de utomäktenskapliga barnen i detta avseende oväsentlig.

¹ Uppgift om anförvantenskap med fosterföräldrarna saknas på landsbygden för 225 och i städerna för 31 fosterbarn.

Tab. 52. Medelvårdavgift (kronor per månad) för fosterbarn åren 1943 och 1946.

Riksområden m. m.	Å r 1946			År 1943
	anförvant	ej anförvant	tillhopa	
<i>Landsbygden</i>	26	30	28	25
Mälardalarna	29	37	34	30
Östra Götaland	24	28	26	23
Skåne, Blekinge och Halland	24	27	25	23
Bohuslän och Vänerlän	25	28	27	24
Dalarna och Nedre Norrland	26	29	28	24
Övre Norrland	25	26	26	
Jordbrukskommuner	24	29	27	.
Skogskommuner	23	27	25	.
Blandade kommuner	25	29	28	.
Industrikommuner	29	38	34	.
Övriga kommuner	26	29	27	.
<i>Städerna</i>	33	42	37	32
Stockholm	43	64	55	43
Göteborg	35	43	38	38
Malmö	33	41	36	31
Övriga städer över 30 000 inv.	29	34	32	29
Städer under 30 000 inv.	30	33	31	27
<i>Hela riket</i>	28	33	31	27
Kommuner i dyrortsgrupp I	23	28	26	.
» » » II	26	29	28	.
» » » III	29	33	31	.
» » » IV	30	36	33	.
» » » V	38	50	46	.

För barn med uppgifter om den månatliga vårdavgiften har i tab. X den genomsnittliga vårdavgiften per månad beräknats länsvis och i vissa städer. En översikt av vårdavgifterna i olika riksområden, kommuner av olika näringstyp m. m. lämnas vidare i tab. 52, där för jämförelsens skull motsvarande medelvårdavgifter (avseende fosterbarn i fosterhem) för år 1943 medtagits. Medelvårdavgiften för samtliga fosterbarn år 1946 utgjorde per månad 31 kr, vilket är 4 kr mer än år 1943. På landet (28 kr) var medeltalet lägre än i städerna (37 kr). I Stockholm uppgick det till 55 kr mot 43 kr år 1943. Om medelvårdavgiften beräknas för var och en av de fem dyrortsgrupperna, får man det högsta medeltalet för den högsta dyrortsgruppen och det lägsta för den lägsta dyrortsgruppen (tab. 52). Hos anförvanter var vårdavgiften regelbundet mindre än hos andra. På landet betalades sålunda i genomsnitt 4 kr mindre och i städerna 9 kr mindre hos anhöriga än hos andra. I Stockholm utgjorde skillnaden ej mindre än 21 kr.

En jämförelse mellan tab. 52 och tab. 45 ger till resultat, att medelvårdavgifterna för fosterbarnen på landsbygden tämligen väl överensstämmer med de genomsnittliga vårdavgifter, som barnavårdsnämnderna betalat för inackordering av omhändertagna barn i enskilda hem inom kommunen. I städerna voro däremot avgifterna för fosterbarnen genomgående högre än för de omhändertagna barnen.

Tab. 53. Medelvårdavgift för fosterbarn i olika åldrar.

Riksområden m. m.	Medelvårdavgift (kronor per månad) för fosterbarn						Samtliga
	i å l d e r n						
	under 1 år	1—3 år	3—7 år	7—10 år	10—16 år	16—18 år	
<i>Landsbygden</i>	38	34	30	27	26	25	28
Mälardalen	52	44	36	32	30	29	34
Östra Götaland	31	30	28	26	25	24	26
Skåne, Blekinge och Halland	32	31	27	25	24	23	25
Bohuslän och Vänerlän	37	33	29	27	25	24	27
Dalarna och Nedre Norrland	33	32	28	28	27	25	28
Övre Norrland	27	28	26	25	25	27	26
Jordbrukskommuner	33	31	29	27	26	24	27
Skogskommuner	25	30	25	23	24	23	25
Blandade kommuner	36	32	29	27	26	24	28
Industrikommuner	53	44	35	32	29	28	34
Övriga kommuner	33	33	29	27	26	25	27
<i>Städerna</i>	54	49	39	33	31	30	37
Stockholm	91	73	57	48	40	38	55
Göteborg	53	46	39	33	33	30	38
Malmö	52	44	37	32	31	31	36
Övriga städer över 30 000 inv.	44	39	33	29	29	27	32
Städer under 30 000 inv.	38	37	32	31	28	26	31
<i>Hela riket</i>	45	41	33	29	27	26	31
Kommuner i dyrortsgrupp I	30	30	28	25	24	23	26
» » » II	37	33	30	28	26	24	28
» » » III	43	38	32	29	28	27	31
» » » IV	49	44	34	31	29	28	33
» » » V	33	66	49	39	34	35	31

Vårdavgifternas storlek påverkas i allmänhet av fosterbarnets ålder. Detta framgår av tab. 53.

Antalet fosterbarn, som uppgivits vårdade mot engångsersättning utgjorde år 1946 endast 8 mot 38 år 1943 och 77 år 1940. Engångssumman hade ett medelvärde av 2 175 kr.

Enligt 10 § lagen om barn utom äktenskap skall belopp, som underhållsskyldig åtagit sig att till barns underhåll utgiva en gång för alla, betalas till barnavårdsnämnden. För beloppet skall barnavårdsnämnden åt barnet köpa en livränta hos riksförsäkringsanstalten eller svenskt försäkringsbolag, såvida nämnden ej finner annan anordning lämpligare. Bestämmelserna avse barn utom äktenskap, oberoende av om barnet vistas hos modern eller hos fosterföräldrar. Vid 1946 års slut var antalet sådana från riksförsäkringsanstalten utgående livräntor 352 (mot 323 vid 1943 års slut). Försäkringsbolagen torde endast i sällsynta fall ha anlåtats.

TABELLBILAGA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
L. å n	Kommuner		Barnhem inom barnhemsplanen								Barnhem utom barnhemsplanen		Summa barnhem	
	hela an-talet	med särskild barnavårdsnämnd	spädbarnshem		mödrahem		upptagningshem		hem för varaktig vård		Antal	Platser	Antal	Platser
			Antal	Platser	Antal	Platser	Antal	Platser	Antal	Platser				
<i>Landsbygd.</i>														
Stockholms län	109	104	2	43	2	27	9	203	4	139	12	220	29	632
Uppsala »	84	81	—	—	—	—	2	43	1	20	2	30	5	93
Södermanlands »	87	81	—	—	—	—	—	—	3	67	1	20	4	87
Östergötlands »	144	134	—	—	—	—	1	30	2	24	4	44	7	98
Jönköpings »	128	119	—	—	—	—	1	22	—	—	4	90	5	112
Kronobergs »	87	82	—	—	—	—	1	20	1	12	1	13	3	45
Kalmar »	101	98	—	—	2	29	3	63	—	—	—	—	5	92
Gotlands »	91	84	—	—	—	—	—	—	1	15	—	—	1	15
Blekinge »	37	35	—	—	1	27	1	25	1	15	—	—	3	67
Kristianstads »	146	145	—	—	2	28	3	66	1	26	2	40	8	160
Malmöhus »	235	235	—	—	—	—	—	—	2	40	1	20	3	60
Hallands »	86	81	—	—	—	—	1	14	—	—	1	9	2	23
Göteb. o. Bohus »	85	78	1	10	—	—	2	45	4	75	1	11	8	141
Älvsborgs »	216	192	—	—	—	—	1	20	4	87	4	63	9	170
Skaraborgs »	258	229	—	—	—	—	—	—	1	24	—	—	1	24
Värmlands »	88	88	—	—	1	18	1	18	—	—	3	57	5	93
Örebro »	57	55	—	—	1	29	3	48	—	—	1	11	5	88
Västmanlands »	63	56	—	—	1	28	3	59	—	—	2	20	6	107
Kopparbergs »	50	48	—	—	1	13	6	125	2	34	1	33	10	205
Gävleborgs »	49	49	—	—	1	20	6	120	1	12	2	22	10	174
Västernorrlands »	63	63	1	15	—	—	1	22	1	15	1	20	4	72
Jämtlands »	61	61	—	—	—	—	—	—	1	15	1	35	2	50
Västerbottens »	29	29	1	21	1	14	2	35	1	12	—	—	5	82
Norrbottens »	25	25	—	—	—	—	5	111	—	—	1	60	6	171
S:a för landsbygden	2 379	2 252	5	89	13	233	52	1 089	31	632	45	818	146	2 861
<i>Städer.</i>														
Stockholms stad ...	1	1	5	127	6	117	5	316	2	22	5	81	23	663
Stockholms län	11	11	1	27	3	47	4	74	1	16	5	74	14	238
Uppsala »	2	2	—	—	1	35	—	—	—	—	1	15	2	50
Södermanlands »	7	7	—	—	1	39	3	104	1	10	—	—	5	153
Östergötlands »	7	7	—	—	2	44	3	69	1	20	5	93	11	226
Jönköpings »	8	8	—	—	1	37	2	48	2	28	1	10	6	123
Kronobergs »	2	2	1	18	1	17	—	—	—	—	—	—	2	35
Kalmar »	6	6	—	—	—	—	2	33	1	14	—	—	3	47
Gotlands »	1	1	—	—	1	12	1	20	—	—	—	—	2	32
Blekinge »	4	4	—	—	—	—	2	55	—	—	—	—	2	55
Kristianstads »	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	2	28	2	28
Malmöhus »	9	9	3	62	3	34	9	243	5	77	3	45	23	461
Hallands »	5	5	—	—	1	17	1	25	2	30	—	—	4	72
Göteb. o. Bohus »	7	7	2	60	3	152	4	248	2	32	7	136	18	623
Älvsborgs »	6	6	—	—	1	28	5	119	3	45	1	30	10	222
Skaraborgs »	7	7	1	22	1	15	1	17	—	—	—	—	3	54
Värmlands »	4	4	—	—	—	—	1	24	—	—	1	25	2	49
Örebro »	6	6	—	—	—	—	2	50	2	33	—	—	4	83
Västmanlands »	5	5	—	—	—	—	3	41	2	24	2	26	7	91
Kopparbergs »	6	6	—	—	—	—	2	35	1	17	—	—	3	52
Gävleborgs »	5	5	—	—	1	16	3	70	2	30	1	8	7	124
Västernorrlands »	4	4	1	18	1	20	2	40	1	14	1	12	6	104
Jämtlands »	1	1	—	—	—	—	1	26	—	—	—	—	1	26

L ä n	Kommuner		Barnhem inom barnhemsplanen								Barnhem utom barnhemsplanen		Summa barnhem		
	hela an-talet	med särskild barnavårdsnämnd	spädbarns-hem		mödrahem		upptagningshem		hem för var-aktig vård		Antal	Plat-ser	Antal	Plat-ser	
			Antal	Plat-ser	Antal	Plat-ser	Antal	Plat-ser	Antal	Plat-ser					
<i>Städer (forts.)</i>															
Västerbottens län	3	3	—	—	—	—	1	16	—	—	—	—	—	1	16
Norrbottnens »	4	4	—	—	1	18	—	—	—	—	—	—	—	1	18
S:a för städerna därav	125	125	14	334	28	648	57	1 673	28	412	35	583	162	3 650	
Göteborg.....	1	1	2	60	2	136	3	226	2	32	3	71	12	525	
Malmö.....	1	1	—	—	1	15	4	134	1	15	1	15	7	179	
Norrköping.....	1	1	—	—	1	32	3	69	1	20	2	33	7	154	
Hälsingborg.....	1	1	1	30	1	3	2	51	2	27	1	18	7	129	
Örebro.....	1	1	—	—	—	—	1	25	—	—	—	—	1	25	
Borås.....	1	1	—	—	1	28	2	53	—	—	1	30	4	111	
Åre.....	1	1	—	—	—	—	1	14	1	12	2	26	4	52	
Linköping.....	1	1	—	—	1	12	—	—	—	—	3	60	4	72	
Eskestuna.....	1	1	—	—	—	39	1	40	—	—	—	—	2	79	
Uppsala.....	1	1	—	—	1	35	—	—	—	—	1	15	2	50	
Gävle.....	1	1	—	—	1	16	1	25	2	30	—	—	4	71	
Jönköping.....	1	1	—	—	—	—	2	48	1	16	1	10	4	74	
Solna.....	1	1	—	—	1	13	—	—	—	—	—	—	1	13	
Karlstad.....	1	1	—	—	—	—	1	24	—	—	—	—	1	24	
Karlskrona.....	1	1	—	—	—	—	2	55	—	—	—	—	2	55	
Halmstad.....	1	1	—	—	—	—	1	25	1	20	—	—	2	45	
Lund.....	1	1	—	—	1	16	1	25	1	10	—	—	3	51	
Karlskoga.....	1	1	—	—	—	—	1	25	—	—	—	—	1	25	
<i>Landsbygd och städer.</i>															
Stockholms stad...	1	1	5	127	6	117	5	316	2	22	5	81	23	663	
Stockholms län	120	115	3	70	5	74	13	277	5	155	17	294	43	870	
Uppsala »	86	83	—	—	1	35	2	43	1	20	3	45	7	143	
Södermanlands »	94	88	—	—	1	39	3	104	4	77	1	20	9	240	
Östergötlands »	151	141	—	—	2	44	4	99	3	44	9	137	18	324	
Jönköpings »	136	127	—	—	1	37	3	70	2	28	5	100	11	235	
Kronobergs »	89	84	1	18	1	17	1	20	1	12	1	13	5	80	
Kalmar »	107	104	—	—	2	29	5	96	1	14	—	—	8	139	
Gotlands »	92	85	—	—	1	12	1	20	1	15	—	—	3	47	
Blekinge »	41	39	—	—	1	27	3	80	1	15	—	—	5	122	
Kristianstad »	150	149	—	—	2	28	3	66	1	26	4	68	10	188	
Malmöhus »	244	244	3	62	3	34	9	243	7	117	4	65	26	521	
Hallands »	91	86	—	—	1	17	2	39	2	30	1	9	6	95	
Göteb. o. Bohus »	92	85	3	70	3	152	6	293	6	107	8	147	26	769	
Älvsborgs »	222	198	—	—	1	28	6	139	7	132	5	93	19	392	
Skaraborgs »	265	236	1	22	1	15	1	17	1	24	—	—	4	78	
Värmlands »	92	92	—	—	1	18	2	42	—	—	4	82	7	142	
Örebro »	63	61	—	—	1	29	5	98	2	33	1	11	9	171	
Västmanlands »	68	61	—	—	1	28	6	100	2	24	4	46	13	198	
Kopparbergs »	56	54	—	—	1	13	8	160	3	51	1	33	13	257	
Gävleborgs »	54	54	—	—	2	36	9	190	3	42	3	30	17	298	
Västernorrlands »	67	67	2	33	1	20	3	62	2	29	2	32	10	176	
Jämtlands »	62	62	—	—	—	—	1	26	1	15	1	35	3	76	
Västerbottens »	32	32	1	21	1	14	3	51	1	12	—	—	6	98	
Norrbottnens »	29	29	—	—	1	18	5	111	—	—	1	60	7	189	
S:a för hela riket	2 504	2 377	19	423	41	881	109	2 762	59	1 044	80	1 401	308	6 511	

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		I äktenskap									
L ä n		Antal $\frac{1}{2}$ 1946	Ny- till- komna år 1946	Förordnandet har upphört till följd av					Summa upphörda förordnan- den under år 1946		
				adop- tion	bar- nets död	upp- nådda 16 år	upp- nådda 18 år	över- flytt- ning		annan anled- ning	
<i>Landsbygd</i>											
1	Stockholms län	181	77	1	1	9	3	21	2	37	
2	Uppsala »	78	26	1	1	3	1	16	2	24	
3	Södermanlands »	84	38	—	—	2	1	18	2	23	
4	Östergötlands »	138	26	1	—	8	1	13	—	23	
5	Jönköpings »	54	16	2	—	5	—	2	2	11	
6	Kronobergs »	42	17	—	—	1	1	—	—	2	
7	Kalmar »	134	24	1	—	4	2	4	1	12	
8	Gotlands »	24	8	—	—	—	—	4	1	5	
9	Blekinge »	66	23	—	—	1	—	1	3	5	
10	Kristianstads »	135	27	1	—	7	3	3	1	15	
11	Malmöhus »	120	67	1	—	7	—	26	5	39	
12	Hallands »	23	15	—	1	1	1	5	—	8	
13	Göteborgs o. Bohus »	65	7	—	—	3	2	5	1	11	
14	Älvsborgs »	114	22	1	—	4	1	11	2	19	
15	Skaraborgs »	44	19	1	—	2	—	5	1	9	
16	Värmlands »	162	40	—	—	3	—	8	5	16	
17	Örebro »	108	40	1	1	—	4	11	17	34	
18	Västmanlands »	71	23	—	—	3	—	5	—	8	
19	Kopparbergs »	147	51	3	—	1	—	6	6	16	
20	Gävleborgs »	178	55	6	2	8	1	8	19	44	
21	Västernorrlands »	201	48	1	3	5	2	15	—	26	
22	Jämtlands »	76	28	1	—	2	—	2	8	13	
23	Västerbottens »	116	33	2	1	3	1	4	—	11	
24	Norrbottnens »	201	51	7	1	5	1	10	2	26	
25	Sä för landsbygden	2 562	781	31	11	87	25	203	80	437	
<i>Städer.</i>											
26	Stockholms stad	1 285	369	11	1	—	37	41	51	141	
27	Stockholms län	180	88	2	2	—	12	9	3	28	
28	Uppsala »	129	64	1	—	—	5	8	8	22	
29	Södermanlands »	195	74	3	—	2	5	14	3	27	
30	Östergötlands »	387	92	2	—	2	20	5	5	34	
31	Jönköpings »	91	38	—	—	—	2	6	3	11	
32	Kronobergs »	32	17	1	—	1	1	1	2	6	
33	Kalmar »	99	32	3	1	10	2	1	2	19	
34	Gotlands »	17	20	—	—	—	—	6	1	7	
35	Blekinge »	35	12	—	—	—	—	2	—	2	
36	Kristianstads »	115	27	1	—	3	3	5	1	13	
37	Malmöhus »	1 253	332	13	1	49	29	32	34	158	
38	Hallands »	70	31	1	—	—	2	4	3	10	
39	Göteborgs o. Bohus »	522	131	5	—	5	10	10	19	49	
40	Älvsborgs »	302	77	6	1	18	6	17	—	48	
41	Skaraborgs »	34	7	1	—	—	—	5	—	6	
42	Värmlands »	53	67	1	—	—	—	6	2	9	
43	Örebro »	295	59	3	—	1	15	11	12	42	
44	Västmanlands »	185	81	3	—	13	2	13	5	36	
45	Kopparbergs »	120	42	1	—	3	5	4	—	13	
46	Gävleborgs »	71	14	—	—	—	2	6	2	10	
47	Västernorrlands »	84	37	—	1	5	3	8	1	18	
48	Jämtlands »	26	12	1	—	—	1	1	2	5	

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Utom äktenskap												
Antal ^{31/12} 1946	Antal ^{1/1} 1946	Ny- till- komna år 1946	Förordnandet har upphört till följd av						Summa upphörda förordnan- den under år 1946	Antal ^{31/12} 1946		
			legiti- tima- tion	adop- tion	bar- nets död	upp- nådda 16 år	upp- nådda 18 år	över- flytt- ning				annan anled- ning
221	2 282	639	110	52	8	69	66	310	20	635	2 286	1
80	1 038	216	37	15	2	23	11	109	4	201	1 053	2
99	1 212	299	58	15	3	32	15	132	12	267	1 244	3
141	2 033	414	72	27	6	88	24	207	13	437	2 010	4
59	1 038	170	38	15	5	51	11	86	11	217	991	5
57	1 033	203	30	7	4	56	14	79	5	195	1 041	6
146	1 774	262	54	7	7	62	29	106	16	281	1 755	7
27	627	126	17	5	—	27	7	44	4	104	649	8
84	1 714	217	85	21	4	95	18	68	4	295	1 636	9
147	2 802	464	94	21	11	124	59	219	18	546	2 720	10
148	3 010	645	113	32	10	108	63	310	27	663	2 992	11
30	797	134	28	4	—	36	14	50	1	133	798	12
61	943	143	25	11	3	32	16	32	2	121	965	13
117	1 645	288	44	16	6	71	22	101	15	275	1 658	14
54	1 443	311	42	17	4	68	10	142	9	292	1 462	15
186	2 757	476	105	24	10	108	54	145	22	468	2 765	16
114	1 581	325	62	18	16	47	56	108	14	321	1 585	17
86	1 235	281	51	8	5	81	13	111	21	290	1 226	18
182	2 754	532	139	17	11	73	76	155	37	508	2 778	19
189	4 663	853	259	23	22	232	54	187	27	804	4 712	20
223	4 952	866	206	53	24	160	132	229	13	817	5 001	21
91	3 000	561	143	16	14	119	45	164	13	514	3 047	22
138	2 905	469	125	37	17	94	59	121	6	459	2 915	23
226	2 749	444	98	31	12	51	78	119	2	391	2 802	24
2 906	49 987	9 338	2 035	492	204	1 907	946	3 334	316	9 234	50 091	25
1 513	8 361	1 995	532	254	69	—	266	587	266	1 974	8 382	26
240	1 256	340	80	30	13	8	44	114	4	293	1 303	27
171	652	221	50	16	11	7	16	50	2	152	721	28
242	807	239	78	22	7	15	28	54	—	204	842	29
445	1 812	423	129	48	11	15	91	81	8	383	1 852	30
118	762	223	47	20	4	15	26	46	6	164	821	31
43	263	65	19	6	1	—	7	26	—	59	269	32
112	651	148	26	21	4	6	19	38	5	119	680	33
30	220	54	12	8	2	—	8	20	—	50	224	34
45	615	133	21	18	7	19	16	32	2	115	633	35
129	658	140	27	7	3	7	11	40	—	95	703	36
1 427	4 909	1 023	324	125	29	156	181	247	31	1 093	4 839	37
91	495	115	25	11	7	10	19	24	1	97	513	38
604	4 608	818	246	125	25	43	145	116	81	781	4 645	39
331	1 322	276	72	42	11	40	30	91	4	290	1 308	40
35	652	161	44	19	3	14	24	51	—	155	658	41
111	826	211	40	15	7	9	30	97	—	198	839	42
312	1 239	336	80	36	17	11	34	77	3	258	1 317	43
230	986	328	74	30	9	34	9	90	1	247	1 067	44
149	717	142	41	17	4	23	25	43	—	153	706	45
75	940	248	56	17	5	11	41	70	—	200	988	46
103	827	182	50	19	7	31	25	68	2	202	807	47
33	313	124	27	18	5	—	9	47	7	113	324	48

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
L ä n		I äktenskap								Summa förordnan- den under år 1946
		Antal $\frac{1}{2}$ 1946	Ny- till- komna år 1946	Förordnandet har upphört till följd av					annan anled- ning	
				adop- tion	bar- nets död	upp- nådda 16 år	upp- nådda 18 år	över- flytt- ning		
<i>Städer (forts.)</i>										
1	Västerbottens län	55	24	1	—	—	2	7	—	10
2	Norrbottnens »	17	9	—	—	—	—	—	1	1
3	S:a för städerna	5 652	1 756	60	7	112	164	222	160	725
	därav									
4	Göteborg	493	118	5	—	5	8	7	19	44
5	Malmö	951	224	11	—	43	24	17	26	121
6	Norrköping	284	73	1	—	—	19	2	5	27
7	Hälsingborg	108	43	—	—	—	2	6	—	8
8	Örebro	216	35	3	—	—	14	8	12	37
9	Borås	221	54	4	—	15	6	15	—	40
10	Västerås	145	47	2	—	13	—	6	5	26
11	Linköping	52	16	1	—	—	1	2	—	4
12	Eskilstuna	151	64	3	—	—	3	10	2	18
13	Uppsala	116	50	1	—	—	5	3	8	17
14	Gävle	16	2	—	—	—	—	1	—	1
15	Jönköping	42	15	—	—	—	1	5	—	6
16	Solna	97	34	2	—	—	11	4	—	17
17	Karlstad	29	56	1	—	—	—	3	2	6
18	Karlskrona	26	8	—	—	—	—	2	—	2
19	Halmstad	45	26	—	—	—	2	4	1	7
20	Lund	74	25	—	—	3	—	6	8	17
21	Karlskoga	70	21	—	—	1	—	2	—	3
<i>Landsbygd och städer.</i>										
22	Stockholms stad	1 285	369	11	1	—	37	41	51	141
23	Stockholms län	361	165	3	3	9	15	30	5	65
24	Uppsala »	207	90	2	1	3	6	24	10	46
25	Södermanlands »	279	112	3	—	4	6	32	5	50
26	Östergötlands »	525	118	3	—	10	21	18	5	57
27	Jönköpings »	145	54	2	—	5	2	8	5	22
28	Kronobergs »	74	34	1	—	2	2	1	2	8
29	Kalmar »	233	56	4	1	14	4	5	3	31
30	Gotlands »	41	28	—	—	—	—	10	2	12
31	Blekinge »	101	35	—	—	1	—	3	3	7
32	Kristianstads »	250	54	2	—	10	6	8	2	28
33	Malmöhus »	1 373	399	14	1	56	29	58	39	197
34	Hallands »	93	46	1	1	1	3	9	3	18
35	Göteborgs o. Bohus »	587	138	5	—	8	12	15	20	60
36	Älvsborgs »	416	99	7	1	22	7	28	2	67
37	Skaraborgs »	78	26	2	—	2	—	10	1	15
38	Värmlands »	215	107	1	—	3	—	14	7	25
39	Örebro »	403	99	4	1	1	19	22	29	76
40	Västmanlands »	256	104	3	—	16	2	18	5	44
41	Kopparbergs »	267	93	4	—	4	5	10	6	29
42	Gävleborgs »	249	69	6	2	8	3	14	21	54
43	Västernorrlands »	285	85	1	4	10	5	23	1	44
44	Jämtlands »	102	40	2	—	2	1	3	10	18
45	Västerbottens »	171	57	3	1	3	3	11	—	21
46	Norrbottnens »	218	60	7	1	5	1	10	3	27
47	S:a för hela riket	8 214	2 537	91	18	199	189	425	240	1 162

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Ut om äktenskap											
Antal ^{31/12} 1946	Antal ^{1/1} 1946	Ny- till- komna år 1946	Förordnandet har upphört till följd av							Summa upphörda förordnan- den under år 1946	Antal ^{31/12} 1946
			legi- tima- tion	adop- tion	bar- nets död	upp- nådda 16 år	upp- nådda 18 år	över- flytt- ning	annan anled- ning		
69	260	83	18	12	2	—	13	55	—	100	243
25	350	92	13	16	—	6	4	42	1	82	360
6 633	34 501	8 120	2 131	952	263	480	1 121	2 206	424	7 577	35 044
567	4 055	701	219	116	23	41	125	86	80	690	4 066
1 054	2 559	478	168	75	8	134	71	104	21	581	2 456
330	995	236	71	27	3	—	60	36	5	202	1 029
143	1 126	266	67	24	12	—	60	56	—	219	1 173
214	714	191	53	22	10	1	32	64	1	183	722
235	668	145	49	25	8	38	5	50	2	177	636
166	563	183	43	19	7	32	—	46	1	148	598
64	559	130	43	20	4	—	20	32	2	121	568
197	474	149	54	10	3	—	27	27	—	121	502
149	546	187	42	13	9	7	10	45	2	128	605
17	482	136	31	8	2	—	29	39	—	109	509
51	359	90	23	10	2	—	16	23	1	75	374
114	440	118	41	15	6	4	19	55	—	140	418
79	325	112	23	7	2	5	11	50	—	98	339
32	349	85	12	13	5	12	3	28	2	75	359
64	280	66	21	5	5	8	10	13	1	63	283
82	365	78	27	10	2	11	19	48	4	121	322
88	365	99	18	6	6	1	—	6	2	39	425
1 513	8 361	1 995	532	254	69	—	266	587	266	1 974	8 332
461	3 538	979	190	82	21	77	110	424	24	928	3 589
251	1 690	437	87	31	13	30	27	159	6	353	1 774
341	2 019	538	136	37	10	47	43	186	12	471	2 086
586	3 845	837	201	75	17	103	115	288	21	820	3 862
177	1 800	393	85	35	9	66	37	132	17	381	1 812
100	1 296	268	49	13	5	56	21	105	5	254	1 310
258	2 425	410	80	28	11	68	48	144	21	400	2 435
57	847	180	29	13	2	27	15	64	4	154	873
129	2 329	350	106	39	11	114	34	100	6	410	2 269
276	3 460	604	121	28	14	131	70	259	18	641	3 423
1 575	7 919	1 668	437	157	39	264	244	557	58	1 756	7 831
121	1 292	249	53	15	7	46	33	74	2	230	1 311
665	5 551	961	271	136	28	75	161	148	83	902	5 610
448	2 967	564	116	58	17	111	52	192	19	565	2 966
89	2 095	472	86	36	7	82	34	193	9	447	2 120
297	3 583	687	145	39	17	117	84	242	22	666	3 604
426	2 820	661	142	54	33	58	90	185	17	579	2 902
316	2 221	609	125	38	14	115	22	201	22	537	2 293
331	3 471	674	180	34	15	96	101	198	37	661	3 484
264	5 603	1 101	315	40	27	243	95	257	27	1 004	5 700
326	5 779	1 048	256	72	31	191	157	297	15	1 019	5 808
124	3 313	685	170	34	19	119	54	211	20	627	3 371
207	3 165	552	143	49	19	94	72	176	6	559	3 158
251	3 099	536	111	47	12	57	82	161	3	473	3 162
9 589	84 488	17 458	4 166	1 444	467	2 387	2 067	5 540	740	16 811	85 135

1		2	3	4	5	6	7	8	9
L ä n		Barnavårdsmän 31/12 1946			Utbetalade bidrags- förskott under år 1946		Återbetalade bidragsförskott		
					Antal		Belopp kr.	Antal fäder	Belopp kr.
		Män	Kvin- nor	Sum- ma	fall	barn			
<i>Landsbygd.</i>									
1	Stockholms län	106	73	179	496	572	106 366	252	38 049
2	Uppsala »	112	39	151	175	192	33 512	73	9 913
3	Södermanlands »	95	28	123	193	236	40 791	92	13 340
4	Östergötlands »	170	43	213	383	424	74 027	196	25 493
5	Jönköpings »	160	11	171	203	220	39 105	101	15 713
6	Kronobergs »	167	19	186	199	229	44 835	78	12 510
7	Kalmar »	158	20	178	394	459	83 430	183	30 556
8	Gotlands »	174	39	213	155	177	31 184	73	10 803
9	Blekinge »	34	6	40	424	497	92 817	229	34 291
10	Kristianstads »	138	38	176	460	550	100 295	239	34 614
11	Malmöhus »	173	71	244	357	455	76 925	202	31 309
12	Hallands »	126	29	155	130	131	24 026	43	10 351
13	Göteborgs o. Bohus »	146	39	185	219	247	47 255	103	16 630
14	Älvsborgs »	388	71	459	294	361	66 137	123	19 634
15	Skaraborgs »	454	52	506	262	295	57 099	112	19 745
16	Värmlands »	145	14	159	680	747	143 718	384	65 457
17	Örebro »	60	9	69	274	317	54 348	150	22 300
18	Västmanlands »	59	4	63	224	267	47 141	123	20 390
19	Kopparbergs »	98	19	117	515	596	110 585	292	43 816
20	Gävleborgs »	106	8	114	1 064	1 235	241 644	674	119 049
21	Västernorrlands »	82	6	88	1 213	1 411	273 381	715	115 468
22	Jämtlands »	83	14	97	752	838	166 291	447	75 699
23	Västerbottens »	30	9	39	556	662	122 507	294	50 881
24	Norrbottnens »	27	6	33	678	821	171 540	424	76 386
25	S:a för landsbygden	3 291	667	3 958	10 300	11 939	2 248 959	5 602	912 397
<i>Städer.</i>									
26	Stockholms stad	18	66	84	2 800	3 755	798 823	2 398	336 083
27	Stockholms län	5	11	16	397	512	97 209	246	35 098
28	Uppsala »	—	4	4	182	227	38 723	90	16 742
29	Södermanlands »	6	6	12	178	233	48 878	143	24 593
30	Östergötlands »	8	9	17	758	617	107 760	325	41 275
31	Jönköpings »	8	2	10	171	233	43 919	92	18 967
32	Kronobergs »	—	3	3	72	83	15 726	61	10 591
33	Kalmar »	18	20	38	180	274	53 978	122	20 389
34	Gotlands »	—	2	2	63	76	13 671	31	5 188
35	Blekinge »	2	3	5	173	221	39 122	108	17 336
36	Kristianstads »	4	3	7	117	147	30 598	70	8 452
37	Malmöhus »	8	41	49	994	1 393	267 025	928	115 150
38	Hallands »	3	4	7	150	181	32 556	117	17 814
39	Göteborgs o. Bohus »	18	24	42	1 557	2 096	514 920	1 211	219 303
40	Älvsborgs »	5	7	12	225	304	55 437	142	21 573
41	Skaraborgs »	10	8	18	123	159	32 326	67	14 041
42	Värmlands »	3	5	8	248	320	63 161	178	34 517
43	Örebro »	4	7	11	287	355	68 144	217	31 634
44	Västmanlands »	3	6	9	222	279	48 883	130	25 567
45	Kopparbergs »	2	7	9	150	180	33 069	78	9 398
46	Gävleborgs »	16	14	30	235	283	61 876	171	26 140
47	Västernorrlands »	7	4	11	229	295	53 151	121	23 870
48	Jämtlands »	4	4	8	138	172	34 104	87	20 178

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Ersättnings- skyldiga fäder		Faderskapet ej fastställt			Arbetsföreläggande				
					enl. 72 § a		enl. 72 § b		Antal instäl- lelser
Hela antalet	Därav ej anträffade under året	Hela antalet barn	Därav		Antal fall	Antal instäl- lelser	Antal fall		
			under 1 år	1—2 år			hela antalet	därav med bidrags- förskott	
433	70	201	52	32	1	—	15	10	2
165	16	81	24	16	4	1	—	—	—
168	33	94	35	17	2	—	4	2	1
360	42	112	36	19	—	—	8	6	1
181	28	67	27	16	1	—	14	10	1
183	26	64	23	14	—	—	9	6	—
338	30	133	37	18	2	1	12	9	1
144	22	69	20	10	2	—	7	6	—
400	47	111	22	9	3	—	4	2	—
434	47	160	35	33	7	1	16	11	2
319	58	154	47	24	8	2	18	10	2
125	19	46	15	8	—	—	14	6	—
191	24	98	23	10	2	—	9	8	3
317	53	126	42	21	4	1	26	15	3
260	52	102	31	22	6	—	25	22	6
639	71	213	60	43	1	—	33	28	4
261	44	108	29	13	1	1	33	23	4
192	29	58	19	5	1	—	5	3	—
509	58	255	54	41	1	—	21	14	—
1 014	60	332	96	51	6	1	60	44	7
1 218	67	354	102	51	10	2	18	17	2
693	64	175	64	43	4	—	26	19	1
544	41	265	70	30	8	5	24	18	4
611	36	299	83	49	14	2	45	30	5
9 699	1 037	3 677	1 046	595	88	17	446	319	49
7 623	87	1 229	397	203	6	1	35	26	2
383	32	98	35	25	5	—	15	11	2
124	1	74	23	16	3	—	8	5	—
151	16	57	16	4	1	—	30	19	2
411	17	174	69	23	2	—	19	8	1
188	24	77	25	12	4	—	20	10	2
77	14	30	9	4	—	—	6	3	1
182	17	78	36	7	1	1	14	11	—
54	16	35	1	8	1	—	4	4	—
153	2	64	19	6	5	—	14	6	2
104	1	44	37	2	—	—	14	4	—
948	41	373	133	47	13	2	122	61	12
145	6	40	11	5	1	—	14	6	1
1 393	37	345	85	38	16	2	108	77	3
216	12	69	42	8	2	—	20	8	1
74	11	62	15	7	2	1	15	9	1
254	11	70	35	8	4	—	12	11	1
563	34	72	20	8	3	—	9	5	1
214	25	36	13	5	5	—	26	21	2
135	17	52	17	6	—	—	10	7	2
366	41	50	22	7	—	—	13	9	4
403	186	45	23	6	1	—	7	3	—
120	1	46	28	8	8	1	12	9	1

L ä n	Barnavårdsmän 31/12 1946			Utbetalade bidrags- förskott under år 1946			Återbetalade bidragsförskott	
	Män	Kvin- nor	Sum- ma	Antal		Belopp kr.	Antal fäder	Belopp kr.
				fall	barn			
<i>Städer (forts.)</i>								
1 Västerbottens län	4	3	7	86	117	21 382	41	8 327
2 Norrbottens »	4	4	8	131	159	37 449	83	14 172
3 S:a för städerna	160	264	424	9 866	12 671	2 611 890	7 257	1 116 398
4 därav								
5 Göteborg	10	20	30	1 412	1 873	473 796	1 125	203 880
4 Malmö	—	14	14	568	814	161 000	650	69 336
6 Norrköping	2	6	8	586	401	66 314	208	24 619
7 Hälsingborg	4	17	21	220	290	55 955	141	25 679
8 Örebro	—	5	5	196	236	46 233	151	22 167
9 Borås	2	4	6	120	167	28 519	83	12 603
10 Västerås	1	1	2	143	174	30 562	86	15 879
11 Linköping	—	2	2	150	186	36 196	110	15 230
12 Eskilstuna	2	2	4	123	165	35 503	118	20 939
13 Uppsala	—	3	3	150	195	32 461	76	14 766
14 Gävle	1	3	4	110	136	34 205	89	12 615
15 Jönköping	2	—	2	93	141	25 794	58	13 200
16 Solna	—	2	2	151	202	40 061	101	13 883
17 Karlstad	—	3	3	127	168	34 028	95	16 453
18 Karlskrona	2	—	2	113	134	23 591	72	9 201
19 Halmstad	1	1	2	92	110	19 345	76	11 094
20 Lund	1	3	4	52	79	11 618	34	6 093
21 Karlskoga	—	2	2	72	92	17 415	52	7 560
<i>Landsbygd och städer.</i>								
22 Stockholms stad	18	66	84	2 800	3 755	798 823	2 398	336 083
23 Stockholms län	111	84	195	893	1 084	203 575	498	73 147
24 Uppsala »	112	43	155	357	419	72 235	163	26 655
25 Södermanlands »	101	34	135	371	469	89 669	235	37 933
26 Östergötlands »	178	52	230	1 141	1 041	181 787	521	66 768
27 Jönköpings »	168	13	181	374	453	83 024	193	34 680
28 Kronobergs »	167	22	189	271	312	60 561	139	23 101
29 Kalmar »	176	40	216	574	733	137 408	305	50 945
30 Gotlands »	174	41	215	218	253	44 855	104	15 991
31 Blekinge »	36	9	45	597	718	131 939	337	51 627
32 Kristianstads »	142	41	183	577	697	130 893	309	43 066
33 Malmöhus »	181	112	293	1 351	1 848	343 950	1 130	146 459
34 Hallands »	129	33	162	280	312	56 582	160	28 165
35 Göteborgs o. Bohus »	164	63	227	1 776	2 343	562 175	1 314	235 933
36 Älvsborgs »	393	78	471	519	665	121 574	265	41 207
37 Skaraborgs »	464	60	524	385	454	89 425	179	33 786
38 Värmlands »	143	19	167	928	1 067	206 879	562	99 974
39 Örebro »	64	16	80	561	672	122 492	367	53 934
40 Västmanlands »	62	7	69	446	546	96 024	253	45 957
41 Kopparbergs »	100	26	126	665	776	143 654	370	53 214
42 Gävleborgs »	122	22	144	1 299	1 518	303 520	845	145 189
43 Västernorrlands »	89	10	99	1 442	1 706	326 532	836	139 338
44 Jämtlands »	87	18	105	890	1 010	200 395	534	95 877
45 Västerbottens »	34	12	46	642	779	143 889	335	59 208
46 Norrbottens »	31	10	41	809	980	208 989	507	90 558
47 S:a för hela riket	3 451	931	4 382	20 166	24 610	4 860 849	12 859	2 028 795

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Ersättnings- skyldiga fäder		Faderskapet ej fastställt			Arbetsföreläggande					
					enl. 72 § a		Antal fall			
Hela antalet	Därav ej anträffade under året	Hela antalet barn	Därav		Antal fall	Antal instäl- lelser	enl. 72 § b		Antal instäl- lelser	
			under 1 år	1—2 år			hela antalet	därav med bidrags- förskott		
76	7	18	8	2	—	—	2	2	—	1
127	4	21	7	6	2	—	7	3	—	2
14 484	660	3 259	1 126	471	85	8	556	338	41	3
1 240	29	312	77	36	15	2	94	76	3	4
526	24	219	85	24	7	—	56	27	7	5
251	10	118	49	16	—	—	8	2	1	6
187	3	71	19	10	3	1	51	27	4	7
469	34	27	6	3	3	—	6	4	1	8
113	4	27	25	2	2	—	19	8	1	9
141	1	6	—	—	5	—	21	19	2	10
134	2	42	17	5	2	—	9	6	—	11
103	5	44	12	—	1	—	26	16	1	12
103	—	71	21	15	3	—	7	4	—	13
184	4	25	9	3	—	—	7	5	1	14
97	5	47	12	9	4	—	13	6	—	15
150	7	32	7	7	3	—	8	6	—	16
127	8	52	29	5	4	—	8	8	1	17
95	2	36	12	4	5	—	12	6	2	18
97	1	21	6	1	—	—	9	5	1	19
28	—	15	8	6	1	—	3	2	—	20
75	—	31	9	5	—	—	—	—	—	21
7 623	87	1 229	397	203	6	1	35	26	2	22
816	102	299	87	57	6	—	30	21	4	23
289	17	155	47	32	7	1	8	5	—	24
319	49	151	51	21	3	—	34	21	3	25
771	59	286	105	42	2	—	27	14	2	26
369	52	144	52	28	5	—	34	20	3	27
260	40	94	32	18	—	—	15	9	1	28
520	47	211	73	25	3	2	26	20	1	29
198	38	104	21	18	3	—	11	10	—	30
553	49	175	41	15	8	—	18	8	2	31
538	48	204	72	35	7	1	30	15	2	32
1 267	99	527	180	71	21	4	140	71	14	33
270	25	86	26	13	1	—	28	12	1	34
1 584	61	443	108	48	18	2	117	85	6	35
533	65	195	84	29	6	1	46	23	4	36
334	63	164	46	29	8	1	40	31	7	37
893	82	283	95	51	5	—	45	39	5	38
824	78	180	49	21	4	1	42	28	5	39
406	54	94	32	10	6	—	31	24	2	40
644	75	307	71	47	1	—	31	21	2	41
1 380	101	382	118	58	6	1	73	53	11	42
1 621	253	399	125	57	11	2	25	20	2	43
813	65	221	92	51	12	1	38	28	2	44
620	48	283	78	32	8	5	26	20	4	45
738	40	320	90	55	16	2	52	33	5	46
24 188	1 697	6 936	2 172	1 066	173	25	1 002	657	90	47

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä n	Folk- mängd den 31 dec. 1946	Skyddsuffostrar, samhällsvård och därmed sammanslagda åtgärder							Fosterbarn	
		Hela antalet barn och ung- dom	Därav födda u. ä.	Personer föremål för före- byggande åtgärd	Omhändertagna			Därav i ensk. hem inom komm.	under de lo- kala bvn:s tillsyn	i vid- sträckt bemär- kelse ¹
					för skydds- uffostrar	för sam- hälls- vård	Hela antalet			
<i>Landsbygd.</i>										
Stockholms län	219 092	1 156	451	107	224	831	1 054	419	1 135	1 554
Uppsala »	90 634	511	237	35	69	410	478	179	590	769
Södermanlands »	114 220	590	237	27	105	461	566	167	773	940
Östergötlands »	182 093	768	368	26	115	634	748	273	1 015	1 288
Jönköpings »	162 612	341	156	32	69	242	310	129	849	978
Kronobergs »	130 480	303	160	14	81	213	293	83	654	737
Kalmar »	170 052	824	419	30	145	654	797	336	620	956
Gotlands »	45 127	248	111	11	39	198	237	90	349	439
Blekinge »	93 403	668	382	29	116	524	640	307	529	836
Kristianstads »	212 127	652	365	33	166	460	625	272	1 050	1 322
Malmöhus »	216 348	874	491	63	214	609	811	314	1 218	1 532
Hallands »	99 715	241	107	10	76	157	232	81	464	545
Göteb. o. Bohus »	144 480	437	177	37	124	283	404	163	669	832
Älvsborgs »	227 406	531	221	26	173	341	512	188	1 058	1 246
Skaraborgs »	180 344	376	154	31	102	243	345	121	806	927
Värmlands »	203 211	805	360	34	254	519	771	351	792	1 143
Örebro »	128 841	504	232	57	111	341	449	177	652	829
Västmanlands »	97 317	508	225	28	73	407	480	187	547	734
Kopparbergs »	198 208	787	295	64	173	555	727	290	596	886
Gävleborgs »	192 709	1 187	541	50	233	911	1 137	562	945	1 507
Västernorrlands »	229 545	1 644	945	75	235	1 338	1 570	1 002	1 176	2 178
Jämtlands »	123 020	647	317	29	163	459	621	325	692	1 017
Västerbottens »	196 915	998	409	67	174	762	933	517	694	1 211
Norrbottnens »	193 821	1 041	379	80	228	735	962	476	497	973
S:a för landsbygden	3 851 720	16 641	7 739	995	3 462	12 287	15 702	7 009	18 370	25 379
<i>Städer.</i>										
Stockholms stad ...	690 108	5 612	1 796	1 112	763	3 793	4 552	534	1 677	2 211
Stockholms län	117 863	880	298	138	143	606	749	148	396	544
Uppsala »	57 643	407	140	105	101	211	311	77	195	272
Södermanlands »	90 507	497	150	102	106	303	403	80	376	456
Östergötlands »	154 447	1 056	300	204	279	592	866	140	566	706
Jönköpings »	96 687	409	145	69	74	267	341	82	438	520
Kronobergs »	24 490	130	73	7	41	82	123	21	81	102
Kalmar »	62 037	497	171	62	103	332	435	75	128	203
Gotlands »	13 859	185	78	19	54	118	169	29	43	72
Blekinge »	51 871	401	177	43	98	271	361	71	158	229
Kristianstads »	42 796	248	102	51	58	145	201	40	176	216
Malmöhus »	344 539	2 922	850	641	811	1 508	2 305	442	1 318	1 760
Hallands »	57 235	287	83	43	72	180	252	33	137	170
Göteb. o. Bohus »	379 114	3 149	1 021	190	644	2 347	2 960	392	970	1 362
Älvsborgs »	116 376	607	200	138	159	316	475	74	323	397
Skaraborgs »	64 718	237	137	12	57	170	226	53	148	201
Värmlands »	69 955	494	184	106	159	240	399	104	202	306
Örebro »	109 306	691	212	161	180	360	540	113	350	463
Västmanlands »	89 881	470	167	76	127	269	395	126	249	375
Kopparbergs »	57 177	294	127	30	58	213	270	70	209	279
Gävleborgs »	84 103	431	144	68	98	267	365	58	323	381
Västernorrlands »	49 535	395	154	111	65	223	288	62	235	297
Jämtlands »	19 764	216	115	5	93	122	211	37	68	105

¹ Kol. 9 + 10. Av Stockholms och Malmö barnavårdsnämnder omhändertagna, i enskilt hem i annan kommun utackorderade barn äro icke medräknade.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä n	Folk- mängd den 31 dec. 1946	Skyddsuffostran, samhällsvård och därmed sammanshängande åtgärder							Fosterbarn	
		Hela antalet barn och ung- dom	Därav födda u. ä.	Personer föremål för före- byggande åtgärd	Omhändertagna				under de lo- kala bvn:s tillsyn	i vid- sträckt bemär- kelse ¹
					för skydds- uffo- stran	för sam- hälls- vård	Hela antalet	Därav i hem- inom komm.		
<i>Städer (forts.)</i>										
Västerbottens län	31 712	188	64	51	51	89	140	28	83	111
Norrbottnens »	36 242	337	129	44	66	228	294	99	160	259
S:a för städerna därav	2 911 965	21 040	7 017	3 588	4 460	13 252	17 631	2 988	9 009	11 997
Göteborg	325 563	2 894	940	168	567	2 188	2 726	354	804	1 158
Malmö	176 659	1 587	448	314	424	861	1 282	233	821	1 054
Norrköping	80 228	695	158	138	192	374	565	85	334	419
Hälsingborg	69 051	596	149	140	167	297	459	67	196	263
Örebro	61 492	408	129	97	110	209	319	54	224	278
Borås	53 494	281	83	81	86	118	204	20	103	123
Västerås	51 034	260	104	36	94	131	224	72	144	216
Eskilstuna	49 421	340	100	52	89	209	295	56	227	283
Linköping	49 258	277	101	54	62	168	227	34	132	166
Uppsala	48 725	322	107	77	85	170	254	59	147	206
Gävle	43 250	267	75	33	71	163	234	27	155	182
Jönköping	41 376	211	54	38	33	140	173	27	157	184
Solna	35 528	332	96	85	99	201	300	39	95	134
Karlstad	33 053	257	78	86	67	115	182	41	95	136
Halmstad	32 474	223	50	39	56	136	192	17	86	103
Lund	31 836	265	84	52	111	106	213	58	81	139
Karlskrona	30 336	279	114	34	59	197	248	39	67	106
Karlskoga	29 572	235	70	55	61	121	182	46	75	121
<i>Landsbygd o. städer.</i>										
Stockholms stad	690 108	5 612	1 796	1 112	763	3 793	4 552	534	1 677	2 211
Stockholms län	336 955	2 036	749	245	367	1 437	1 803	567	1 531	2 098
Uppsala »	148 277	918	377	140	170	621	789	256	785	1 041
Södermanlands »	204 727	1 087	387	129	211	764	969	247	1 149	1 396
Östergötlands »	336 540	1 824	668	230	394	1 226	1 614	413	1 581	1 994
Jönköpings »	259 299	750	301	101	143	509	651	211	1 287	1 498
Kronobergs »	154 970	433	233	21	122	295	416	104	735	839
Kalmar »	232 089	1 321	590	92	248	986	1 232	411	748	1 159
Gotlands »	58 986	433	189	30	93	316	406	119	392	511
Blekinge »	145 274	1 069	559	72	214	795	1 001	378	687	1 065
Kristianstads »	254 923	900	467	84	224	605	826	312	1 226	1 538
Malmöhus »	560 887	3 796	1 341	704	1 025	2 117	3 116	756	2 536	3 292
Hallands »	156 950	528	190	53	148	337	484	114	601	715
Göteb. o. Bohus »	523 594	3 558	1 198	227	768	2 630	3 364	555	1 639	2 194
Älvsborgs »	343 782	1 188	421	164	332	657	987	262	1 381	1 643
Skaraborgs »	245 062	613	291	43	159	413	571	174	954	1 128
Värmlands »	273 166	1 299	544	140	413	759	1 170	455	994	1 449
Örebro »	238 147	1 195	444	218	291	701	989	290	1 002	1 292
Västmanlands »	187 198	978	392	104	200	676	875	313	796	1 109
Kopparbergs »	255 385	1 081	422	94	231	768	997	360	805	1 165
Gävleborgs »	276 812	1 618	685	118	331	1 178	1 502	620	1 268	1 888
Västernorrlands »	279 080	2 039	1 099	186	300	1 561	1 858	1 064	1 411	2 475
Jämtlands »	142 784	863	432	34	256	581	832	362	760	1 122
Västerbottens »	228 627	1 186	473	118	225	851	1 073	545	777	1 322
Norrbottnens »	230 063	1 378	508	124	294	963	1 256	575	657	1 232
S:a för hela riket	6 763 685	37 631	14 756	4 583	7 922	25 539	33 333	9 997	27 379	37 876

90 Tab. V. Antal barn och ungdom, som omhändertagits för skyddsuppföstran år 1946, sammandrag för hela riket.

Orsak till omhändertagandet Vårdform	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Barn och ungdomar födda												
	i äktenskap		utom äktenskap		åren								Summa
	gossar	flickor	gossar	flickor	1946	1944 —45	1940 —43	1936 —39	1930 —35	1929 och tid.			
<i>Landsbygd.</i>													
Orsak enligt 22 §:													
a) Vanvård m. m.	50	50	13	13	5	24	43	23	31	—		126	
b) Fara för vanart	100	82	26	17	4	30	56	54	80	1		225	
c) Vanart, under 18 år	63	30	23	9	—	—	—	7	82	36		125	
d) » , 18—21 år	2	12	3	5	—	—	—	—	—	22		22	
Summa orsaker	215	174	65	44	9	54	99	84	193	59		498	
Nettoantal barn och ungdom .	183	141	60	43	9	47	80	64	168	59		427	
Därav omh. tag. ej verkställt ¹	22	13	3	2	—	4	9	6	15	6		40	
Vårdform:													
Enskilt hem	68	52	24	15	4	18	32	29	67	9		159	
Barnhem	51	49	27	15	3	28	47	27	35	2		142	
Ungdomsvårdsskola	38	20	8	7	—	—	—	1	36	36		73	
Annan anstalt	16	21	1	4	2	1	—	5	26	8		42	
Summa vårdfall	173	142	60	41	9	47	79	62	164	55		416	
<i>Städer.</i>													
Orsak enligt 22 §:													
a) Vanvård	42	45	17	12	7	16	37	22	33	1		116	
b) Fara för vanart	56	45	9	16	3	18	30	28	46	1		126	
c) Vanart, under 18 år	185	87	27	27	—	—	—	15	221	90		326	
d) » , 18—21 år	15	21	4	12	—	—	—	—	—	52		52	
Summa orsaker	298	198	57	67	10	34	67	65	300	144		620	
Nettoantal barn och ungdom .	275	176	51	60	8	27	51	52	280	144		562	
Därav omh. tag. ej verkställt ¹	31	20	2	5	1	1	10	2	27	17		58	
Vårdform:													
Enskilt hem	56	36	14	18	1	14	23	12	59	15		124	
Barnhem	105	73	21	24	7	20	31	36	98	31		223	
Ungdomsvårdsskola	117	47	24	23	—	—	—	5	114	92		211	
Annan anstalt	21	35	5	7	—	1	3	5	37	22		68	
Summa vårdfall	299	191	64	72	8	35	57	58	308	160		626	
<i>Hela riket.</i>													
Orsak enligt 22 §:													
a) Vanvård m. m.	92	95	30	25	12	40	80	45	64	1		242	
b) Fara för vanart	156	127	35	33	7	48	86	82	126	2		351	
c) Vanart, under 18 år	248	117	50	36	—	—	—	22	303	126		451	
d) » , 18—21 år	17	33	7	17	—	—	—	—	—	74		74	
Summa orsaker	513	372	122	111	19	88	166	149	493	203		1 118	
Nettoantal barn och ungdom .	458	317	111	103	17	74	131	116	448	203		989	
Därav omh. tag. ej verkställt ¹	53	33	5	7	1	5	19	8	42	23		98	
Vårdform:													
Enskilt hem	124	88	38	33	5	32	55	41	126	24		283	
Barnhem	156	122	48	39	10	48	78	63	133	33		365	
Ungdomsvårdsskola	155	67	32	30	—	—	—	6	150	128		284	
Annan anstalt	37	56	6	11	2	2	3	10	63	30		110	
Summa vårdfall	472	333	124	113	17	82	136	120	472	215		1 042	

¹ Personer, vilkas omhändertagande beslutats, men ej verkställts under redogörelseåret.

Tab. VI. Antal barn och ungdom, som varit föremål för skyddsuppfostran år 1946, sammandrag för hela riket.

Orsak till omhändertagandet Vårdform	Barn och ungdomar födda											Summa
	i äktenskap		utom äktenskap		åren							
	gossar	flickor	gossar	flickor	1946	1944 —45	1940 —43	1936 —39	1930 —35	1929 och tid.		
<i>Landsbygd.</i>												
Orsak enligt 22 §:												
a) Vanvård m. m.	459	415	144	130	5	60	210	290	518	65	1 148	
b) Fara för vanart	674	532	253	174	4	61	230	363	333	142	1 633	
c) Vanart, under 18 år	454	256	142	97	—	—	—	24	437	488	949	
d) » , 18—21 år	12	59	7	16	—	—	—	—	—	94	94	
Summa orsaker	1 599	1 262	546	417	9	121	440	677	1 788	789	3 824	
Nettoantal barn och ungdom .	1 446	1 125	498	393	9	107	384	610	1 636	716	3 462	
Därav omh.tag. ej verkställt ¹ .	27	15	6	6	—	5	10	9	21	9	54	
Vårdform:												
Enskilt hem	689	618	291	237	4	60	269	392	950	160	1 835	
Barnhem	250	175	85	51	3	48	107	156	230	17	561	
Ungdomsvårdsskola	342	193	94	66	—	—	—	6	274	415	695	
Annan anstalt	189	167	43	40	2	2	12	75	210	138	439	
Summa vårdfall	1 470	1 153	513	394	9	110	388	629	1 664	730	3 530	
<i>Städer.</i>												
Orsak enligt 22 §:												
a) Vanvård	500	441	143	122	7	68	279	298	468	86	1 206	
b) Fara för vanart	579	387	175	147	3	41	177	261	612	194	1 288	
c) Vanart, under 18 år	1 198	569	271	191	—	—	—	53	864	1 312	2 229	
d) » , 18—21 år	66	147	13	47	—	—	—	—	—	273	273	
Summa orsaker	2 343	1 544	602	507	10	109	456	612	1 944	1 865	4 996	
Nettoantal barn och ungdom .	2 092	1 370	541	457	8	89	359	502	1 718	1 784	4 460	
Därav omh.tag. ej verkställt ¹ .	40	27	5	7	1	2	11	4	36	25	79	
Vårdform:												
Enskilt hem	626	520	200	194	1	56	242	312	673	256	1 540	
Barnhem	483	263	110	92	7	48	130	168	454	141	948	
Ungdomsvårdsskola	966	463	228	156	—	—	—	12	563	1 238	1 813	
Annan anstalt	171	208	56	58	—	5	20	45	196	227	493	
Summa vårdfall	2 246	1 454	594	500	8	109	392	537	1 886	1 862	4 794	
<i>Hela riket.</i>												
Orsak enligt 22 §:												
a) Vanvård m. m.	959	856	287	252	12	128	489	588	986	151	2 354	
b) Fara för vanart	1 253	919	428	321	7	102	407	624	1 445	336	2 921	
c) Vanart, under 18 år	1 652	825	413	288	—	—	—	77	1 301	1 800	3 178	
d) » , 18—21 år	78	206	20	63	—	—	—	—	—	367	367	
Summa orsaker	3 942	2 806	1 148	924	19	230	896	1 289	3 732	2 654	8 820	
Nettoantal barn och ungdom .	3 538	2 495	1 039	850	17	196	743	1 112	3 354	2 500	7 922	
Därav omh.tag. ej verkställt ¹ .	67	42	11	13	1	7	21	13	57	34	133	
Vårdform:												
Enskilt hem	1 315	1 138	491	431	5	116	511	704	1 623	416	3 375	
Barnhem	733	438	195	143	10	96	237	324	684	158	1 509	
Ungdomsvårdsskola	1 908	656	322	222	—	—	—	18	837	1 653	2 508	
Annan anstalt	360	375	99	98	2	7	32	120	406	365	932	
Summa vårdfall	3 716	2 607	1 107	894	17	219	780	1 166	3 550	2 592	8 324	

¹ Personer, vilkas omhändertagande beslutats, men ej verkställts under redogörelseåret.

92 Tab. VII. Antal barn, som omhändertagits för samhällsvård
år 1946, sammandrag för hela riket.

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Orsak till omhändertagandet Vårdform		Barn födda										
		i äktenskap		utom äktenskap		åren						Summa
		gossar	flickor	gossar	flickor	1946	1944 —45	1940 —43	1936 —39	1930 —35	1929 och tid.	
<i>Landsbygd.</i>												
Orsak enl. 29 §:												
1 o. 3 mom. Nöd i hemmet												
	m. m.	505	420	339	286	175	354	465	324	231	1	1 550
	2 mom. Sjukdom	120	107	36	26	26	46	59	81	76	1	289
	Summa orsaker	625	527	375	312	201	400	524	405	307	2	1 839
	Nettoantal barn	621	525	375	312	199	399	521	405	307	2	1 833
	Därav omh.tag. ej verkställt ¹	16	8	5	5	5	4	8	8	9	—	34
Vårdform:												
	Enskilt hem	293	274	269	236	86	239	314	236	196	1	1 072
	Barnhem	231	167	82	56	94	131	161	103	47	—	536
	Annan anstalt	92	89	24	22	24	33	47	63	59	1	227
	Summa vårdfall	616	530	375	314	204	403	522	402	302	2	1 835
<i>Städer.</i>												
Orsak enl. 29 §:												
1 o. 3 mom. Nöd i hemmet												
	m. m.	1 821	1 339	669	528	716	1 372	1 312	602	347	8	4 357
	2 mom. Sjukdom	381	256	72	51	52	111	220	224	151	2	760
	Summa orsaker	2 202	1 595	741	579	768	1 483	1 532	826	498	10	5 117
	Nettoantal barn	2 185	1 583	740	575	768	1 475	1 521	816	495	10	5 083
	Därav omh.tag. ej verkställt ¹	14	12	6	2	2	4	11	11	6	—	34
Vårdform:												
	Enskilt hem	425	362	210	196	91	251	393	261	191	6	1 198
	Barnhem	1 697	1 147	526	378	660	1 221	1 117	501	246	3	3 748
	Annan anstalt	215	178	73	51	63	129	125	102	96	2	517
	Summa vårdfall	2 337	1 687	809	625	814	1 601	1 635	864	533	11	5 458
<i>Hela riket.</i>												
Orsak enl. 29 §:												
1 o. 3 mom. Nöd i hemmet												
	m. m.	2 326	1 759	1 008	814	891	1 726	1 777	926	578	9	5 907
	2 mom. Sjukdom	501	363	108	77	78	157	279	305	227	3	1 049
	Summa orsaker	2 827	2 122	1 116	891	969	1 883	2 056	1 231	805	12	6 956
	Nettoantal barn	2 806	2 108	1 115	887	965	1 874	2 042	1 231	802	12	6 916
	Därav omh.tag. ej verkställt ¹	30	20	11	7	7	8	19	19	15	—	68
Vårdform:												
	Enskilt hem	718	636	479	432	177	490	707	497	387	7	2 265
	Barnhem	1 928	1 314	608	434	754	1 352	1 278	604	293	3	4 284
	Annan anstalt	307	267	97	73	87	162	172	165	155	3	744
	Summa vårdfall	2 953	2 217	1 184	939	1 018	2 004	2 157	1 266	835	13	7 293

¹ Barn, vilkas omhändertagande beslutats, men ej verkställts under redogörelseåret.

Tab. VIII. Antal barn, som varit föremål för samhällsvård 93
år 1946, sammandrag för hela riket.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Orsak till omhändertagandet Vårdform	Barn födda										
	i äktenskap		utom äktenskap		åren						Summa
	gossar	flickor	gossar	flickor	1946	1944 —45	1940 —43	1936 —39	1930 —35	1929 och tid.	
<i>Landsbygd.</i>											
Orsak enl. 29 §:											
1 o. 3 mom. Nöd i hemmet											
m. m.	2 264	2 062	3 377	2 885	175	796	1 892	2 447	5 221	57	10 588
2 mom. Sjukdom	742	518	291	227	26	73	193	421	991	74	1 778
Summa orsaker	3 006	2 580	3 668	3 112	201	869	2 085	2 868	6 212	131	12 366
Nettoantal barn	2 968	2 559	3 656	3 104	199	861	2 072	2 852	6 173	130	12 287
Därav omh.tag. ej verkställt ¹	21	11	5	5	5	4	11	10	12	—	42
Vårdform:											
Enskilt hem	1 786	1 732	3 218	2 810	86	600	1 631	2 211	4 979	39	9 546
Barnhem	543	384	248	149	94	243	331	310	336	10	1 324
Annan anstalt	674	481	218	174	24	47	136	357	902	81	1 547
Summa vårdfall	3 003	2 597	3 684	3 133	204	890	2 098	2 878	6 217	130	12 417
<i>Städer.</i>											
Orsak enl. 29 §:											
1 o. 3 mom. Nöd i hemmet											
m. m.	3 477	2 668	2 992	2 270	718	2 330	2 913	2 088	3 323	35	11 407
2 mom. Sjukdom	843	586	284	194	52	149	428	519	738	21	1 907
Summa orsaker	4 320	3 254	3 276	2 464	770	2 479	3 341	2 607	4 061	56	13 314
Nettoantal barn	4 298	3 232	3 265	2 457	768	2 468	3 321	2 589	4 050	56	13 252
Därav omh.tag. ej verkställt ¹	19	16	6	2	2	6	12	15	8	—	43
Vårdform:											
Enskilt hem	1 607	1 364	2 222	1 732	91	734	1 703	1 502	2 873	22	6 925
Barnhem	2 411	1 614	1 027	704	662	1 895	1 575	884	730	10	5 756
Annan anstalt	635	486	304	183	63	199	317	367	638	24	1 608
Summa vårdfall	4 653	3 464	3 553	2 619	816	2 828	3 595	2 753	4 241	56	14 289
<i>Hela riket.</i>											
Orsak enl. 29 §:											
1 o. 3 mom. Nöd i hemmet											
m. m.	5 741	4 730	6 369	5 155	893	3 126	4 805	4 535	8 544	92	21 995
2 mom. Sjukdom	1 585	1 104	575	421	78	222	621	940	1 729	95	3 685
Summa orsaker	7 326	5 834	6 944	5 576	971	3 348	5 426	5 475	10 273	187	25 680
Nettoantal barn	7 266	5 791	6 921	5 561	967	3 329	5 393	5 441	10 223	186	25 539
Därav omh.tag. ej verkställt ¹	40	27	11	7	7	10	23	25	20	—	85
Vårdform:											
Enskilt hem	3 393	3 096	5 440	4 542	177	1 334	3 334	3 713	7 852	61	16 471
Barnhem	2 954	1 998	1 275	853	756	2 138	1 906	1 194	1 066	20	7 080
Annan anstalt	1 309	967	522	357	87	246	453	724	1 540	105	3 155
Summa vårdfall	7 656	6 061	7 237	5 752	1 020	3 718	5 693	5 631	10 458	186	26 706

¹ Barn, vilkas omhändertagande beslutats, men ej verkställda under redogörelseåret.

Tab. IX. Kommunernas utgifter för omhändertagna barns vård år 1946, länsvis, i kronor.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
L ä n		Kommunernas utgifter för					Tillsammans	Därav kostnader för vård i						
		skydds- upp- fostran	sam- hälls- vård	skydds- uppfostran o. sammälls- vård	ut- ackord- o. andra vård- avgifter	annan kost- nad	summa	enskilt hem	barn- hem	ung- doms- vårds- skola	allmän uppf- anstalt	annan anstalt	vårdade på mer än ett sätt	
<i>Landsbygd.</i>														
1	Stockholms län	82 049	325 770	390	388 904	19 305	408 209	228 862	78 084	10 849	—	—	75 498	14 916
2	Uppsala »	23 945	148 214	120	167 267	5 012	172 279	101 281	13 391	5 567	—	—	48 662	3 378
3	Södermanlands »	36 676	172 942	—	198 491	11 127	209 618	112 096	34 309	7 889	—	—	52 148	3 176
4	Östergötlands »	31 829	204 681	345	223 414	13 441	236 855	132 525	41 974	8 626	—	—	39 813	13 917
5	Jönköpings »	16 103	73 928	—	86 829	3 202	90 031	50 927	12 783	2 969	—	—	20 181	3 171
6	Kronobergs »	18 110	60 760	360	75 061	4 169	79 230	59 294	9 773	1 230	—	—	8 222	711
7	Kalmar »	41 814	198 196	986	230 950	10 046	240 996	152 560	19 713	6 633	616	—	52 475	8 999
8	Gotlands »	10 669	61 426	—	67 670	4 425	72 095	45 583	5 508	1 736	—	—	17 217	2 051
9	Blekinge »	28 105	151 501	—	169 136	10 470	179 606	111 519	24 116	5 133	—	—	36 781	2 057
10	Kristianstads »	50 747	150 612	475	191 660	10 174	201 834	140 202	28 254	5 516	—	—	26 115	1 747
11	Malmöhus »	65 202	188 418	5 629	246 343	12 906	259 249	179 552	29 442	9 630	—	—	32 715	7 910
12	Hallands »	24 198	44 780	390	67 389	1 979	69 368	46 000	7 130	2 275	—	—	9 642	4 321
13	Göteborgs o. Bohus »	39 832	89 731	1 618	124 488	6 693	131 181	75 882	38 074	4 759	—	—	10 793	1 673
14	Älvsborgs »	60 589	94 604	480	145 316	10 357	155 673	84 633	26 285	2 473	618	—	39 815	1 849
15	Skaraborgs »	28 471	70 630	—	94 213	4 888	99 101	72 071	9 384	4 474	—	—	11 355	1 817
16	Värmlands »	83 226	157 344	—	230 076	10 494	240 570	179 526	28 380	9 558	—	—	22 321	7 851
17	Örebro »	36 668	108 393	1 665	140 057	6 669	146 726	83 881	26 889	3 298	2 300	—	27 869	2 489
18	Västmanlands »	32 510	147 952	—	171 864	8 598	180 462	107 605	43 089	1 709	343	—	22 971	4 745
19	Kopparbergs »	59 835	180 638	178	221 027	19 624	240 651	131 129	58 396	8 205	1 224	—	27 148	14 549
20	Gävleborgs »	74 809	281 464	1 880	342 611	15 542	358 153	219 205	77 723	12 295	—	—	41 034	7 896
21	Västernorrlands »	73 444	390 494	630	436 728	27 840	464 568	396 511	23 518	6 221	—	—	29 402	8 916
22	Jämtlands »	50 247	138 000	1 500	176 745	13 002	189 747	158 099	5 650	8 977	—	—	15 291	1 730
23	Västerbottens »	48 508	202 018	803	229 732	21 597	251 329	175 652	29 999	3 688	—	—	29 912	12 078
24	Norrbottnens »	73 456	237 393	50	285 227	25 672	310 899	211 174	49 182	7 314	—	—	34 810	8 419
25	S:a för landsbygden	1 091 042	3 879 889	17 499	4 711 198	277 232	4 988 430	3 255 769	721 046	141 024	5 101	—	732 190	133 300
<i>Städer.</i>														
26	Stockholms stad	270 049	1 534 936	2 693	1 665 949	141 729	1 807 678	788 378	376 268	25 551	—	—	286 221	331 260
27	Stockholms län	49 975	201 167	—	234 570	16 572	251 142	138 799	62 711	6 741	—	—	30 034	12 857

28	Uppsala län	27 049	83 428	182	100 312	10 347	110 659	52 263	18 318	4 815	—	17 913	17 350	28
29	Södermanlands »	28 136	98 873	2 299	113 941	15 817	129 308	46 858	19 968	10 081	—	20 365	32 036	29
30	Östergötlands »	75 422	220 409	5 500	268 171	33 160	301 331	115 408	98 153	21 547	820	30 365	35 038	30
31	Jönköpings »	14 984	77 233	—	84 230	7 987	92 217	43 850	16 467	5 718	—	17 957	8 225	31
32	Kronobergs »	13 768	28 083	—	38 701	3 150	41 851	26 557	5 902	2 334	—	6 295	763	32
33	Kalmar »	39 346	102 688	—	128 956	13 078	142 034	56 634	27 904	6 175	—	32 828	18 493	33
34	Kalmar »	14 488	36 039	862	46 134	5 255	51 389	25 463	9 511	6 656	400	8 846	513	34
35	Blekinge »	27 306	89 712	1 953	103 172	15 799	118 971	55 348	28 122	4 108	—	18 257	13 136	35
36	Kristianstads »	18 242	54 079	337	64 178	8 480	72 658	36 626	15 572	3 792	61	8 249	8 358	36
37	Malmöhus »	201 157	442 555	6 262	592 335	57 639	649 974	209 172	194 808	53 991	47	96 980	92 976	37
38	Hallands »	17 415	38 180	—	51 457	4 138	55 595	21 089	11 599	5 227	—	13 180	4 500	38
39	Göteborgs o. Bohus »	171 359	681 138	15 913	773 987	94 423	868 410	373 537	265 713	44 402	—	68 922	115 836	39
40	Älvsborgs »	47 151	101 710	—	133 177	15 684	148 861	65 117	36 794	16 128	—	29 283	1 539	40
41	Skaraborgs »	13 161	46 634	406	57 507	2 694	60 201	37 518	7 695	4 998	—	6 210	3 780	41
42	Värmlands »	63 096	78 164	—	132 053	9 207	141 260	76 638	33 986	7 701	—	13 513	9 422	42
43	Örebro »	48 474	105 376	—	133 930	19 920	153 850	56 085	42 060	16 347	—	25 022	14 336	43
44	Västmanlands »	37 183	101 390	664	127 134	12 103	139 237	54 284	51 061	5 878	—	14 224	13 790	44
45	Kopparbergs »	16 574	65 898	—	74 802	7 670	82 472	38 314	20 605	2 710	—	13 583	7 260	45
46	Gävleborgs »	38 890	124 959	—	159 069	4 780	163 849	38 358	88 774	8 060	—	12 021	16 636	46
47	Västernorrlands »	23 168	82 629	—	96 210	9 587	105 797	52 477	33 589	3 105	—	9 566	7 067	47
48	Jämtlands »	19 684	30 070	904	47 689	2 969	50 658	35 563	3 519	3 388	—	3 079	5 109	48
49	Västerbottens »	13 091	27 444	—	37 630	2 905	40 535	24 913	7 115	2 819	—	4 453	1 235	49
50	Norrbottnens »	22 900	80 220	—	93 444	9 676	103 120	67 087	17 927	5 083	—	12 619	404	50
51	S:a för städerna	1 312 068	4 533 014	37 975	5 358 288	524 769	5 883 057	2 536 336	1 494 141	279 355	1 328	799 985	771 912	51
	därav													
52	Göteborg	148 537	633 978	14 623	708 543	88 595	797 133	333 295	248 102	39 643	—	62 996	113 102	52
53	Malmö	113 678	256 724	1 138	337 599	33 941	371 540	112 598	108 267	29 203	—	53 205	68 267	53
54	Norrköping	48 715	108 860	604	132 990	25 189	158 179	77 456	39 897	12 655	820	12 087	15 264	54
55	Hälsingborg	46 024	75 376	2 205	115 375	8 230	123 605	34 931	38 745	13 413	—	26 361	10 155	55
56	Örebro	27 792	64 724	—	79 803	12 713	92 516	30 157	20 159	12 699	—	15 711	13 790	56
57	Borås	26 025	43 338	—	60 306	9 057	69 363	25 282	16 491	11 597	—	15 993	—	57
58	Västerås	24 218	42 038	664	60 677	6 243	66 920	29 586	17 616	3 061	—	7 378	9 279	58
59	Linköping	117 835	95 747	4 536	111 047	7 071	118 118	22 205	54 644	5 317	—	16 178	19 774	59
60	Eskilstuna	25 021	71 661	974	85 129	12 527	97 656	30 933	13 425	7 712	—	15 246	30 340	60
61	Uppsala	21 358	64 969	182	79 627	6 882	86 509	39 843	14 202	3 575	—	14 873	14 016	61
62	Gävle	29 761	73 772	—	101 393	2 140	103 533	18 535	57 483	5 505	—	8 452	13 558	62
63	Jönköping	5 940	37 975	—	39 059	4 856	43 915	17 936	12 099	2 439	—	7 883	3 558	63
64	Solna	34 009	72 761	—	97 347	9 423	106 770	50 013	31 728	2 303	—	16 504	6 222	64
65	Karlstad	30 078	40 562	—	62 541	8 099	70 640	32 998	20 411	5 015	—	5 780	6 436	65
66	Karlskrona	12 857	64 922	1 953	70 909	8 823	79 732	37 077	15 578	2 288	—	14 394	10 395	66
67	Halmstad	12 890	26 958	—	36 857	2 991	39 848	12 953	9 219	3 894	—	10 363	3 419	67

TAB. IX. (forts.). KOMMUNERNAS UTGIFTER FÖR OMHÄNDERTAGNA BARN: VÅRD ÅR 1946, LÄNSVIS, I KRONOR.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
L ä n	Kommunernas utgifter för			Tillsammans			Därav kostnader för vård i						
	skydds- upp- fostran	sam- hälls- vård	skydds- uppfostran o. sammälls- vård	ut- ackord- o. andra vård- avgifter	annan kost- nad	summa	enskilt hem	barn- hem	ung- doms- vårds- skola	allmän uppfostran- anstalt	annan anstalt	vårdade på mer än ett sätt	
<i>Städer (forts.)</i>													
1	Lund	19 777	31 268	1 477	47 561	4 961	52 522	27 270	13 569	6 649	47	4 987	—
2	Karlskoga	17 752	33 715	—	44 541	6 926	51 467	21 917	18 141	3 273	—	8 136	—
<i>Landsbygd och städer.</i>													
3	Stockholms stad	270 049	1 534 936	2 693	1 665 949	141 729	1 807 678	788 378	376 268	25 551	—	286 221	331 260
4	Stockholms lään	132 024	526 937	390	623 474	35 877	659 851	367 661	140 795	17 590	—	105 532	27 773
5	Uppsala »	50 994	231 642	302	267 579	15 359	282 938	153 544	31 709	10 332	—	66 575	20 728
6	Södermanlands »	64 812	271 815	2 299	311 982	26 944	338 926	158 954	54 277	17 970	—	72 513	35 212
7	Östergötlands »	107 251	425 090	5 845	491 585	46 601	538 186	247 933	140 127	30 173	820	70 178	48 955
8	Jönköpings »	31 087	151 161	—	171 059	11 189	182 248	94 777	29 250	8 687	—	38 138	11 396
9	Kronobergs »	31 878	88 843	360	113 762	7 319	121 081	85 851	15 675	3 564	—	14 517	1 474
10	Kalmar »	81 160	300 884	986	359 906	23 124	383 030	209 194	47 617	12 808	616	85 303	27 492
11	Gotlands »	25 157	97 465	862	113 804	9 680	123 484	71 046	15 019	8 392	400	26 063	2 564
12	Blekinge »	55 411	241 213	1 953	272 308	26 269	298 577	166 867	52 238	9 241	—	55 038	15 193
13	Kristianstads »	68 989	204 691	812	255 838	18 654	274 492	176 828	43 826	9 308	61	34 364	10 105
14	Malmöhus »	266 359	630 973	11 891	838 678	70 545	909 223	388 724	224 250	65 621	47	129 695	100 886
15	Hallands »	41 613	82 960	390	118 846	6 117	124 963	67 089	18 729	7 502	—	22 822	8 821
16	Göteborgs o. Bohus »	211 191	770 869	17 531	898 475	101 116	999 591	449 419	303 787	49 161	—	79 715	117 509
17	Älvsborgs »	107 740	196 314	480	278 493	26 041	304 534	149 750	63 079	18 601	618	69 098	3 388
18	Skaraborgs »	41 632	117 264	406	151 720	7 582	159 802	109 589	17 079	9 472	—	17 565	5 597
19	Värmlands »	146 322	235 508	—	362 129	19 701	381 830	256 164	62 366	17 259	—	35 834	10 207
20	Örebro »	85 142	213 769	1 665	275 987	26 589	300 576	139 966	68 949	19 645	2 300	52 891	16 825
21	Västmanlands »	69 693	249 342	664	298 998	20 701	319 699	161 889	94 150	7 587	343	37 195	18 535
22	Kopparbergs »	76 409	246 536	178	295 829	27 294	323 123	169 443	79 001	10 915	1 224	40 731	21 809
23	Gävleborgs »	113 699	406 423	1 880	501 680	20 322	522 002	257 563	166 497	20 355	—	53 055	24 532
24	Västernorrlands »	96 612	473 123	630	532 938	37 427	570 365	448 988	57 107	9 326	—	38 968	15 976
25	Jämtlands »	69 931	168 070	2 404	224 434	15 971	240 405	193 662	9 169	12 365	—	18 370	6 839
26	Västerbottens »	61 599	229 462	803	267 362	24 502	291 864	200 565	37 114	6 507	—	34 365	13 313
27	Norrbottnens »	96 356	317 613	50	378 671	35 348	414 019	278 261	67 109	12 397	—	47 429	8 823
28	S:a för hela riket	2 403 110	8 412 903	55 474	10 069 486	802 001	10 871 487	5 792 105	2 215 187	420 379	6 429	1 532 175	905 212

Tab. X. Fosterbarn under de lokala barnavårdsnämndernas tillsyn, år 1946, länsvis.

L ä n	Hela antalet barn	3		4		5		6		7		8
		födda i äktenskap		födda utom äktenskap		av utländsk nationalitet	D ä r a v		med månatlig vårdavgift		utan avgift	
		gossar	flickor	gossar	flickor		under året	ny-tillkomna	av-gång-na	antal barn		
<i>Landsbygd.</i>												
Stockholms län ..	1 135	161	197	397	380	53	293	261	831	43	217	
Uppsala » ..	590	108	111	191	180	34	141	90	426	33	111	
Södermanlands » ..	773	174	135	253	211	51	247	143	562	31	170	
Östergötlands » ..	1 015	162	114	367	372	18	202	133	730	26	171	
Jönköpings » ..	849	258	220	209	162	251	266	136	420	27	369	
Kronobergs » ..	654	112	122	217	203	45	144	72	454	27	168	
Kalmar » ..	620	101	105	216	198	15	133	72	459	26	78	
Gotlands » ..	349	58	87	101	103	23	80	37	215	28	102	
Blekinge » ..	529	72	74	177	206	31	96	90	360	25	158	
Kristianstads » ..	1 050	142	133	437	338	48	177	137	737	25	214	
Malmöhus » ..	1 218	148	181	492	397	31	246	144	859	26	233	
Hallands » ..	464	100	77	141	146	31	70	71	327	25	100	
Göteborgs o. Bohus » ..	669	139	109	223	198	32	166	70	444	27	174	
Älvsborgs » ..	1 058	249	211	306	292	91	170	171	768	27	225	
Skaraborgs » ..	806	141	109	297	259	41	99	109	600	26	131	
Värmlands » ..	792	172	174	229	217	111	230	134	497	28	226	
Örebro » ..	652	115	124	220	193	32	184	107	448	27	168	
Västmanlands » ..	547	94	95	193	165	38	111	85	366	30	127	
Kopparbergs » ..	596	120	115	185	176	28	204	86	395	30	133	
Gävleborgs » ..	945	200	217	264	264	132	302	137	504	27	301	
Västernorrlands » ..	1 176	203	202	400	371	32	323	153	858	27	242	
Jämtlands » ..	692	141	122	232	197	49	223	91	379	29	217	
Västerbottens » ..	694	154	145	203	192	30	173	85	381	24	231	
Norrbottnens » ..	497	125	97	142	133	22	62	45	334	27	88	
S:a för landsbygden	18 370	3 449	3 276	6 092	5 553	1 269	4 342	2 659	12 354	28	4 354	
<i>Städer.</i>												
Stockholms stad	1 677	297	366	509	505	83	826	726	1 076	55	414	
Stockholms län ..	396	86	91	114	105	55	162	132	198	42	129	
Uppsala » ..	195	37	36	64	58	25	102	39	120	37	75	
Södermanlands » ..	376	100	105	84	87	70	187	86	197	32	139	
Östergötlands » ..	566	78	91	194	203	15	224	132	359	30	143	
Jönköpings » ..	438	97	117	104	120	162	215	129	172	30	223	
Kronobergs » ..	81	13	16	29	23	3	13	10	45	27	32	
Kalmar » ..	123	22	19	51	36	3	35	29	79	30	31	
Gotlands » ..	43	7	4	12	20	—	17	12	29	35	14	
Blekinge » ..	158	30	25	46	57	4	56	42	104	28	28	
Kristianstads » ..	176	17	16	83	60	7	60	19	108	26	51	
Malmöhus » ..	1 318	189	275	437	417	39	520	332	937	34	294	
Hallands » ..	137	21	24	41	51	1	42	31	93	29	39	
Göteborgs o. Bohus » ..	970	196	247	259	268	50	417	315	630	37	241	
Älvsborgs » ..	323	58	71	103	91	11	107	71	222	32	96	
Skaraborgs » ..	148	16	22	57	53	3	36	14	89	31	53	
Värmlands » ..	202	36	28	71	67	14	47	51	107	32	83	
Örebro » ..	350	78	72	106	94	5	172	98	234	32	100	
Västmanlands » ..	249	51	46	72	80	5	108	52	182	32	22	
Kopparbergs » ..	209	48	57	41	63	38	106	53	111	31	87	
Gävleborgs » ..	323	49	63	112	99	18	148	57	233	32	83	
Västernorrlands » ..	235	54	59	52	70	56	107	69	100	31	127	
Jämtlands » ..	68	12	12	32	12	—	40	24	47	34	18	

L ä n	Hela antalet barn	D ä r a v									
		födda i äktenskap		födda utom äktenskap		av utländsk nationalitet	under året		med månatlig vårdavgift		utan avgift
		gossar	flickor	gossar	flickor		ny-tillkomna	avgångna	antal barn	medeltal kr	
<i>Städer (forts)</i>											
Västerbottens län ..	83	16	18	17	32	1	31	14	46	29	33
Norrbottnens » ..	160	36	43	45	36	6	28	7	93	30	26
S:a för städerna därav	9 009	1 644	1 923	2 735	2 707	674	3 806	2 544	5 611	37	2 581
Göteborg	804	156	191	228	229	25	380	289	552	39	159
Malmö	821	117	168	236	250	16	297	226	629	36	121
Norrköping	334	43	59	116	116	13	132	75	201	30	94
Hälsingborg	186	24	34	57	81	3	83	42	128	28	68
Örebro	224	48	48	67	61	—	127	72	141	33	78
Borås	103	21	29	29	24	3	47	21	71	31	32
Västerås	144	30	24	45	45	1	72	33	112	33	—
Linköping	132	21	17	41	53	—	64	41	99	30	27
Eskilstuna	227	65	76	46	40	60	128	56	111	32	82
Uppsala	147	25	31	49	42	25	81	27	84	36	61
Gävle	155	19	26	57	53	2	85	40	125	32	30
Jönköping	157	23	28	45	61	43	77	37	77	30	80
Solna	95	20	17	31	27	1	36	44	29	54	7
Karlstad	95	16	13	32	34	—	37	26	61	35	28
Karlskrona	67	14	11	17	25	—	35	19	43	26	17
Halmstad	86	9	16	24	37	—	25	28	59	28	26
Lund	81	16	19	22	24	3	39	24	57	34	24
Karlskoga	75	16	13	24	22	5	29	17	58	30	17
<i>Landsbygd och städer.</i>											
Stockholms stad	1 677	297	366	509	505	83	826	726	1 076	55	414
Stockholms län ..	1 531	247	288	511	485	108	455	393	1 029	43	346
Uppsala » ..	785	145	147	255	233	59	243	129	546	34	186
Södermanlands » ..	1 149	274	240	337	298	121	434	229	759	32	309
Östergötlands » ..	1 531	240	205	561	575	33	426	265	1 089	27	314
Jönköpings » ..	1 287	355	337	313	282	413	481	265	592	28	592
Kronobergs » ..	785	125	138	246	226	48	157	82	499	27	200
Kalmar » ..	748	123	124	267	234	18	168	101	538	26	109
Gotlands » ..	392	65	91	113	123	23	97	49	244	29	116
Blekinge » ..	687	102	99	223	263	35	152	132	464	25	186
Kristianstads » ..	1 226	159	149	520	398	55	237	156	845	25	265
Malmöhus » ..	2 536	337	456	929	814	70	766	476	1 796	30	527
Hallands » ..	601	121	101	182	197	32	112	102	420	26	139
Göteborgs o. Bohus » ..	1 639	335	356	482	466	82	583	385	1 074	33	415
Älvsborgs » ..	1 381	307	282	409	383	102	277	242	990	28	321
Skaraborgs » ..	954	157	131	354	312	44	135	123	689	27	184
Värmlands » ..	994	208	202	300	284	125	277	185	604	29	309
Örebro » ..	1 002	193	196	326	287	37	356	205	682	29	268
Västmanlands » ..	796	145	141	265	245	43	219	137	548	30	149
Kopparbergs » ..	805	168	172	226	239	66	310	139	506	30	220
Gävleborgs » ..	1 288	249	280	376	363	150	450	194	737	29	384
Västernorrlands » ..	1 411	257	261	452	441	88	430	222	958	27	369
Jämtlands » ..	760	153	134	264	209	49	263	115	426	29	235
Västerbottens » ..	777	170	163	220	224	31	204	99	427	25	264
Norrbottnens » ..	657	161	140	187	169	28	90	52	427	28	114
S:a för hela riket	27 879	5 093	5 199	8 827	8 260	1 943	8 148	5 203	17 965	31	6 935